

**Sprawozdanie z realizacji Powiatowej Strategii
Rozwiązywania Problemów Społecznych
w Powiecie Szczecineckim w roku 2012**

Spis treści:

1. Wstęp	str. 3
2. Działanie w obszarze pomocy społecznej	str. 8
2.1. Stworzenie warunków osobom i rodzinom do przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych	str. 8
2.2. Usamodzielnianie wychowanków opuszczających rodzinne i instytucjonalne formy pieczy zastępczej	str. 12
2.3. Pomoc dorosłym wychowankom pieczy zastępczej opuszczających tę pieczę i usamodzielniającym się	str. 18
2.4. Minimalizowanie bezrobocia, aktywizacja osób długotrwale bez pracy	str. 22
2.5. Minimalizowanie zjawiska ubóstwa i negatywnych zjawisk społecznych	str. 25
2.6. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	str. 29
3. Działanie w obszarze opieki nad osobami niepełnosprawnymi	str. 42
3.1. Inicjowanie działań edukacyjnych w społeczności lokalnej na rzecz rozwiązywania problemów osób niepełnosprawnych	str. 44
3.2. Zwiększanie dostępności do usług rehabilitacyjnych i pomocowych	str. 47
3.3. Działania w zakresie dofinansowania do sportu, kultury, turystyki i rekreacji	str. 56
3.4. Aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych	str. 58
3.5. Zapewnienie osobom niepełnosprawnym pełnego uczestnictwa w życiu publicznym oraz integracja działań w środowisku lokalnym na rzecz osób niepełnosprawnych	str. 63
3.6. Przystosowanie środowiska materialnego do potrzeb osób niepełnospr.	str. 64
3.7. Pilotażowy program „Aktywny samorząd 2012”	str. 65
4. Działanie w obszarze rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej	str. 71
4.1 Stworzenie warunków do wychowania, rozwoju i wsparcia dzieci pozbawionych trwale lub czasowo opieki rodziców naturalnych	str. 71
4.1.1. Rodzinna piecza zastępcza	str. 72
4.1.2. Instytucjonalna piecza zastępcza	str. 101
5. Projekt systemowy „Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji społecznej w powiecie szczecineckim”	str. 111
6. Podsumowanie	str. 120

1. Wstęp

Obowiązek stworzenia strategii rozwiązywania problemów społecznych na samorząd terytorialny nałożyły zapisy ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.).

Dokument obowiązujący został przyjęty Uchwałą nr XIX/133/2011 Rady Powiatu w Szczecinku z dn.29.12.2011r. w sprawie przyjęcia ” Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Szczecineckim na lata 2011-2015”

Strategia jest dokumentem planowania długookresowego i jej realizacja zależy od oddziaływania społecznego oraz od istotnego czynnika sprzyjającego redukcji niepożądanych zjawisk społecznych – w tym bezrobocia i marginalizacji obszarów wiejskich. O ostatecznym znaczeniu i wartości Strategii z pewnością decydują zawarte w dokumencie priorytety i praktyczne działania niezbędne do realizacji przyjętych celów. Cele realizowano w trzech obszarach:

I. Działanie w obszarze pomocy społecznej

Celem działania jest stworzenie warunków osobom i rodzinom do przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie przezwyciężyć samodzielnie.

II. Działanie w obszarze opieki nad osobami niepełnosprawnymi.

Celem działania jest trwała poprawa sytuacji osób niepełnosprawnych, poprzez zapewnienie im odpowiednich warunków do samodzielnego, pełnego i czynnego uczestnictwa w życiu społecznym.

III. Działanie w obszarze rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Celem działania jest stworzenie warunków do wychowania, rozwoju i wsparcia dzieci pozbawionych trwale lub czasowo opieki rodziców naturalnych.

Korzystając z doświadczeń współpracy z jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej, organizacjami pozarządowymi oraz innymi partnerami społecznymi sfery pozarządowej zrealizowano część założeń przyjętej Strategii.

W 2012 roku realizacja Strategii skupiała się przede wszystkim na poniższych działaniach:

1. współpraca z jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej (głównie Ośrodkami Pomocy Społecznej), edukacji, służby zdrowia, wymiaru sprawiedliwości, policji oraz organizacji pozarządowych,
2. aktywność wspierająca i promująca instytucje działające w zakresie pomocy,

3. poszerzenie zakresu wsparcia psychologicznego i prawnego (m. in. poprzez zadania realizowane w Powiatowym Ośrodku Interwencji Kryzysowej, Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej),
4. zapewnianie pomocy rzeczowej, finansowej – zadania własne gminy,
5. usprawnianie przepływu informacji między instytucjami i jednostkami,
6. działania ustawowe z zakresu promocji zatrudnienia i instytucji rynku pracy realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Szczecinku
7. bieżąca, kompleksowa informacja dotycząca możliwości dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych do zadań określonych w ustawie o rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych
8. wsparcie uzyskiwane dzięki realizacji projektów systemowych Europejski Fundusz Społeczny
9. wspieranie warsztatów terapii zajęciowej – zadania wynikające z ustawy oraz z rozporządzenia w sprawie warsztatów terapii zajęciowej

Wymierne i mierzalne działania określone w Strategii, które zostały zrealizowane w 2012 roku to przede wszystkim przyjęcie przez Radę Powiatu w Szczecinku do realizacji programów i realizację umów, które stanowią integralną część „Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Szczecineckim na lata 2011-2015”:

1. Uchwała nr. XIII/96/2011 Rady Powiatu w Szczecinku z dnia 30 sierpnia 2011 roku w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2011-2015

Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych opracowany został w zakresie rehabilitacji społecznej, zawodowej oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych. Główne zagadnienia w nim zawarte są na bieżąco realizowane, gdyż wynikają one z działań określonych w ustawie o rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

2. Uchwała nr. XIX/134/2011 Rady Powiatu w Szczecinku z dn. 29.12.2011r. w sprawie przyjęcia „Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Szczecineckim na lata 2011-2015”.

„Program” opracowany w celu podejmowania przez różne instytucje wspólnych, kompatybilnych działań w kierunku sprawnego i efektywnego przeciwdziałania przemocy. Dokument ten wyznacza jeden z kierunków pomocy dziecku i rodzinie, które są na bieżąco realizowane m. in. poprzez działalność statutową jednostek, instytucji i organizacji. Został uchwalony jako narzędzie wspierające rozwój systemu pomocy i wsparcia osób i rodzin znajdujących się w obszarze przemocy.

3. Uchwała nr. XXII/169/2012 Rady Powiatu w Szczecinku z dn.23.03.2012 w sprawie przyjęcia „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Szczecineckim na lata 2012 – 2014

Program jest dokumentem opracowanym w celu sprawnego i trawnego realizowania przez wspólnotę samorządową ustawy z dnia 9.06.2011 o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Głównym założeniem „Programu” jest to, by dzieci pozbawione opieki rodziców nie trafiały do placówek opiekuńczo-wychowawczych lecz do rodzinnych form pieczy zastępczej jak rodziny zastępcze czy rodzinne domy dziecka. „Program” zawiera długofalowe zadania, które są na bieżąco realizowane.

4. Umowa Ramowa z Wojewódzkim Urzędem Pracy w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki nr. UDA-POKL.07.01.02-32-003/08-00 na projekt systemowy „Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji społecznej w Powiecie Szczecineckim”

Projekt „Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji w Powiecie Szczecineckim” realizowany jest w celu zwiększenia aktywności zawodowej, integracji ze społeczeństwem oraz podniesienia jakości życia osób objętych projektem.

Opracowane Programy i realizacja projektu stanowią realizację szeroko rozumianych kierunków pomocy rodzinie, określonych w „**Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Szczecineckim na lata 2011-2015**”, stanowiąc integralną i operacyjną część oraz są jednym z etapów aktualizacji i realizacji Strategii.

Zaznaczyć należy, że w niniejszym dokumencie znajdują się jedynie główne i strategiczne informacje, które stanowią kanwę całości działań, metod pracy, form wsparcia w zakresie pomocy społecznej oraz obszarach mających ważne znaczenie dla poprawy jakości życia mieszkańców Powiatu Szczecineckiego.

Na terenie Powiatu Szczecineckiego znajduje się wiele instytucji i organizacji pozarządowych działających na obszarze pomocy społecznej, wśród których znajduje się również Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku. Należą do nich:

1. Instytucje publiczne funkcjonujące na terenie Powiatu Szczecineckiego i wykonujące zadania zgodnie z określonymi ustawami:

- Ośrodki Pomocy Społecznej
- Wielofunkcyjna Placówka Pomocy Rodzinie
- Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej
- Dom Pomocy Społecznej
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Patronka”
- Środowiskowe Domy Samopomocy
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
- Sąd Rejonowy – Wydział Rodzinny i Nieletnich
- Komenda Powiatowa Policji
- Oddział Dziecięcy Szpitala Powiatowego
- Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Świątkach
- Warsztaty Terapii Zajęciowej
- Powiatowy Urząd Pracy

Zakres współpracy określony jest ustawowymi zadaniami, jakie ma wykonywać dana jednostka. Dotyczy również innych działań, które podejmowane są w związku z wynikającymi potrzebami społeczności lokalnej.

2. Organizacje pozarządowe działające na terenie Powiatu Szczecineckiego w obszarze pomocy społecznej:

- Barwickie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Lokalnych „Razem”
- Katolickie Stowarzyszenie Civitas Christiana
- Harcerska Fundacja Pomocy Dzieciom im. hm. Aleksandra Kamińskiego
- Polski Czerwony Krzyż Zarząd Rejonowy w Szczecinku
- Polski Związek Niewidomych Okręg Zachodniopomorski Koło w Szczecinku
- Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Zarząd powiatowy w Szczecinku
- Polskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło Terenowe w Szczecinku
- Polskie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego Oddział Powiatowy w Szczecinku
- Polskie Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii Oddział Terenowy Szczecinek

- Stowarzyszenie „Atut”
- Stowarzyszenie Fundusz „Tratwa”
- Stowarzyszenie „Wojna z Trzema Schodami” w Koszalinie Oddział w Szczecinku
- Stowarzyszenie Amazonek
- Stowarzyszenie Mali Redemptoryści
- Stowarzyszenie Na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych i Ich Rodziców „Promyk Nadziei”
- Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Z Zaburzeniami Psychicznymi „Wsparcie”
- Stowarzyszenie Osób Działających Na Rzecz Usprawnienia Chorych Na Stwardnienie Rozsiane i Osób Niepełnosprawnych „Na pomoc” w Bornem Sulinowie
- Stowarzyszenie Pomoc Nieuleczalnie Chorym i Bezdomnym „Pro Bono”
- Stowarzyszenie Rodziców i Opiekunów Chorych z Zespołem Downa Oddział Terenowy w Szczecinku
- Fundacja Pomocy Rodzinie w Szczecinku
- Szczecineckie Stowarzyszenie Rodzin Zastępczych i Ich Przyjaciół
- Szczecinecka Fundacja Osób Poszkodowanych w Wypadkach Komunikacyjnych
- Fundacja im. S. Karłowskiego w Juchowie.
- Stowarzyszenie „Wyprzedzić czas” przy Domu Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie

Wszystkie te instytucje wzajemnie ze sobą współpracują działając na rzecz osób i rodzin wymagających wsparcia. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie często pełni rolę koordynatora realizacji podejmowanych działań.

Dodatkowo w wykonywaniu swoich zadań Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku współpracuje z: Zachodniopomorskim Urzędem Wojewódzkim, innymi powiatowymi centrami pomocy rodzinie, lokalną służbą zdrowia, lokalnymi instytucjami kulturalno-sportowymi, oświatą, służbami mundurowymi i sądem.

Cały system, jaki tworzą powyższe jednostki ma na celu skuteczne wspieranie osób i rodzin w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia.

2. Działanie w obszarze pomocy społecznej

2.1. *Stworzenie warunków osobom i rodzinom do przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie samodzielnie same pokonać przy wykorzystaniu swoich możliwości, uprawnień i własnych środków.*

Cel ten realizowany był poprzez działania:

- Zapewnienie opieki instytucjonalnej osobom w podeszłym wieku oraz niesprawnym, pozbawionym opieki lub posiadającym ją w niewystarczającym zakresie.

Dom Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie jest jednostką ponadgminną, stałego pobytu, przeznaczoną w roku 2012 dla 129 osób w podeszłym wieku oraz osób przewlekle somatycznie chorych. O skierowanie do domu pomocy społecznej może ubiegać się osoba wymagająca całodobowej opieki w razie niemożności zapewnienia jej usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania przez rodzinę oraz właściwą dla miejsca zamieszkania gminę. Decyzję o skierowaniu do domu pomocy społecznej od roku 2004 i decyzję ustalającą opłatę za pobyt w takim domu wydaje ośrodek pomocy społecznej właściwy dla tej osoby w dniu jej kierowania do domu pomocy społecznej. Decyzję o umieszczeniu w Domu Pomocy Społecznej wydaje Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie z upoważnienia starosty.

Ustawa z listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego wprowadziła od 1 stycznia 2004 r. nowe zasady odpłatności za pobyt osób w domach pomocy społecznej, a skierowanych po 31.12.2003 r. Nowe zasady określają, iż na pełny koszt utrzymania składa się odpłatność osoby kierowanej, zobowiązanej do alimentacji rodziny oraz kierującej gminy.

Opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej wnoszą odpowiednio:

- 1) mieszkaniac domu, nie więcej jednak niż 70 % swojego dochodu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka, nie więcej niż 70 % tego dochodu,
- 2) małżonek, zstępni przed wstępnymi - zgodnie z umową zawartą z kierownikiem właściwego ze względu na miejsce zamieszkania ośrodka pomocy społecznej:
 - a) w przypadku osoby samotnie gospodarującej, jeżeli dochód jest wyższy niż 250 % kryterium dochodowego, jednak kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 250% kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej,

b) w przypadku osoby w rodzinie, jeżeli posiadany dochód na osobę jest wyższy niż 250 % kryterium dochodowego, z tym że przy ustalaniu dochodu na osobę w rodzinie nie wlicza się mieszkańca domu, chyba że mieszkaniec domu nie posiada dochodu; kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 250 % kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej na osobę w rodzinie,

3) gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej - w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez mieszkańca oraz małżonka osoby skierowanej i rodzinę. Osoby przebywające w domach pomocy społecznej przed 1 stycznia 2004 r. i osoby skierowane do tych domów przed tą datą ponoszą odpłatność na starych zasadach tj. 70 % własnego dochodu nie więcej niż koszt utrzymania w domu pomocy społecznej.

W roku 2012 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku umieściło w Domu Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie 24 osoby w tym jedna osoba przeniesiona na tzw. starych zasadach, pozostałe zgodnie z zasadami obowiązującymi od 1 stycznia 2004 roku.

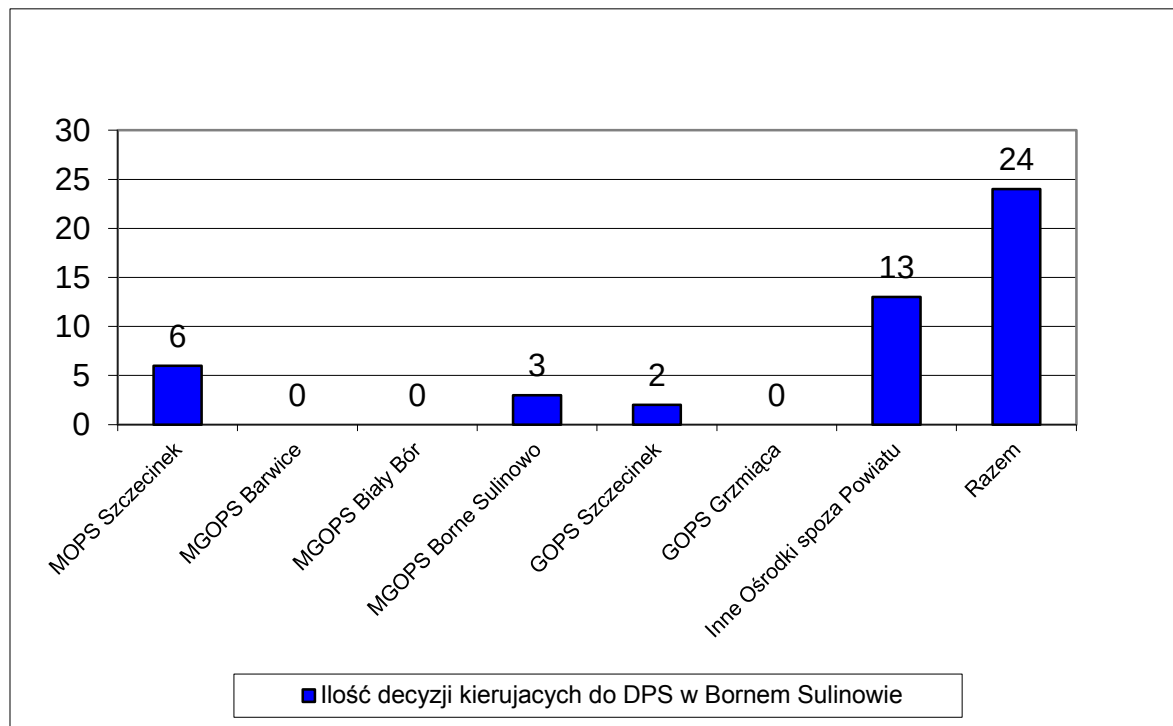
Ilość decyzji kierujących do DPS w Bornem Sulinowie z poszczególnych ośrodków pomocy społecznej, na podstawie których wydano decyzje o umieszczeniu w 2012 roku

Tabela nr 1

OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ	ILOŚĆ
MOPS Szczecinek	6
MGOPS Barwice	-
MGOPS Biały Bór	-
MGOPS Borne Sulinowo	3
GOPS Szczecinek	2
GOPS Grzmiąca	-
Inne ośrodki spoza Powiatu Szczecineckiego	13
RAZEM	24

Ilość decyzji kierujących do DPS w Bornem Sulinowie w 2012 roku

Wykres nr 1

Ośrodki Pomocy Społecznej oraz różne stowarzyszenia i fundacje były zaangażowane w realizację programów i projektów socjalnych.

Stowarzyszenie „Atut” w Szczecinku organizowało i świadczyło **usługi opiekuńcze** w miejscu zamieszkania na terenie Szczecinka. Usługi opiekuńcze ukierunkowane były na zaspakajanie codziennych podstawowych potrzeb życiowych osób starszych i niepełnosprawnych wymagających wsparcia, pomocy i pielęgnacji. W 2012 roku łącznie wykonano 33 845 godzin usług. Całkowity koszt świadczonych usług wyniósł 599 734 zł. Do realizacji tego zadania stowarzyszenie zatrudniało 20 opiekunek, a pracę opiekunek wspierało 5 osób bezrobotnych w ramach prac społeczno-użytecznych. Z usług opiekuńczych korzystało średnio miesięcznie 100 podopiecznych. Odpłatność za jedną godzinę usług wynosiła 12 zł i była zróżnicowana ze względu na dochód i sytuację życiową klienta. Stowarzyszenie „Atut” organizowało i świadczyło **usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi** w miejscu zamieszkania. Decyzją administracyjną w formie specjalistycznej usługi opiekuńczej uzyskały 23 osoby. Usługi te realizowano przez 6 441 godzin. Usługi świadczone były przez 4 opiekunki i 5 specjalistów z zakresu psychologii, pedagogiki i rehabilitacji ruchowej.

Usługi obejmowały m.in. uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, w zakresie zaspakajania podstawowych potrzeb, pielęgnację, wspieranie i pomoc w załatwianiu spraw urzędowych oraz usprawnianie zaburzonych funkcji organizmu. Całkowity koszt zadania w 2012 roku wyniósł 150 000 zł. Odpłatność klientów na jedną godzinę wynosiła 21 zł i była zróżnicowana ze względu na dochód i sytuację życiową klienta.

Fundacja „Przystań” w Szczecinku prowadziła **Dom Dziennego Pobytu „Złota Jesień”** dla osób starszych i niepełnosprawnych. W 2012 roku pensjonariuszami domu były 52 osoby – seniorzy w tym 44 kobiety i 8 mężczyzn. W tym ośrodku wsparcia realizowano stacjonarną usługę opiekuńczą z posiłkiem, terapię zajęciową, wsparcie i aktywizacja z posiłkiem, posiłki z dowozem. Całkowity koszt zadania w 2012 roku wyniósł 369 177 zł w tym dotacja z Miasta Szczecinek 341 462 zł.

Fundacja aktywizuje seniorów w ramach projektu „Aktywny Senior” i klubów „AS”, „AS II” oraz „Megabajty”. Łączna liczba uczestników klubów wynosi 69 osób. Seniorzy spędzają czas wolny uczestnicząc w realizacji projektów międzypokoleniowych „Pokolenia”, w ramach którego poznali technikę fotografii cyfrowej. Wspólnie z młodzieżą zaprezentowali swe prace na wystawie pt: „Oczami pokoleń” w Muzeum regionalnym w Szczecinku. W ramach projektu „Wspólne Pasje II” seniorzy wraz z dziećmi przygotowywali układy taneczne i montaże słowno-muzyczne. Byli na 3 dniowej wycieczce do Kołobrzegu na festiwal „Interfolk”

W 2012 roku Dom Dziennego Pobytu „Złota Jesień” obchodził jubileusz 20 lecia funkcjonowania. Lista zrealizowanych działań w zakresie aktywizacji i animacji społecznej osób niepełnosprawnych i w wieku sędziwym, oraz szeroki wachlarz usług są dowodem na to, że Dom Dziennego Pobytu osiąga zamierzone cele i dąży do tego by być liderem na rynku usług pomocowych.

Środowiskowy Dom Samopomocy „Walentynka” w Szczecinku prowadzi ośrodek wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi. W 2012 roku decyzję administracyjną przyznającą miejsce i możliwość korzystania z terapii w ŚDS otrzymało 57 osób. Świadczone usługi osobom z zaburzeniami psychicznymi, które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych, wymagają pomocy w celu zwiększenia zaradności i samodzielności życiowej i integracji społecznej. Usługi obejmowały: niezbędną opiekę, poradnictwo psychologiczne, pomoc w dostępie do świadczeń zdrowotnych i w załatwianiu spraw urzędowych, terapię zajęciową i ruchową, a także treningi funkcjonowania w codziennym życiu.

Domownicy uczestniczyli w praktykach zawodowych w Fundacji im. Karłowskiego w Juchowie. Przygotowywali się do występów orkiestry integracyjnej i zdobyli nagrodę Gran Prix na V Artystycznych spotkaniach Osób Niepełnosprawnych „Con Anima” w Wałcu. W ramach profilaktyki zdrowia psychicznego zorganizowano spotkania z młodzieżą prywatnego Liceum i Gimnazjum w Szczecinku oraz Zespołem Szkół nr 3. Domownicy uczestniczyli w wycieczkach do Świnoujścia i Międzyzdrojów oraz Mielna. Całkowity koszt realizacji działania wyniósł 471231 zł i zrealizowany został ze środków Wojewody Zachodniopomorskiego.

MOPS Szczecinek przy pomocy 15 wolontariuszy stałych i 171 wolontariuszy akcyjnych dla 27 środowisk niepełnosprawnych organizował pomoc w codziennych czynnościach i organizacji czasu wolnego. W partnerstwie z Zespołem Szkół im. Komisji Edukacji Narodowej 16 wolontariuszy uczestniczyło w programie „Pomoc na święta” w którym wolontariusze pomagali przy przygotowaniach do Świąt Bożego Narodzenia.

NZOZ „Patronka” która zapewnia kompleksową opiekę medyczną oraz godne warunki i bezpieczeństwa Pacjentom przewlekle, obłożnie i nieuleczalnie chorym oraz usługi opiekuńcze realizowane przez ośrodki pomocy społecznej powiatu szczecineckiego.

Zaangażowane w realizację różnych programów i projektów socjalnych były Ośrodki Pomocy Społecznej, stowarzyszenia i fundacje.

W działania strategii wpisane jest stworzenie warunków osobom i rodzinom do przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie samodzielnie same pokonać przy wykorzystaniu swoich możliwości, uprawnień i własnych środków.

2.2. Usamodzielnianie wychowanków opuszczających rodzinne i instytucjonalne formy pieczy zastępczej.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12.03.2004r. (Dz. U. z 2009r. Nr 175 poz. 1362 z późn. zm.) oraz rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 23.12.2004r. w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie (Dz.U. z 2007 r., Nr 208, poz. 1507) osoby, które w danym roku osiągają pełnoletność będąc w rodzinnej bądź instytucjonalnej formie pieczy zastępczej, objęte są wsparciem przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku w procesie ich usamodzielnienia.

Zgodnie z cyt. rozporządzeniem każdy wychowanek zostaje objęty procedurami przy usamodzielnieniu tj.: wyznacza się na dwa miesiące przed osiągnięciem pełnoletności przez wychowanka osobę, która podejmie się pełnienia funkcji opiekuna usamodzielnienia i będzie współpracować z wychowankiem na rzecz jego integracji ze środowiskiem, zwłaszcza ze szkołą. Na miesiąc przed osiągnięciem pełnoletności przez wychowanków z pieczy zastępczej, pracownik socjalny sporządza w tut. Centrum Indywidualny Program Usamodzielnienia wychowanka w jego obecności i opiekuna usamodzielnienia, uwzględniając w nim przede wszystkim plan kontynuowania nauki, sposób zaspakajania jego indywidualnych potrzeb oraz dalszą drogę życiową wychowanka. Sporządzenie Indywidualnego Programu Usamodzielnienia oraz jego realizacja staje się podstawą do przyznania wychowankowi określonych świadczeń zgodnych z cytowaną ustawą o pomocy społecznej oraz rozporządzeniem.

Osoba, która osiągnęła pełnoletność w rodzinie zastępczej oraz osoba pełnoletnia opuszczająca placówkę opiekuńczo-wychowawczą typu rodzinnego i socjalizacyjnego, dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii zapewniający całodobową opiekę i młodzieżowy ośrodek wychowawczy, zwana dalej "osobą usamodzielnianą", zostaje objęta pomocą mającą na celu jej życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem przez pracę socjalną, a także pomocą:

- pieniężną na usamodzielnienie;
- pieniężną na kontynuowanie nauki;
- w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym;
- w uzyskaniu zatrudnienia;
- na zagospodarowanie - w formie rzeczowej.

Każdy dorosły wychowanek realizujący założenia zawarte w Indywidualnym Programie Usamodzielnienia, kontynuujący naukę i spełniający warunki określone w cytowanej ustawie o pomocy społecznej oraz rozporządzeniu uprawniony jest do otrzymywania miesięcznego świadczenia w wysokości 30% podstawy naliczania 1.647 zł. tj. kwoty 494,10 zł. Pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki oraz usamodzielnienie udziela Starosta właściwy ze względu na miejsce pochodzenia dziecka przed umieszczeniem w rodzinie zastępczej lub skierowaniem do placówki.

Pomoc ta przysługuje osobie usamodzielnianej, która:

- jest osobą samotnie gospodarującą, której dochód nie przekracza 200% kwoty kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej dla osoby samotnie gospodarującej, tj. kwoty 954,00 zł (od 1 października 2012r. zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2012r. (Dz.U. z 2012r. poz. 823) w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej kwoty 1.084,00 zł.);
- zamieszkuje z rodziną, w której dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 200% kwoty kryterium dochodowego na osobę w rodzinie określonego w ustawie o pomocy społecznej tj. kwoty 702,00 zł. (od 1 października 2012r. zgodnie z cytowanym rozporządzeniem Rady Ministrów kwoty 912,00 zł.);

Pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki przyznaje się po przedłożeniu na początku każdego semestru zaświadczenia stwierdzającego kontynuowanie nauki przez wychowanka w gimnazjum, szkole ponadgimnazjalnej, szkole ponadpodstawowej lub szkole wyższej. W szczególnie uzasadnionych przypadkach m.in. ze względu na sytuację zdrowotną, czy rodzinną wychowanka pomoc na kontynuowanie nauki może zostać zawieszona na okres do jednego roku.

Ponadto pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki, jak i pomoc pieniężną na usamodzielnienie zawiesza się w przypadku, gdy przeciwko osobie usamodzielnianej wszczęto postępowanie karne o przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego do czasu prawomocnego zakończenia postępowania. W sytuacji, gdy osoba usamodzielniana zostanie skazana prawomocnym wyrokiem za popełnienie przestępstwa z winy umyślnej, przyznania powyższych świadczeń można odmówić.

Także w uzasadnionych przypadkach m.in. z powodu przypuszczenia, że pomoc ta zostanie zmarnotrawiona bądź gdy osoba usamodzielniana przed osiągnięciem pełnoletności opuściła samowolnie rodzinę zastępczą czy placówkę lub gdy osoba porzuci naukę umożliwiającą jej przygotowanie zawodowe i nie podjęcie zatrudnienia możliwa jest odmowa przyznania tego świadczenia.

Wysokość pomocy pieniężnej na usamodzielnienie dla osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą niespokrewnioną z dzieckiem i zawodową niespokrewnioną z dzieckiem rodzinę zastępczą, placówkę opiekuńczo – wychowawczą typu socjalizacyjnego, rodzinnego lub dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnoprawnych intelektualnie, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, ustala się w kwocie odpowiadającej:

- 400% kwoty podstawowej – w przypadku, gdy osoba usamodzielniana przebywała w rodzinie zastępczej niespokrewnionej z dzieckiem i zawodowej niespokrewnionej z dzieckiem rodzinie zastępczej, placówce opiekuńczo – wychowawczej typu socjalizacyjnego, rodzinnego lub w domu pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie przez okres powyżej trzech lat;
- 400% kwoty podstawowej – w przypadku, gdy osoba usamodzielniana opuszcza dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży;
- 200% kwoty podstawowej – w przypadku, gdy osoba usamodzielniana przebywała w rodzinie zastępczej niespokrewnionej z dzieckiem i zawodowej niespokrewnionej z dzieckiem rodzinie zastępczej, placówce opiekuńczo – wychowawczej typu socjalizacyjnego, rodzinnego lub w domu pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie przez okres od dwóch do trzech lat;
- 100% kwoty podstawowej – w przypadku, gdy osoba usamodzielniana przebywała w rodzinie zastępczej niespokrewnionej z dzieckiem i zawodowej niespokrewnionej z dzieckiem rodzinie zastępczej, placówce opiekuńczo – wychowawczej typu socjalizacyjnego, rodzinnego lub w domu pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie przez okres od roku do dwóch lat.

Wysokość pomocy pieniężnej na usamodzielnienie dla osoby usamodzielnianej z rodziny zastępczej spokrewnionej z dzieckiem lub opuszczającej młodzieżowy ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii zapewniający całodobową opiekę, schronisko dla nieletnich, specjalny ośrodek wychowawczy, specjalny ośrodek szkolno – wychowawczy, zakład poprawczy ustala się w kwocie odpowiadającej:

- 300 % kwoty podstawowej – w przypadku, gdy osoba usamodzielniana przebywała w rodzinie zastępczej spokrewnionej z dzieckiem, młodzieżowym ośrodku wychowawczym, młodzieżowym ośrodku socjoterapii zapewniającym całodobową opiekę, specjalnym ośrodku szkolno – wychowawczym, specjalnym ośrodku wychowawczym, zakładzie poprawczym lub schronisku dla nieletnich przez okres powyżej trzech lat;

- 200% kwoty podstawowej – w przypadku, gdy osoba usamodzielniana przebywała w rodzinie zastępczej spokrewnionej z dzieckiem, młodzieżowym ośrodku wychowawczym, młodzieżowym ośrodku socjoterapii zapewniającym całodobową opiekę, specjalnym ośrodku szkolno – wychowawczym, specjalnym ośrodku wychowawczym , zakładzie poprawczym lub schronisku dla nieletnich przez okres od dwóch do trzech lat;
- 100% kwoty podstawowej – w przypadku, gdy osoba usamodzielniana przebywała w rodzinie zastępczej spokrewnionej z dzieckiem, młodzieżowym ośrodku wychowawczym, młodzieżowym ośrodku socjoterapii zapewniającym całodobową opiekę, specjalnym ośrodku szkolno – wychowawczym, specjalnym ośrodku wychowawczym , zakładzie poprawczym lub schronisku dla nieletnich przez okres od roku do dwóch lat.

Kolejną formą pomocy dla dorosłych wychowanków rodzinnej bądź instytucjonalnej pieczy zastępczej jest pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej. Ww. pomocy udziela Starosta właściwy ze względu na miejsce osiedlenia się osoby usamodzielnianej. Wartość tej pomocy ustala się jako równowartość kwoty nie wyższej niż 300% kwoty podstawy naliczania. Osoba usamodzielniana, niepełnosprawna, która ma orzeczny umiarkowany lub znaczny stopień niepełnosprawności otrzymuje pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej jako równowartość 300% kwoty podstawowej.

W skład pomocy na zagospodarowanie mogą wchodzić:

- materiały niezbędne do przeprowadzenia remontu i wyposażenia mieszkania;
- niezbędne urządzenia domowe;
- pomoce naukowe;
- sprzęt rehabilitacyjny;
- sprzęt, który może służyć do podjęcia zatrudnienia.

Podstawa naliczania świadczeń pieniężnych w roku 2012 wynosiła 1.647 zł.

**Wysokość świadczeń przyznanych z tytułu usamodzielnienia ze środków powiatu
w roku 2012**

Tabela nr 2

Rodzaj świadczenia	Pomoc pieniężna na usamodzielnienie	Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej
Rodzaj placówki			
Placówki socjalizacyjne	-	74.849,94	3.000
Rodziny zastępcze	23.058	160.747,20	14.494
Inne placówki	-	2.964,60	1.800
RAZEM	23.058	238.561,74	19.294

**Ilość osób, którym przyznano świadczenia z tytułu usamodzielnienia
ze środków powiatu w roku 2012**

Tabela nr 3

Rodzaj świadczenia	Pomoc pieniężna na usamodzielnienie	Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej
Rodzaj placówki			
Placówki socjalizacyjne	-	17	1
Rodziny zastępcze	5	34	5
Inne placówki	-	1	1
RAZEM	5	52	7

Dorośli wychowankowie rodzin zastępczych oraz placówek na bieżąco korzystają z poradnictwa socjalnego świadczonego przez pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku, korzystają ze wsparcia oraz doradztwa w różnych dziedzinach życia, pomocy psychologicznej, a także uczestniczą w Programie Operacyjnym Kapitał Ludzki, o czym mowa w kolejnej części sprawozdania.

Należy dodać, że od 1 stycznia 2012r. obowiązuje ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011r. (Dz.U. z 2013r. Nr 135, poz. 154), która wprowadziła szereg zmian dotyczących pomocy dla osób usamodzielnianych, opuszczających rodzinne i instytucjonalne formy pieczy zastępczej.

2.3. Pomoc dorosłym wychowankom pieczy zastępczej opuszczającym tę pieczę i usamodzielniającym się.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wprowadziła, również zmiany dotyczące usamodzielnianych wychowanków opuszczających pieczę zastępczą. Zgodnie z przywołaną ustawą każdej osobie, opuszczającej, po osiągnięciu pełnoletności, rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczą – wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczą – terapeutyczną, zwaną dalej „osobą usamodzielnianą”:

Przyznaje się pomoc na:

- kontynuowanie nauki,
- pomoc pieniężna na usamodzielnienie,
- pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej,
- udziela się pomocy w uzyskaniu:
- odpowiednich warunków mieszkaniowych,
- zatrudnienia.

Do podstawowych obowiązków osoby usamodzielnianej należy:

- wskazanie opiekuna usamodzielnienia (co najmniej dwa miesiące przed uzyskaniem pełnoletności) przez osobę usamodzielnianą,
- opracowanie indywidualnego programu usamodzielnienia i realizowanie jego założeń (przy pomocy opiekuna usamodzielnienia i PCPR),
- złożenie wniosku o przyznanie określonej pomocy.

W celu uzyskania pomocy pieniężnej należy spełnić wymagane warunki, tj., przebywać w pieczy zastępczej:

- 3 lata – przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą spokrewnioną,
- rok – w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą: niezawodową, zawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczą – wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczą – terapeutyczną.

Aby otrzymać pomoc na kontynuowanie nauki należy kontynuować naukę:

- w szkole lub na uczelni,
- w zakładzie kształcenia nauczycieli,
- na kursach, jeżeli ich ukończenie jest zgodne z indywidualnym programem usamodzielnienia u pracodawcy w celu przygotowania zawodowego.

Pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki wypłaca starosta, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem w pieczy zastępczej. Wysokość pomocy na kontynuowanie nauki wynosi nie mniej niż 500,00 zł miesięcznie i przyznaje się ją na czas trwania nauki, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 25 roku życia. Wychowanek jest zobowiązany do przedkładania w Centrum nie rzadziej niż raz na 6 miesięcy, zaświadczenie stwierdzającego kontynuowanie nauki.

W roku 2012 rodzinną pieczę zastępczą opuściło 13 wychowanków z tego 3 wychowanków pochodzących z terenu innego powiatu. Natomiast instytucjonalną pieczę zastępczą opuściło 5 wychowanków z tego 2 z terenu innego powiatu.

Ilość osób i rodzaj przyznanych świadczeń z tytułu usamodzielnienia ze środków powiatu 2012 roku

Tabela nr 4

Piecza zastępcza	Rodzaj świadczenia-liczba wypł. świadczeń		
	Pomoc pieniężna na usamodzielnienie	Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki-	Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej
Spokrewniona rodzina zastępcza	1	13	0
Niezawodowa rodzina zastępcza	0	23	1
Zawodowa rodzina zastępcza	0	4	0
Placówka opiekuńczo - wychowawcza	0	3	0
Razem	1	43	1

**Wysokość świadczeń przyznanych z tytułu usamodzielnienia
ze środków powiatu 2012 roku**

Tabela nr 5

Piecza zastępcza	Rodzaj świadczenia-wysokość wypłaconych świadczeń		
	Pomoc pieniężna na usamodzielnienie	Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej
Spokrewniona rodzina zastępcza	3 300,00	6 467,74	0
Niezawodowa rodzina zastępcza	0	11 110,13	1995,41
Zawodowa rodzina zastępcza	0	2 000,00	0
Placówka opiekuńczo - wychowawcza	0	1 161,29	0
Razem	3 300,00	20 739,16	1 995,41

Pomoc na kontynuowanie nauki nie przysługuje gdy osoba usamodzielniana:

- uczy się w szkole ponadgimnazjalnej lub uczelni, która zapewnia nieodpłatną naukę i utrzymanie,
- bez uzasadnionych powodów zmieniała trzykrotnie nauczanie, na tym samym poziomie kształcenie,
- została umieszczona w zakładzie karnym.
- osoba usamodzielniana w trakcie kształcenia, przebywa na urlopie od zajęć,
- wychowanek nie realizuje indywidualnego programu usamodzielnienia.

Pomoc na usamodzielnienie oraz pomoc na zagospodarowanie jest przyznawana osobie usamodzielnianej, której dochód miesięczny nie przekracza kwoty 1200,00 zł . Ustalając dochód osoby usamodzielnianej uwzględnia się sumę dochodów tej osoby, jej małżonka oraz dzieci pozostających na jej utrzymaniu, podzieloną przez liczbę tych osób. Wychowanek ma prawo skorzystać z pomocy na zagospodarowanie w formie rzeczowej, którą udziela Starosta właściwy ze względu na miejsce osiedlenia się osoby usamodzielnianej.

Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej wypłaca jest jednorazowo, nie później niż do ukończenia 26 roku życia w wysokości nie niższej niż kwota 1500,00 zł, a w przypadku osoby legitymującej się orzeczeniem o niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym lub znacznym w wysokości nie niższej niż 3000,00 zł.

Pomoc na zagospodarowanie może być przekazana w formie rzeczowej.

Pomoc na usamodzielnienie może zostać wypłacona, w zależności od ustaleń indywidualnego programu usamodzielnienia, jednorazowo lub w ratach, najpóźniej do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 26 roku życia.

Pomoc na usamodzielnienie wypłacana jest po zakończeniu pobierania pomocy na kontynuowanie nauki. W uzasadnionych przypadkach pomoc na usamodzielnienie może zostać wypłacona w trakcie pobierania pomocy na kontynuowanie nauki.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wysokość pomocy na usamodzielnienie wynosi:

- w przypadku wychowanka opuszczającego rodzinę zastępczą spokrewnioną – nie mniej niż 3300,00 zł- jeżeli przebywał w pieczy zastępczej co najmniej 3 lata
- w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę niezawodową, zawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo – wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo – wychowawczą:
 - nie mniej niż 6600,00 zł- okres pobytu w pieczy zastępczej powyżej 3 lat,
 - nie mniej niż 3300,00 zł- okres pobytu w pieczy zastępczej od 2 do 3 lat,
 - nie mniej niż 1650,00 zł- okres pobytu w pieczy zastępczej poniżej 2lat, nie krócej jednak niż przez okres roku.

Przyznana pomoc na kontynuowanie nauki, na usamodzielnienie lub na zagospodarowanie można odmówić w przypadku, gdy:

- istnieją uzasadnione przypuszczenia, że przyznana pomoc zostanie wykorzystana niezgodnie z celem,
- wychowanej przed ukończeniem pełnoletniości samowolnie opuści pieczę zastępczą,
- osoba usamodzielniana porzuciła naukę i nie podejmuje zatrudnienia,
- stosunek pracy z osobą usamodzielnianą został rozwiązany z winy pracownika, osoba usamodzielniana uchyla się od podjęcia proponowanego jej zatrudnienia,
- osoba usamodzielniana została skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub przestępstwo skarbowe.

Zapewnienie wsparcia młodzieży z rodzin dysfunkcyjnym – młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym - realizowane było poprzez działania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie (m.in. w ramach projektu systemowego pn. „Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji w powiecie szczecineckim” który opisany jest w osobnym dziale), a także poprzez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną, Wielofunkcyjną Placówkę Pomocy Rodzinie oraz Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej, świetlice środowiskowe i organizacje pozarządowe.

2.4. Minimalizowanie zjawiska bezrobocia, aktywizacja osób długotrwale bezrobotnych.

Cel ten realizowany był poprzez działania Powiatowego Urzędu Pracy w Szczecinku poprzez szereg działań, projektów i programów.

Powiatowy Urząd Pracy w Szczecinku wszelkimi siłami stara się ograniczyć bezrobocie wśród niepełnosprawnych. Liczba osób niepełnosprawnych zarejestrowanych pozostających bez pracy w Powiecie Szczecineckim jest na podobnym poziomie od 5,5 do 6%. Widać wyraźnie, że kryzys 2008 roku dotknął nie tylko niepełnosprawnych. Stopa bezrobocia w powiecie wzrosła w przeciągu roku z 23,3 do 24,6%, a wśród niepełnosprawnych z 4,9% do 5,8%. Jeśli stopa bezrobocia od tego czasu wśród niepełnosprawnych kształtuje się na tym samym poziomie, to ogólne bezrobocie rośnie i na koniec 2012 wynosiło w Powiecie Szczecineckim 26,8%

Bezrobocie w powiecie szczecineckim w latach 2008-2012

Tabela nr 6

Wyszczególnienie		Lata				
		2008	2009	2010	2011	2012
Bezrobotni	Razem	6483	7303	7298	7461	7390
zarejestrowani	kobiety	3884	3891	3999	4131	4006
na koniec roku	niepełnosprawni	316	421	404	451	424
	% niepełn. bezrobotn.	4,90%	5,80%	5,50%	6%	5,70%
Bezrobotni zarejestr.	Razem	1502	1954	1710	1680	1590
na koniec roku	kobiety	770	871	882	843	773
z prawem do zasiłku	% niepełnosprawnych	25,30%	30,90%	24,50%	26,80%	22,10%
Wskaźnik bezrobocia						
rejestrowanego (1)		13,10%	14,80%	14,80%	15,10%	14,90%
Stopa bezrobocia						
w powiecie (2)		23,30%	24,60%	25,50%	26,60%	26,80%
(1) - % bezrobotnych do liczby w wieku produkcyjnym						
(2) - % bezrobotnych do liczby ludności czynnej zawodowo						

- Do zadania z zakresu zatrudniania i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych realizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Szczecinku należy:

- przyznawanie osobom niepełnosprawnym środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej
- udzielanie dofinansowania do wysokości 50% oprocentowania kredytów bankowych, zaciągniętych przez osoby niepełnosprawne na kontynuowanie działalności gospodarczej lub prowadzenie własnego lub dzierżawionego gospodarstwa rolnego,
- dokonanie zwrotów kosztów zatrudnienia pracowników pomagającym pracownikom niepełnosprawnym w pracy,
- finansowanie wydatków na instrumenty lub usługi rynku pracy niepozostające w zatrudnieniu,
- finansowanie kosztów szkolenia i przekwalifikowania zawodowego osób niepełnosprawnych
- dokonanie zwrotów kosztów poniesionych przez pracodawcę na szkolenia zatrudnionych osób niepełnosprawnych

Poza środkami przydzielonymi przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, osoby niepełnosprawne bezrobotne zarejestrowane w powiatowym urzędzie pracy mogą skorzystać z form aktywizacji zawodowej wynikających z przepisów ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz ustawy o promocji zatrudnienia w instytucjach rynku pracy.

Środki na ten cel wykorzystywane są z Funduszu Pracy jak i Europejskiego Funduszu Społecznego.

Aktywne formy przeciwdziałania, ilość osób niepełnosprawnych które skorzystały z tych form i ilość środków finansowych przedstawia poniższa tabela:

**Działania realizowane przez PUP Szczecinek w 2012 r. skierowane do osób
niepełnosprawnych w ramach aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.**

Tabela nr 7

Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu	liczba osób korzystających	Środki z PFRON	Środki z Funduszu Pracy	Środki z Europejskiego Fund. Społecz.
Refundacja stanowiska pracy	4		71 193	
Dotacje	6		110 000	
Prace interwencyjne	17		95 441	
Staż/osoby bezrobotne	35		183 057	
Staż/osoby poszukujące	9	40 081		
Roboty publiczne	50		200 618	
Szkolenia/osoby bezrobotne	12		4 947	25 316
Prace społecznie użyteczne	19			
Szkolenia/osoby poszukujące	2	8 769		
Razem	154	48850	665 256	25316

Jak wynika z powyższej tabeli z wsparcia finansowego skorzystało 154 osoby niepełnosprawne. Powiatowy Urząd Pracy w Szczecinku wydatkował na różne formy przeciwdziałania bezrobociu niepełnosprawnym **739 422 zł.**

Zespół Doradztwa Zawodowego przyjął 127 osób bezrobotnych i poszukujących pracy posiadających aktualne orzeczenie lekkim, umiarkowanym i znacznym stopniu niepełnosprawności. Udzielono 130 porad indywidualnych dla 90 osób w następujących obszarach: określeniu potencjału zawodowego, zainteresowań zawodowych, zdolności, umiejętności i preferencji zawodowych oraz pomocy przy sporządzaniu planu rozwoju zawodowego.

Wprowadzono w urzędzie wymagane wskazania ustawy o języku migowym i innych środkach komunikowania się. W ciągu całego roku pracownicy udzielali dla pracodawców jak i dla osób bezrobotnych informacje dotyczące istniejących form wsparcia dla osób niepełnosprawnych.

2.5. *Minimalizowanie zjawiska ubóstwa i innych negatywnych zjawisk społecznych.*

Cel ten realizowany był poprzez działania Stowarzyszenia „Na pomoc” dystrybuującego żywność dla najuboższych mieszkańców naszego powiatu, ośrodków pomocy społecznej, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie oraz innych organizacji pozarządowych działających w obszarze pomocy społecznej.

Powiat Szczecinecki zalicza się w poczet regionów o najwyższym odnotowanym wskaźniku bezrobocia w Polsce. Zmiana ustroju, wprowadzona gwałtownie i stosunkowo niedawno, pociągnęła za sobą konsekwencje w postaci dużej liczby wsi „popegeerowskich”. Widocznym problemem jest brak pracy, a co za tym idzie, niezdolność do osiągnięcia realnych źródeł dochodów. Czynniki te stały się motorem do zapoczątkowania ścisłej współpracy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku ze Stowarzyszeniem Osób Działających Na Rzecz Usprawnienia Chorych Na Stwardnienie Rozsiane i Osób Niepełnosprawnych „Na Pomoc” w Bornem Sulinowie. Stowarzyszenia otrzymują żywność w ramach współpracy z Bankiem Żywności w Nowych Bielicach.

Początek współpracy ze Stowarzyszeniem Osób Działających Na Rzecz Usprawnienia Chorych Na Stwardnienie Rozsiane i Osób Niepełnosprawnych „Na Pomoc” w Bornem Sulinowie z Bankiem Żywności w Nowych Bielicach oraz Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku datowany jest na rok 2004.

Program „Dostarczanie żywności dla najuboższej ludności Unii Europejskiej” przedstawia się następująco: PEAD to skrót francuskiej nazwy Programme Europeen d’Aide aux plus Demunis – po polsku tłumaczonej jako Europejski Program Pomocy Żywnościowej. Głównym celem programu jest niesienie pomocy żywnościowej dla najbiedniejszych osób w całej Europie.

Idea tego programu narodziła się jeszcze w latach 80-tych w krajach unijnych, w okresie kiedy w magazynach agencji interwencyjnych gromadzone były ogromne nadwyżki żywności. Sprzedaż i eksport ich w obrębie Unii oraz poza kraje członkowskie, m.in. ze względu na wysokie koszty dopłat eksportowych była nie do zrealizowania. Jednocześnie magazynowanie wymagało coraz większych nakładów finansowych. W tej sytuacji uznano za stosowne rozdysponowanie nagromadzonych zapasów wśród ludności ubogiej z terenu krajów członkowskich.

Obecnie w zapasach interwencyjnych UE nie gromadzi się już tak wielkich ilości żywności i program PEAD realizowany jest głównie poprzez przekazanie środków finansowych zamiast gotowych artykułów spożywczych czy surowców do ich produkcji.

Podstawą realizacji PEAD jest Rozporządzenie Komisji Europejskiej nr. 3730/87 przyzwalające na bezpłatne przekazanie osobom potrzebującym żywności pochodzącej z rezerw UE przez akredytowane do dystrybucji organizacje charytatywne z terenów unijnych.

W roku 2012 odnotowano dostarczenie 17 rodzajów specjalnie przygotowanej żywności. Do ubiegłorocznych środków zalicza się: mąka, makaron świderki, kasza gryczana, płatki kukurydziane, mleko UHT , sery żółte i topione, herbatniki, masło, cukier, pomidorowy, groszek z marchewką, klopsy w sosie pomidorowym, mielonka wieprzowa, olej oraz dzemy.

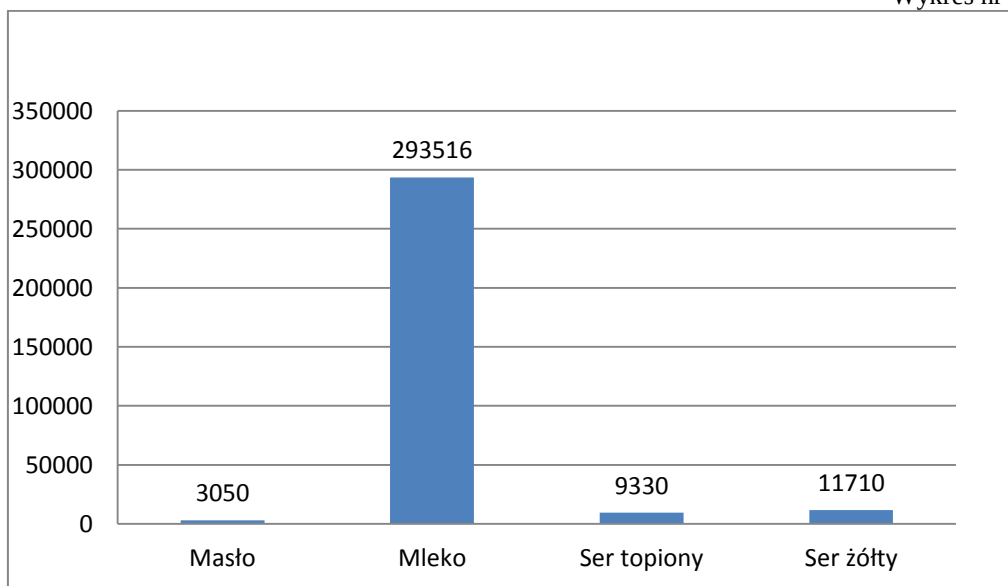
Asortyment żywności otrzymanej w 2012r.

Tabela nr 8

L.p.	Rodzaj asortymentu	Ilość (kg)
1.	Cukier	23 100,00
2.	Dżem	6 673,68
3.	Herbatniki	7 235,20
4.	Kasza gryczana	53 900,00
5.	Makaron świderki	28 350,00
6.	Masło	3 050,00
7.	Mąka	23 220,00
8.	Mleko	98 126,00
9.	Płatki kukurydziane	11 960,00
10.	Ser topiony	9 330,00
11.	Ser żółty	11 710,00
12.	Groszek z marchewką	27 776,00
13.	Ryż	59 000,00
14.	Klopsy w sosie pomidorowym	34 013,60
15.	Koncentrat pomidorowy	12 180,00
16.	Mielonka wieprzowa	17 928,00
17.	Olej	17 619,00
Razem		411 205,48

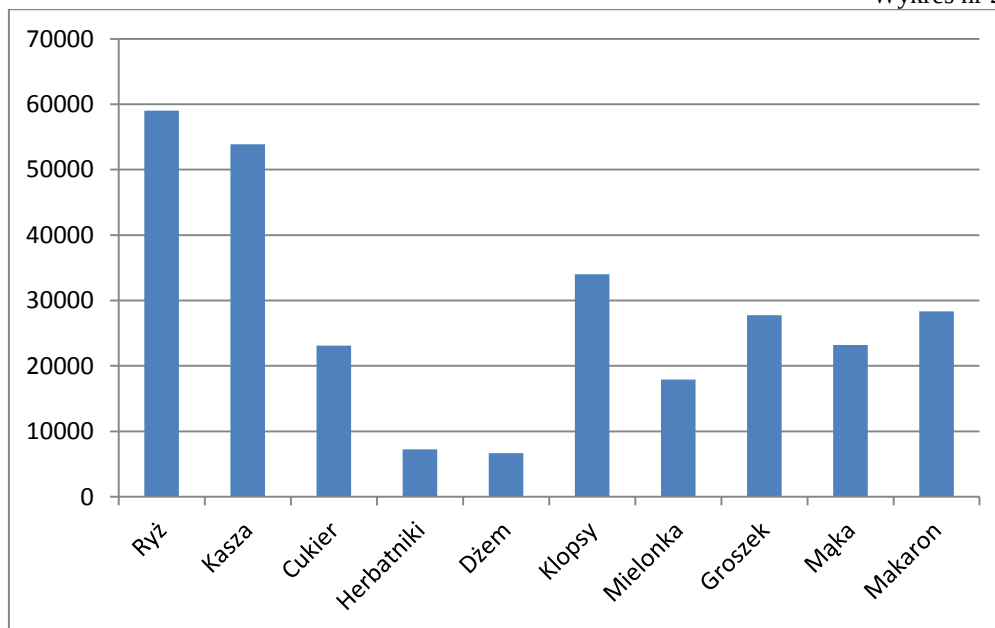
Nabiał otrzymany w 2012 roku (w tonach)

Wykres nr 1

Pozostałe produkty żywnościowe otrzymane w 2012 roku (w tonach)

Wykres nr 2

Odbiorcami, którzy odpowiadają za indywidualny podział żywności dla beneficjentów są:
Ośrodki pomocy społecznej z Powiatu Szczecineckiego
Stowarzyszenie Rozwoju Wsi,
Stowarzyszenie Diabetyków,
Związek Inwalidów Wojennych,
Polskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym,
Liga Polskich Kobiet,
Stowarzyszenie Na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych i Ich Rodziców „Promyk Nadziei”,
Rejonowa Rada Honorowych Dawców Krwi,
Stowarzyszenie Miłośników Miejscowości Radacz,
Stowarzyszenie Amazonek,
Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów,
Sekcja Emerytów i Rencistów przy oddziale Związku Nauczycielstwa Polskiego,
Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom z Niepełnosprawnością Ruchową i Poszkodowanym
w Wypadkach Drogowych,
Stowarzyszenie Pomocy Dzieci Wojny w Polsce oddział w Szczecinku,
Stowarzyszenie Honorowych Dawców Krwi,
Ochotnicze Straże Pożarne z Białego Boru, Juchowa, Łubowa oraz Bornego Sulinowa,
Białoborskie Stowarzyszenie Sołtysów,
Stowarzyszenie Dla Dzieci i Młodzieży Ze Środowisk Lokalnych „POMOST”,
Stowarzyszenie „Wyprzedzić czas”.
Fundacja Miłosierdzie i Wiedza
Polski Związek Niewidomych
Ewangeliczny Związek Braterski w RP Rada Starszych
Stowarzyszenie Silnowo 2020
Liga Kobiet Aktywnych

W miarę rozwoju programu asortyment produktów systematycznie powiększa się o nowe artykuły spożywcze tak, by uwzględniać potrzeby i preferencje ostatecznych odbiorców. Wszystkie produkty przekazywane przez Banki Żywności w ramach PEAD są oznakowane logotypem Banków Żywności, a także posiadają na opakowaniu informację: **„PRODUKT NIE JEST DO SPRZEDAŻY”**.

Beneficjentami otrzymującymi pomoc żywnościową są osoby, które spełniają kryterium dochodowe zgodnie z kryteriami zawartymi w art. 5 oraz art. 7 ustawy o pomocy społecznej.

2.6. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Cel ten realizowany był poprzez realizację Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w rodzinie na lata 2011 – 2015.

„Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w rodzinie na lata 2011 – 2015” powstał w oparciu o art. 6 ust. 3 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U.2005, nr 180, poz. 1493 ze zm.). Został przyjęty do realizacji przez Radę Powiatu w Szczecinku Uchwałą Nr XIX/134/2011 w dniu 29 grudnia 2011r. Cele i założenia Programu wpisują się w założenia Powiatowej Strategii Rozwiązywania problemów Społecznych na lata 2011-2015 i uszczegółowiają jej zadania w kwestii przeciwdziałania przemocy.

Realizatorami i Partnerami przy realizacji Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Szczecineckim są:

- Starostwo Powiatowe w Szczecinku,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku,
- Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Szczecinku,
- Punkt Konsultacyjny Pomocy Dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Szczecinku,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczecinku,
- Miejsko - Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej w Barwicach,
- Miejsko - Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie,
- Miejsko - Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej w Białym Borze,
- Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczecinku,
- Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej w Grzmiącej,
- Służby Mundurowe w tym: funkcjonariusze policji, funkcjonariusze Straży Miejskiej (Gminnej),
- Centrum Praw Człowieka i Profilaktyki Patologii Społecznych z siedzibą w Szczecinku,
- NZOZ „PATRONKA” w Szczecinku,
- Stowarzyszenie Fundusz Tratwa w Szczecinku,
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Szczecinku,
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci z siedzibą w Szczecinku,
- Miejska i Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

- Punkty konsultacyjne dla rodzin z problemem przemocy w rodzinie – Gmina Grzmiąca, Borne Sulinowo, Miasto Szczecinek, Biały Bór,
- Interdyscyplinarne zespoły ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w mieście Szczecinek, w Bornem Sulinowie, w Białym Borze, w Barwicach, gm. Grzmiąca oraz gm. Szczecinek,
- Sąd Rejonowy,
- Prokuratura,
- Placówki oświatowe,
- Placówki opieki zdrowotnej.

Mimo licznych akcji informacyjnych oraz wzrastającej świadomości społeczeństwa, w dalszym ciągu przemoc w rodzinie, w większości przypadków jest starannie ukrywana zarówno przez osoby, które doznają przemocy jak i świadków takich sytuacji. Duża część społeczeństwa polskiego nadal uważa, że tego co się dzieje w domu nie powinno się „wynosić na zewnątrz”, że w życie rodziny nie powinno się ingerować, dotyczy to przede wszystkim mieszkańców małych miejscowości, gdzie stosowanie przemocy wobec swoich najbliższych jest zjawiskiem „dziedzicznym”, uważanym za coś „normalnego”.

Przemoc jest jednym z najbardziej niepokojących zjawisk współczesnego świata, istnieje zarówno w rodzinach biednych, jak i bogatych, w dużych miastach, małych miasteczkach oraz na wsi.

Aby skutecznie zmniejszyć skalę występującego problemu, którym jest stosowanie przemocy wobec swoich bliskich Ustawodawcy nałożyli na każdy szczebel administracji publicznej liczne zadania, których realizacja ma pomóc w coraz skuteczniejszej oraz co jest bardzo ważne kompleksowej pracy na rzecz pomocy rodzinie, zmagającej się problemem przemocy.

Samorząd powiatowy, zgodnie z art. 6 Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, jest zobowiązany realizować wiele zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie tj:

Zadania własne powiatu:

- opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym, mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia

prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;

- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej.

Zadania z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat:

- tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;
- opracowywanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie

Poniższe sprawozdanie dotyczy realizacji zadań zawartych w Powiatowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2015

Do realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Powiatu Szczecineckiego wyznaczony został pracownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku, który równocześnie pełni funkcję Powiatowego Koordynatora ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie - Pani Magdalena Mazur –Balcerzak – straszy pracownik socjalny PCPR.

Głównym celem strategicznym Programu jest zmniejszenie zjawiska przemocy w rodzinie oraz ochrona ofiar przemocy w rodzinie w powiecie szczecineckim,

Cele szczegółowe programu to:

Ochrona ofiar przemocy w rodzinie – zwiększenie efektywności pracy z rodziną z problemem przemocy domowej.

Na terenie Powiatu Szczecineckiego funkcjonuje wiele instytucji, urzędów, punktów poradnictwa, organizacji pozarządowych, które działają na rzecz osób i rodzin potrzebujących pomocy finansowej, psychologicznej i prawnej, które dzięki swym możliwościom doradczym, kadrowym, lokalowym wspierają realizację założeń zawartych w Powiatowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie. Największe nadzieje pokładane były w powstających w każdej gminie naszego powiatu interdyscyplinarnych zespołach przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W chwili obecnej można z całą stanowczością powiedzieć, że te nadzieje zostały spełnione w znacznym stopniu.

W każdej gminie na terenie Powiatu Szczecińskiego w roku 2012 funkcjonował taki zespół, który w dużym stopniu przyczynił się do poprawy sytuacji rodzin i osób, zmagających się z problemem przemocy.

Pierwszym i najważniejszym zadaniem w zakresie ochrony ofiar przemocy i zarazem jasną, przejrzystą i spójną procedurą jest procedura „Niebieskiej Karty”

Za realizację tego zadania w dużej mierze odpowiadają przede wszystkim służby, które pracują w środowisku, a więc pracownicy socjalni ośrodków pomocy społecznej, funkcjonariusze policji, a także od czasu wprowadzenia zmian do ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oświata oraz służba zdrowia. Najczęściej zdarza się tak, że pierwszą służbą, która zmagą się ze skutkami przemocy bezpośrednio w środowisku domowym i ma kontakt zarówno z osobami, które wymagają pomocy jako osoby doznające przemocy jak i nie rzadko w jednym czasie z osobami, które ta przemoc stosują są funkcjonariusze policji, zarówno ci z Powiatowej Komendy jak i z każdego posterunku na terenie gminy. Najczęściej podczas interwencji domowej zaczyna się działanie na rzecz ustania przemocy w rodzinie. To właśnie funkcjonariusze tej służby w znacznej części przypadków wypełniają kwestionariusz A „Niebieskiej Karty” i przekazują go do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego działającego na terenie danej gminy/miasta.

**Ilość interwencji domowych oraz wszczętych procedur
w ramach „Niebieskiej Karty” przez policję w roku 2012.**

Tabela nr 9

Jednostka	Ilość interwencji domowych w roku 2012	Ilość wszczętych procedur w ramach „Niebieskiej Karty”
Komenda Powiatowa Policji w Szczecinku	893 interwencji domowych – w tym 31 z powodu stosowania przemocy w rodzinie	31 wypełnionych kwestionariuszy „Niebieskiej Karty”
Komisariat w Bornem Sulinowie	12 interwencji domowych związanych ze stosowaniem przemocy w rodzinie	12 wypełnionych kwestionariuszy „Niebieskiej Karty”
Posterunek Policji w Grzmiącej	40 interwencji domowych – w tym 6 z powodu stosowania przemocy w rodzinie	1 wypełniony kwestionariusz „Niebieskiej Karty”
Posterunek Policji w Barwicach	24 interwencji domowych związanych ze stosowaniem przemocy w rodzinie	6 wypełnionych kwestionariuszy „Niebieskiej Karty”
Posterunek Policji w Białym Borze	0	0

Ustawodawca opracował doskonale narzędzie w postaci procedury „Niebieskiej Karty”, gdyż prawidłowe stosowanie jej pozwala na objęcie kompleksową pomocą całej rodziny, w której występuje problem przemocy.

Wypełniony formularz A „Niebieskiej Karty” – który wypełnia się z osobą doznającą przemocy, jest niezwłocznie przesyłany (w ciągu 7 dni) do przewodniczącego odpowiedniego zespołu interdyscyplinarnego, który powołuje grupę roboczą złożoną ze specjalistów mających pracować z konkretną rodziną.

Ilość wszczętych i zakończonych procedur w ramach „Niebieskiej Karty ” przez zespoły interdyscyplinarne na terenie powiatu szczecineckiego w roku 2012.

Tabela nr 10

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie – ZiPPR	Ilość wszczętych w roku 2012 procedur w ramach „Niebieskiej Karty”	Ilość zakończonych procedur „Niebieskiej Karty”	Ilość Procedur w trakcie realizacji
ZIPPR - Szczecinek	27	10	17
ZIPPR – Borne Sulinowo	22	1	21
ZIPPR - Barwice	7	1	4
ZIPPR – Biały Bór	5	2	3
ZIPPR – Szczecinek gmina	15	0	15
ZIPPR - Grzmiąca	0	0	0

Pracownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku w roku 2012 wypełnił jeden kwestionariusz A „Niebieskiej Karty”. Należy pamiętać, że wszczęcie procedury jest jakby ostateczną formą pomocy rodzinie, ponieważ każda ze służb powinna wyczerpać wszelkie możliwości, które leżą w jej kompetencjach aby pomóc rodzinie w przezwyciężeniu problemu przemocy.

Pracownik socjalny Centrum w roku 2012 brał czynny udział – był liderem – w pracy dwóch grup roboczych w ramach Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Szczecinku, które zakończyły się pełnym sukcesem czyli ustaniem przemocy. Działania, które leżą w kompetencjach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku, na rzecz ochrony ofiar przemocy obejmują w szczególności zapewnienie bezpieczeństwa i opieki dzieciom, poprzez umieszczenie ich w rodzinnej lub instytucjonalnej formie pieczy zastępczej. Należy pamiętać, że każde dziecko, które trafia do pieczy zastępczej, jest dzieckiem doświadczającym przemocy ze strony dorosłych.

Najbardziej powszechną formą przemocy wobec dzieci jest przemoc przez zaniedbanie. W roku 2012 do pieczy zastępczej trafiło 54 dzieci: w tym 42 do rodzinnej formy pieczy i 12 do pieczy instytucjonalnej. Na początku roku 2012 w Wielofunkcyjnej Placówce Pomocy Rodzinie w Szczecinku został umieszczony dwunastoletni chłopiec, odebrany z rodziny w trybie interwencji na podstawie art. 12a Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Zapisy tego artykułu dają uprawnienia odpowiednim służbom do odebrania dziecka w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia bez decyzji sądu. Bezpieczeństwo dziecka zostało zapewnione dzięki dobrej współpracy Ośrodka Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie oraz Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

Powiatowe Centrum stara się zapewnić, w każdym momencie, kiedy wystąpi taka konieczność, schronienie i opiekę dzieciom tego potrzebującym, między innymi poprzez rozwój rodzinnych form opieki zastępczej, pozyskiwanie i szkolenie nowych kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych.

W roku 2012 jako duży sukces pracowników Centrum można uznać pomoc rodzinie i dziecku doznającemu przemocy seksualnej ze strony ojca, które miało zostać umieszczone w placówce socjalizacyjnej. Szereg działań podjętych przez pracowników Centrum, we współpracy z rodziną, psychologiem szkolnym, Sądem Rejonowym w Szczecinku, lekarzami ze szpitala psychiatrycznego, ośrodkiem pomocy społecznej, policją zaowocowało zmianą postanowienia Sądu o umieszczeniu dziewczynki w placówce, umieszczeniem rodziny doznającej przemocy w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Bydgoszczy, a w rezultacie doprowadziło do wydania wyroku skazującego mężczyznę za popełnione czyny.

Kolejnym celem zawartym w Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Rodzinie w Powiecie Szczecineckim jest:

Rozwijanie społecznej świadomości i wrażliwości na zjawisko przemocy w rodzinie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku realizowało powyższy cel poprzez rozpowszechnianie informacji o przemocy w rodzinie, sposobach walki z nią, promowanie wartości rodzinnych, metod wychowawczych bez używania przemocy.

W roku 2012 realizowane były zajęcia pn. „doskonalenie metod wychowawczych w rodzinnych formach opieki zastępczej” mające na celu udoskonalenie metod wychowawczych stosowanych przez rodziców zastępczych wobec dzieci, które mają pod swoją opieką. Należy pamiętać, że są to dzieci pochodzące z rodzin zmagających się z problemem przemocy.

W roku 2012 pracownik socjalny odpowiadający za działania dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie uczestniczył w II cyklu szkoleń „Żółta kartka dla sprawcy przemocy” organizowany przez Stowarzyszenie SOS dla Rodziny w ramach programu rządowego „Razem Bezpieczniej”. Informacje na temat Projektu oraz wiedza zdobyta podczas szkolenia była systematycznie przekazywana osobom zajmującym się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie na terenie Powiatu Szczecineckiego, Centrum uczestniczyło także w dystrybucji ulotek „Żółta Kartka”, które są przeznaczone dla osób, które tą przemoc stosują.

W ramach propagowania prawidłowych wzorców wychowawczych Powiatowa Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Szczecinku prowadziła w roku sprawozdawczym dwa programy skierowane do osób, rodziców chcących nauczyć się w jaki sposób wychowywać własne dzieci, tworzyć związki partnerskie bez stosowania przemocy. Programy te to „Wychowanie bez klapsa” oraz „Szkola dla rodziców”. W powyższych programach uczestniczyły osoby znajdujące się pod opieką Centrum, byli to rodzice dzieci, które zostały umieszczone w pieczy zastępczej.

W roku 2012 prowadzone były przez specjalistów zatrudnionych w Wielofunkcyjnej Placówce Pomocy Rodzinie w Szczecinku zajęcia pn. „trening zastępowania agresji” dla dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

W ramach uwrażliwiania społeczeństwa na zjawisko przemocy oraz rozpowszechniania wiedzy na temat miejsc, które świadczą pomoc dla osób i rodzin borykających się z tym problemem został opublikowany obszerny artykuł w „Szczecineckim Obserwatorze” na temat przemocy w rodzinie ze szczegółowym wskazaniem miejsc udzielających pomocy oraz opisem procedur działania służb.

Ponadto Centrum uczestniczy w kampaniach społecznych min. rozpowszechniając informację o realizowanych programach działaniach za pomocą publikacji na stronie internetowej PCPR i Starostwa Szczecineckiego.

Na terenie każdej z gmin Powiatu Szczecińskiego miało miejsce szereg działań mających na celu uwrażliwianie społeczeństwa na problem przemocy min. poprzez opracowywanie materiałów informacyjnych oraz ich dystrybucję.

Nie należy tu także zapomnieć o ogromnej roli w rozwijaniu świadomości społeczeństwa, którą odgrywa każdy z pracowników socjalnych, zarówno PCPR jak i OPS, podczas pracy socjalnej świadczonej w środowisku, kiedy mają możliwość docierania bezpośrednio do osób zagrożonych przemocą, świadków przemocy, czy osób, które doświadczają bądź stosują przemoc.

Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, podnoszenie kompetencji osób pracujących w obszarze przemocy w rodzinie.

Pracownik socjalny/koordynator ds. przeciwdziałania przemocy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku na bieżąco przez cały okres sprawozdawczy świadczył pomoc i doradztwo merytoryczne w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zwłaszcza pracy z osobami stosującymi przemoc wobec bliskich oraz realizacji procedury „Niebieska Karta” pracowników pomocy społecznej, funkcjonariuszy komendy policji, pracowników szkół, itp.

W miesiącach luty – marzec 2012r. koordynator odbył spotkania instruktażowo – informacyjne dotyczące programu korekcyjno – edukacyjnego z członkami zespołów interdyscyplinarnych ds. przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, w każdej z gmin powiatu, a także przeprowadził rozmowy instruktarskie z dzielnicowymi KPP w Szczecinku.

Powyższe działania oraz uczestniczenie w pracach zespołów interdyscyplinarnych mają za zadanie podniesienie poziomu wiedzy, przekazanie informacji o realizowanych przez instytucje powiatowe programach, wszystkim tym, którzy zajmują się przeciwdziałaniem przemocy. Cykliczne spotkania służą także wymienianiu się doświadczeniami i dobrymi praktykami, oraz problemami.

W ramach szkolenia służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku przy współpracy z Urzędem Wojewódzkim w Szczecinie oraz Ośrodkiem Wspierania Rodziny „Dom pod Świerkiem” w Białogardzie zorganizowało w październiku 2012r. szkolenie dotyczące procedury „Niebieska Karta”. W spotykaniu uczestniczyli członkowie wszystkich zespołów interdyscyplinarnych działających na terenie Powiatu, funkcjonariusze policji, straży miejskiej, pedagodzy szkolni.

Szkolenie poprowadziła Pani Renata Karwowska – pełnomocnik Wojewody ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Pan Mirosław Woźniak – dyrektor Ośrodka Wspierania Rodziny „Dom pod Świerkiem”, który ma w swej strukturze Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie. Uczestnicy otrzymali kompleksową wiedzę na temat Procedury „Niebieska Karta” oraz zapoznali się z zasadami działania Ośrodka Wsparcia oraz zasadami przyjęcia oraz przebywania w niej ofiar przemocy w rodzinie.

Także zespoły działające na terenie gmin Powiatu Szczecineckiego podjęły szereg działań mających na celu budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy. Prym w roku 2012 wiodły dwa zespoły:

- Zespół działający w Mieście Szczecinku, który wraz ze swoimi członkami objął działaniami szkoleniowymi min. pracowników szkół szczecineckich, funkcjonariuszy ogniwa prewencyjno- interwencyjnego, dzielnicowych, pielęgniarzy oraz lekarzy z Pomorskiego Ośrodka Diagnostycznego „PODIMED” itp.
- Zespół działający na terenie Miasta i Gminy Barwice, który przeprowadził szkolenia i pogadanki zarówno z nauczycielami jak i uczniami szkół na terenie działalności Zespołu.

Zwiększanie dostępności do specjalistycznej pomocy dla rodzin, w których występuje problem przemocy w rodzinie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku jest jednostką, której jednym z zadań jest świadczenie pomocy w postaci poradnictwa specjalistycznego dla osób z całego terenu Powiatu Szczecineckiego. Czyni to wyspecjalizowana kadra pracowników jednostki, która prowadzi poradnictwo w bardzo szerokim zakresie obejmującym wiele dziedzin życia codziennego. Poradnictwo w zakresie przeciwdziałania przemocy, możliwości uzyskania pomocy, wsparcia, zapewnienia schronienia świadczy pracownik socjalny odpowiadający za realizację zadań z zakresu przemocy w rodzinie i interwencji kryzysowej- Pani Magdalena Mazur – Balcerzak. W roku 2012 z poradnictwa w tym zakresie skorzystały 42 osoby. Pracownicy Centrum ściśle współpracują z instytucjami działającymi na terenie powiatu, a mającymi za zadanie świadczenie pomocy osobom znajdującym się w kryzysie. Najczęściej osoby, które wymagają pomocy specjalistycznej kierowane są do Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej, który działa przy Wielofunkcyjnej Placówce Pomocy Rodzinie w Szczecinku. W Powiatowym Ośrodku Interwencji Kryzysowej można bezpłatnie skorzystać z pomocy psychologa, prawnika.

Praktyka pokazuje, że funkcjonowanie takiej jednostki jest niezbędne i bardzo potrzebne, ponieważ z pomocy Ośrodka korzystają osoby z terenu całego powiatu, nie mający możliwości skorzystania z komercyjnego – płatnego poradnictwa i terapii. Można powiedzieć, że zakres i ilość oferowanych porad jest na dzień dzisiejszy niewystarczająca.

**Liczba osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego
w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w roku 2012.**

Tabela nr 11

LICZBA OSÓB KTÓRE SKORZYSTAŁY Z POMOCY OGÓŁEM	OSOBY DOŚWIADCZAJĄCE PRZEMOCY	FORMY UDZIELONEJ POMOCY:	
		(konsultacje) PSYCHOLO GICZNA	(konsultacje) PRAWNA
141	28	21	15

Ponadto na terenie Miasta Szczecinek funkcjonuje Punkt Konsultacyjny dla Ofiar Przemocy prowadzony przez Fundusz „Tratwa”. W punkcie osoby, które doznają przemocy mogą bezpłatnie skorzystać z pomocy prawnika, otrzymać w razie konieczności zastępstwo procesowe lub uczestniczyć w grupach wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie. Punkt konsultacyjny obejmuje swoją pomocą cały obszar Powiatu Szczecineckiego.

Na terenie Miasta Borne Sulinowo funkcjonuje Punkt Konsultacyjny dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, gdzie dyżury pełni psycholog – terapeuta.

W pozostałych gminach powiatu specjalistyczne poradnictwo pełnią członkowie zespołów interdyscyplinarnych, pracownicy ośrodków pomocy społecznej oraz członkowie komisji ds. rozwiązywania problemów alkoholowych. Wszystkie te służby korzystały z pomocy merytorycznej powiatowego koordynatora ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Pracownicy Centrum zarówno w okresie sprawozdawczym jak na co dzień świadczą poradnictwo socjalne dla osób, które doświadczają przemocy, zarówno na terenie instytucji jak i pracując w środowisku, umożliwiają osobom zainteresowanym skorzystanie ze specjalistycznego poradnictwa, kontują te osoby z pracownikami odpowiednich instytucji, pomagają w pisaniu wniosków, pism urzędowych, sądu, policji i prokuratury.

Motywuja osoby, które stosują przemoc wobec bliskich do pojęcia kroków, aby zaprzestały krzywdzących zachowań, zachęcają do podjęcia przez te osoby uczestnictwa w programie korekcyjno – edukacyjnym.

Centrum w roku 2012 czynnie współpracowało ze specjalistycznym Ośrodkiem Wsparcia dla Ofiar Przemocy Domowej w Białogardzie i Świnoujściu oraz Ośrodkami Pomocy Społecznej.

Praca ze sprawcą przemocy w rodzinie – działania terapeutyczne, korekcyjne oraz edukacyjne.

Aby skutecznie pomóc rodzinie, w której występuje problem stosowania przemocy należy pomocą i wsparciem objąć wszystkich jej członków, nie tylko osoby, które są krzywdzone przez osoby najbliższe, ale także tych, którzy wyrządzają krzywdę swoim bliskim.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku jest w Powiecie Szczecineckim jedyną jednostką świadczącą specjalistyczną pomoc dla osób, które stosują przemoc wobec swoich bliskich. Jedną z form udzielania pomocy i wsparcia jest realizacja programu korekcyjno – edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie. Powiat Szczecinecki od pięciu lat prowadzi oddziaływania korekcyjno – edukacyjne, od trzech lat realizatorem jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku.

Obowiązek realizacji programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie określony został przepisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Podstawą Programu są zajęcia grupowe w trakcie, których prowadzone są działania psychologiczne, edukacyjne i socjalizacyjne. Uczestniczenie w programie ma spowodować zmianę zachowania agresywnego oraz postaw, które przyjmują osoby stosujące przemoc wobec bliskich. Podczas spotkań uczestnicy zdobywają wiedzę na temat zjawiska przemocy w rodzinie, poznają jego definicję, stereotypy, które funkcjonują w społeczeństwie, mechanizmy przemocy, poznają zasady budowania prawidłowych relacji między partnerami, rodzicami a dziećmi. Uzyskują wiedzę na temat tego w jaki sposób alkohol i inne środki psychoaktywne wpływają na stosowanie przemocy, w jaki sposób samo zażywanie np. alkoholu może krzywdzić osoby bliskie, że może prowadzić do rozpadu rodziny, odebrania dzieci z domu rodzinnego. Osoby, które zdecydowały się na uczestniczenie w programie korekcyjno – edukacyjnym poznają i uczą się sposobów prawidłowej komunikacji międzyludzkiej, aktywnego słuchania, uczą się w jaki sposób można rozwiązywać konflikty w rodzinie bez stosowania przemocy.

W trakcie zajęć bardzo duży nacisk kładziony jest na to jaki wpływ stosowanej przemocy ma na psychikę i zachowania dzieci, uświadomienie zależności pomiędzy agresywnymi metodami wychowawczymi a krzywdzeniem dzieci, na to, że dzieci bardzo często powielają negatywne, agresywne wzorce zachowań osób dorosłych.

Prowadzenie oddziaływania korekcyjno - edukacyjnych ma za zadanie doprowadzić do zmiany zachowań i postaw osób stosujących przemoc, zmiana ta ma znacząco zmniejszyć ryzyko dalszego stosowania przez nie przemocy oraz zwiększyć zdolność do samokontroli agresywnych zachowań.

Podstawowym priorytetem w prowadzeniu Programu powinno być ochrona ofiar przemocy. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku na bieżąco podczas trwania programu a także po jego zakończeniu utrzymuje stały kontakt z ofiarami przemocy, którą stosowały osoby biorący udział w Programie. Jest to prowadzone poprzez osobisty kontakt oraz pisemne informacje wysyłane do tych osób, które zawierają wykaz instytucji oraz specjalistów, do których może ofiara przemocy zwrócić się po pomoc. Są także informowane o przysługujących im prawach oraz o tym co mogą zrobić gdyby program nie przyniósł oczekiwanych rezultatów i ponownie zaczęły doznawać przemocy. W przypadkach, gdy ofiarami takiej przemocy były dzieci, które znajdują się w zastępczej formie opieki, zostają one objęte działaniami psychologicznymi.

Efekty prowadzenia Programu objęte są działaniami monitorującymi i ewaluacją. Działania monitorujące prowadzi pracownik socjalny Centrum i głównie opierają się na kontakcie z instytucjami zajmującymi się pomocą dziecku i rodzinie czyli ośrodkami pomocy społecznej, policją, sądem, komisjami ds. rozwiązywania problemów alkoholowych.

W roku 2012 do programu zostało zakwalifikowanych 23 osoby, w tej liczbie znajdowały się osoby, wobec których toczyły się procedury „Niebieskiej Karty” oraz uczestnicy, których do udziału zmotywował pracownik socjalny odpowiedzialny za realizację Programu.

Zajęcia w ramach programu rozpoczęły się w marcu 16 osób rozpoczęło zajęcia.

Regularnie uczęszczało oraz ukończyło cały cykl 6 osób stosujących przemoc wobec swoich bliskich.

Od grudnia 2012 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku podjęło kolejne działania mające na celu pomoc osobom, które stosują przemoc wobec bliskich i są to specjalistyczne konsultacje. Powyższe działania prowadzi Pani Magdalena Mazur – Balcerzak – pracownik PCPR, która jest specjalistą w zakresie przeciwdziałania przemocy ze szczególnym uwzględnieniem pomocy osobom stosującym przemoc. Spotkania odbywają się raz w tygodniu, od dnia 6 grudnia 2012 w siedzibie Centrum, w godzinach popołudniowych. Od dnia rozpoczęcia do końca roku (trzy tygodnie) z poradnictwa skorzystały 3 osoby.

Przy okazji rozpowszechniania informacji o konsultacjach pracownik prowadził rozmowy motywujące oraz instruktażowe, głównie z osobami pracującymi w tym zakresie, gdyż wśród społeczeństwa ciągle pokutuje stereotyp, że osoby, które stosują przemoc nadają się tylko do ukarania i osadzenia w zakładzie karnym. Oczywiście także pracownicy Powiatowego Centrum w przypadku uzasadnionego przypuszczenia popełnienia przestępstwa, występują do odpowiednich organów sprawiedliwości (Sąd, Prokuratura, Policja) z wnioskami o podjęcie stosownych działań, zwłaszcza w przypadku kiedy to przestępstwo dotyczy dzieci. Jednakże pracownicy Centrum stoją także na stanowisku, że każdej osobie, która chce zmiany swojego życia, można udzielić pomocy i będzie miało to lepszy efekt niż odbycie kary w zakładach zamkniętych.

Biorąc pod uwagę coraz większą ilość zgłoszeń występowania przemocy w rodzinie można paradoksalnie stwierdzić, że w naszym powiecie system przeciwdziałania przemocy idzie w dobrą stronę. Wniosek ze zwiększającej się liczby zgłoszeń jest jeden, znacznie wzrosła wiedza i wrażliwość zarówno społeczeństwa jak i osób, które zajmują się pracą z człowiekiem. Tworzone są ośrodki, gdzie ofiary przemocy w rodzinie mogą czuć się bezpiecznie, powoływane są zespoły interdyscyplinarne ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, funkcjonuje procedura „Niebieskiej Karty”, są tworzone grupy wsparcia dla ofiar przemocy, coraz więcej osób specjalizuje się w tym zakresie. Jeśli chodzi o pomoc dla osób, które stosują przemoc oferta jest jeszcze znacznie ograniczona, ale także powoli zaczynają działać grupy wsparcia, specjalistyczne poradnictwo.

Wszystkie działania, które podejmowało Centrum w celu zmniejszenia przemocy w Powiecie Szczecineckim były realizowane we współpracy ze specjalistami z tej dziedziny, ośrodkami pomocy społecznej, funkcjonariuszami, czyli jednym słowem z partnerami wskazanymi do realizacji Programu.

Mimo, iż działania skierowane do rodzin przynoszą pozytywne rezultaty i są czynione na bieżąco, należy podkreślić, że są wykonywane tylko za pomocą własnych zasobów, przeważnie bardzo niewielkich, zwłaszcza jeśli chodzi o finanse.

W roku 2012 Powiatowe Centrum Pomocy w Rodzinie w Szczecinku po raz pierwszy otrzymało środki finansowe z budżetu Starostwa Powiatowego na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w wysokości 3000, 00 zł., które mogło wykorzystać jako wkład własny startując w konkursach osłonowych.

W październiku 2012r. Centrum aplikowało o środki z rządowego programu „Bezpieczniej Razem” w ramach, którego Ministerstwo Sprawiedliwości ogłosiło konkurs dla jednostek samorządu terytorialnego. Jednakże tut. jednostka nie otrzymała dofinansowania na zadania zawarte w złożonym wniosku. w roku 2013 Centrum ponownie wystąpiło o przyznanie środków na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie tym razem w ramach konkursu ogłoszonego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej. Otrzymanie środków znacznie usprawni i ułatwi realizację celów zawartych w Powiatowym Programie Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2015.

3. Działanie w obszarze opieki nad osobami niepełnosprawnymi.

Odsetek gospodarstw domowych w których występuje zjawisko niepełnosprawności na koniec roku 2009 kształtował się w Polsce w zależności od regionu od 2,2 do 10,3%. W województwie zachodniopomorskim w 4,4% ogółu gospodarstw domowych znajdują się osoby niepełnosprawne.

Częstotliwość występowania niepełnosprawności wg. szacunku GUS i Raportu na koniec 2009 roku w województwie zachodniopomorskim szacowano na 11,7% całości populacji. Występuje bardzo duże zróżnicowanie występowania niepełnosprawności w zależności od regionu jak i wieku. Szacuje się, że w zachodniopomorskim liczba osób niepełnosprawnych na 1000 mieszkańców w wieku do 15 lat wynosi 19,5 osób, a w grupie pow.15 lat 134,3 osoby na 1000 mieszkańców. Częstość występowania niepełnosprawności jest zróżnicowana również wewnątrzregionalnie. W populacji mieszkańców województwa **do 15 roku życia** najwięcej niepełnosprawnych w przeliczeniu na 1000 osób oszacowano w powiecie drawskim 33,5 osób, najmniej w powiecie grodzkim Świnoujście 8,8.

W powiecie szczecineckim wskaźnik oszacowano na 19,9 osób na 1000 mieszkańców. Z kolei wśród mieszkańców województwa **powyżej 15 roku życia**, najwyższy wskaźnik niepełnosprawności odnotowano w powiecie waleckim 225,2 zaś najniższą wartość wskaźnika oszacowano dla mieszkańców powiatu Miasto Koszalin – 99,4 osoby niepełnosprawne na 1000 mieszkańców. **Dla powiatu szczecineckiego wskaźnik ten oszacowano na poziomie 127,7 na 1000 mieszkańców. Dla zobrazowania można powiedzieć , że w rozumieniu prawnym to prawie co ósma osoba dorosła w powiecie szczecineckim jest osobą niepełnosprawną.**

Jak wskazują badania Biura Pełnomocnika Rządu d.s. osób Niepełnosprawnych najczęstszą przyczynę niepełnosprawności stanowią schorzenia układu krążenia, narządów ruchu oraz schorzenia neurologiczne. Relatywnie jest niższy udział procentowy osób z uszkodzeniami narządu wzroku i słuchu, z chorobą psychiczną i upośledzeniem umysłowym w zbiorowości osób niepełnosprawnych. Dotyczy jednak tysięcy osób o obniżonej sprawności w codziennym funkcjonowaniu, a zatem i wymagających szczególnego podejścia w edukacji, na rynku pracy i w życiu codziennym. Ustalenie ścisłej liczby niepełnosprawnych w powiecie szczecineckim jest praktycznie niemożliwe.

Przy Starostwie Powiatowym w Szczecinku istnieje **Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności**. Zespół ten w 2012 roku wydał 1930 orzeczeń o stopniu niepełnosprawności (dot. dorosłych) i o niepełnosprawności (dot. dzieci) i 263 karty parkingowe. Orzeczenia te nie mają charakteru rentowego bo takie orzeczenia wydaje lekarz orzecznik ZUS, ale uprawniają między innymi do:

- odpowiedniego zatrudnienia uwzględniającego psychofizyczne możliwości,
- szkolenia, w tym specjalistycznego,
- zatrudnienia w zakresie aktywności zawodowej,
- uczestnictwa w terapii zajęciowej,
- konieczności zaopatrzenia w środki terapeutyczne i inne materiały ułatwiające funkcjonowanie,
- korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji,
- ubieganie się o zasiłki i świadczenia stałe i pielęgnacyjne,
- ubieganie się o kartę parkingową,

3.1 Inicjowanie działań edukacyjnych w społeczności lokalnej na rzecz rozwiązywania problemów osób niepełnosprawnych

Cel ten realizowany był poprzez działania placówek oświatowych w postaci zajęć dydaktycznych i pozaszkolnych oraz organizacji pozarządowych działających w obszarze wsparcia osób niepełnosprawnych.

W ten cel operacyjny doskonale wpisują się Warsztaty Terapii Zajęciowej.

W Powiecie Szczecineckim w 2012 roku działały dwie grupy Warsztatów Terapii Zajęciowej po jednej w Szczecinku i Barwicach. Są wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo placówką rehabilitacyjną.

Warsztat Terapii Zajęciowej w Barwicach jest placówką pobytu dziennego o charakterze nie zarobkowym. Funkcjonuje od 01.12.2000 roku. Czas trwania zajęć dla osób niepełnosprawnych wynosi 35 godzin tygodniowo, 7 godzin dziennie od poniedziałku do piątku. W rehabilitacji uczestniczy 40 osób niepełnosprawnych z Gmin Barwice i Grzmiąca. W warsztatach uczestniczy 22 osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności i 18 osób z umiarkowanym. Uczestnicy do warsztatu są dowożeni z bardzo odległych miejscowości (Krosino, Grzmiąca, Lubogoszcz).

Oprócz wymienionych wyżej różnych metod i form rehabilitacji stosowanych na co dzień realizowano również inne projekty:

03.08.2012 do 17.08.2012 „Nasze Miasteczko Najpiękniejsze” – Fundacja Wspomagania Wsi, Pożyteczne Wakacje.

16.01.2012 do 27.01.2012 „Moja Miejscowość w Internecie” - Fundacja Wspomagania Wsi, Pożyteczne Ferie 2012.

01.08.2012 do 30.10.2012 „Platforma Wsparcia dla Niepełnosprawnych” WND-POKL.09.05.00-32-092/11 w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Priorytet IX. Działanie 9.5 Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich. Szkolenie z zakresu ogrodnictwa i telepracy. Zajęcia grupowe i indywidualne z Psychologiem i Doradcą Zawodowym.

„Niepełnosprawni Blżej Europy” – wyjazdy do Lubeki „Vorwerker Diakonii (Martins Markt) oraz Eger - Węgry.

„Praktyki Zawodowe dla Niepełnosprawnych Juchowo” - współpraca z Fundacją im. Stanisława Karłowskiego w Juchowie.

Realizacja w/w projektów była możliwa dzięki ścisłej i bardzo owocnej współpracy z Fundacją im. Stanisława Karłowskiego w Juchowie, Fundacją Wspomagania Wsi, „Vorwerker Diakonii” z Lubeki (Niemcy) oraz Stowarzyszeniem Centrum Wspierania Edukacji, Kultury i Rehabilitacji „Szansa”

Uczestnicy warsztatów brali również aktywny udział w wielu organizowanych dodatkowych przedsięwzięciach takich jak:

- Spotkania okolicznościowe, ogniska i grille,
- Wycieczki, warsztaty i plenery artystyczne, warsztaty zawodowe,
- Spotkania w WTZ oraz u przyjaciół,
- Organizowanie i udział w imprezach integracyjnych i okolicznościowych,
- Wyjścia i wyjazdy do muzeów, kin i teatrów, na koncerty, do lodziarni, pizzerii, itp.,
- Organizowanie i udział w festiwalach i konkursach twórczości artystycznej osób niepełnosprawnych oraz olimpiadach i zawodach sportowych,
- Organizowanie wystaw artystycznych, kiermaszy i aukcji prac wykonanych w warsztacie,
- Wieczorki taneczne i bale,
- Prowadzenie kół zainteresowań i innych działań uwzględniających zainteresowania i potrzeby uczestników.

Warsztat Terapii Zajęciowej przy Stowarzyszeniu „Atut” w Szczecinku jest placówką pobytu dziennego do której uczęszcza 30 osób niepełnosprawnych. 23 osoby są ze znacznym stopniem niepełnosprawności, a 7 z umiarkowanym. Terapia zajęciowa w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej odbywa się w sześciu pracowniach profilowanych:

- ceramiczno-plastycznej,
- dziewiarskiej,
- gospodarstwa domowego,
- informacyjno-poligraficznej,
- stolarskiej,
- umiejętności społeczno-zawodowych

Poza zajęciami w pracowniach placówki prowadzono inne formy rehabilitacji zawodowej. Realizowane były praktyki zawodowe w ramach współpracy z Fundacją im. Stanisława Karłowskiego w Juchowie, Fundacją „Przystań”, z przedszkolem „U cioci Gosi”, Biurem Geodezji i Urządzania Lasów.

Uczestnicy warsztatów brali udział w wielu imprezach i spotkaniach integracyjnych, zawodach sportowych, wycieczkach krajoznawczych, warsztatach rozwijających umiejętności i zainteresowania oraz w różnych wydarzeniach kulturalnych. Jednymi z większych wydarzeń dla uczestników warsztatów były udziały w wycieczkach do Słowińskiego Parku Narodowego, kilkudniowa wycieczka do Warszawy, do zakładu ceramicznego w Starej Łubiance. Uczestniczyli w wielu kiermaszach i jarmarkach gdzie prezentowali swoje umiejętności twórcze. Ponadto brali udział w wielu zawodach sportowych i zabawach wspólnie z innymi uczestnikami warsztatów z Barwic i Czarnego.

Jedną z form rehabilitacji uspołeczniającej w obu warsztatach był trening ekonomiczny. Trening ten był prowadzony przez instruktorów terapii ze środków przeznaczonych na ten cel. Uczestnicy w zależności od swoich predyspozycji do gospodarowania pieniędzmi oraz stopnia zaawansowania w realizacji treningu gospodarowali przyznawanymi co miesiąc środkami finansowymi. Wspólnie z instruktorami i rodzicami ustalali wydatkowanie środków pieniężnych, dokonywali zakupów zgodnie ze swoim wyborem przez co uczyli się wartości pieniądza i racjonalnego gospodarowania.

Warsztat Terapii Zajęciowej w Barwicach finansowany był ze środków PFRON, powiatu i gminy. Roczna wysokość środków pochodzących z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na dofinansowanie działalności WTZ w Barwicach w 2012 roku wyniosła 591.840,00 złotych (co stanowi iloczyn ilości uczestników warsztatu i rocznego wskaźnika kosztów pobytu jednego uczestnika w warsztacie terapii zajęciowej określonego w załączniku do pisma Prezesa Zarządu PFRON z dnia 29 stycznia 2009r. wynoszącym 14.796,00 złotych, tj. 1.233,00 złotych na jeden miesiąc) co stanowi 90% ogólnych kosztów działalności Warsztatu. Pozostałe 10% kosztów działalności WTZ to środki pochodzące:

- 5% z Powiatu Szczecińskiego to 32.880,00 przekazane w trzech transzach po 10.960,00 złotych,
- 5% z Urzędu Gminy to 32.800,00 złotych, w tym kwota 9.201,60 pozyskana przez WTZ.

Środki finansowe uzyskane ze sprzedaży produktów i usług wykonanych przez uczestników warsztatu w ramach realizowanego programu terapii stanowią łączną kwotę 2.311,60 złotych. Środki te przeznaczono w porozumieniu z uczestnikami, na pokrycie wydatków związanych z integracją społeczną uczestników. Ogólny koszt prowadzenia warsztatów Terapii zajęciowej w Barwicach wyniósł 657 600 zł.

Warsztat Terapii Zajęciowej przy Stowarzyszeniu „Atut” w Szczecinku finansowany był ze środków PFRON, powiatu i gminy. Roczna wysokość środków pochodzących z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na dofinansowanie działalności WTZ w Szczecinku w 2012 roku wyniosła 443 880 złotych.

Dofinansowanie z powiatu szczecineckiego to 24 660 zł. i dofinansowanie z Miasta Szczecinek 22 000 złotych. Darowizny 3 340 zł. całkowita kwota środków finansowych wydatkowanych na działalność WTZ w Szczecinku w 2012 roku wyniosła 493 880 zł.

Ogółem Warsztaty Terapii Zajęciowej otrzymały z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dofinansowanie w wysokości **1.034.720,00 zł**. Całkowity koszt prowadzenia obu warsztatów z dotacjami Powiatu, Samorządów, darowizn i sprzedaży wyrobów podopiecznych warsztatów wyniósł w **2012 roku 1.151.480 złotych**

3.2. Zwiększenie dostępności do usług rehabilitacyjnych i pomocowych

Cel ten realizowany był poprzez działania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, ośrodki pomocy społecznej, organizacje pozarządowe, placówki zdrowotne (m.in. działania rehabilitacyjne w projekcie systemowym, dofinansowania zakupu sprzętu rehabilitacyjnego w ramach środków PFRON, programy i projekty organizacji pozarządowych).

Na podstawie art. 35a ust 1 pkt 7 lit. c ustawy osoba niepełnosprawna, która uzyskała od lekarza specjalisty zlecenie na zaopatrzenie w wyroby medyczne będące przedmiotami ortopedycznymi i środkami pomocniczymi mogła otrzymać dofinansowanie do zakupu tego przedmiotu, czy też środka pomocniczego.

Osoby niepełnosprawne, które otrzymują zlecenie od lekarza ubezpieczenia zdrowotnego na określony przedmiot ortopedyczny lub środek pomocniczy, a ich cena jest wyższa od limitu określonego przez Narodowy Fundusz Zdrowia, mogą zwrócić się o dofinansowanie do właściwego dla ich miejsca zamieszkania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie. W praktyce Narodowy Fundusz Zdrowia bierze pod uwagę koszty najtańszych przedmiotów ortopedycznych lub środków pomocniczych, których jakość zazwyczaj nie odpowiada potrzebom osób niepełnosprawnych, a biorąc pod uwagę fakt, iż sprzęt średniej i wysokiej jakości jest niesamowicie drogi na jego zakup wielu niepełnosprawnych mieszkańców naszego powiatu posiadających niskie dochody nie może sobie pozwolić. W rezultacie środki PFRON są więc jedynie uzupełnieniem kwoty refundowanej przez NFZ, a całkowitym kosztem danego przedmiotu.

Podstawowymi warunkami uzyskania dofinansowania przez osobę niepełnosprawną do refundowanego przedmiotu ortopedycznego lub środka pomocniczego jest:

- wystawione prawidłowo zlecenie przez lekarza, które przed przyjęciem przez świadczeniodawcę do realizacji musi być potwierdzone przez Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia,
 - posiadanie odpowiedniego dokumentu potwierdzającego niepełnosprawność,
 - spełnienie kryterium dochodowego w rozumieniu przepisów o świadczeniach rodzinnych, podzielony przez liczbę osób we wspólnym gospodarstwie domowym, obliczony za kwartał poprzedzający miesiąc złożenia wniosku, nie przekracza kwoty:
 - 50% przeciętnego wynagrodzenia, na osobę we wspólnym gospodarstwie domowym,
 - 65% przeciętnego wynagrodzenia w przypadku osoby samotnie gospodarującej
- przez wnioskodawcę

Zasady zaopatrywania w te przedmioty reguluje rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2004 r. w sprawie szczegółowego wykazu wyrobów medycznych będących przedmiotami ortopedycznymi i środków pomocniczych, wysokości udziału własnego świadczeniobiorcy w cenie ich nabycia, kryteriów ich przyznawania, okresów użytkowania, a także wyrobów medycznych będących przedmiotami ortopedycznymi podlegającymi naprawie w zależności od wskazań medycznych oraz wzoru zalecania na zaopatrzenie w te wyroby i środki.

Możliwe są dwa rozwiązania dofinansowania ze strony Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie:

- 1.osoba niepełnosprawna pokrywa swoją część, a PCPR refunduje tej osobie poniesione koszty; lub
- 2.osoba niepełnosprawna nie płaci lecz przedkłada fakturę proforma (oferta cenowa) i zwraca się o dofinansowanie, a PCPR przyznane dofinansowanie bezpośrednio przekazuje na konto bankowe sprzedawcy, producenta bądź wytwórcy.

Niewątpliwie w 2012 roku znacznym utrudnieniem w sprawnej realizacji tego zadania była niekorzystna sytuacja finansowa Narodowego Funduszu Zdrowia. Realizacja zleceń na przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze nie była prowadzona przez Fundusz na bieżąco. Okres oczekiwania na dopłatę wydłużał się nawet do kilku miesięcy. Osoby niepełnosprawne, które nie otrzymały dofinansowania z NFZ na zakup środków ortopedyczno – pomocniczych nie mogły również ubiegać się o dofinansowanie ze środków PFRON.

Spowodowało to spore zmniejszenie w ilości wniosków składanych do Centrum oraz niższą niż planowano wypłatę dofinansowań. W zaistniałej sytuacji, w miesiącu grudniu limit środków na dofinansowanie tych przedmiotów został zmniejszony na korzyść rehabilitacji zawodowej.

Na to zadanie w roku 2012 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku rozdysponowało kwotę 347.041,38 zł dla 817 mieszkańców powiatu. Na ww. zadanie złożono 854 wnioski na kwotę 433.861,88 zł.

Stan złożonych wniosków w ramach omawianego zadania, szczegółowo przedstawia poniższa tabela. Dokonana analiza pozwala na zobrazowanie liczby osób, które ubiegały się o dofinansowanie ze względu na miejsce zamieszkania.

**Wnioski złożone przez gminy na dofinansowanie środków
ortopedycznych i pomocniczych w 2012 roku**

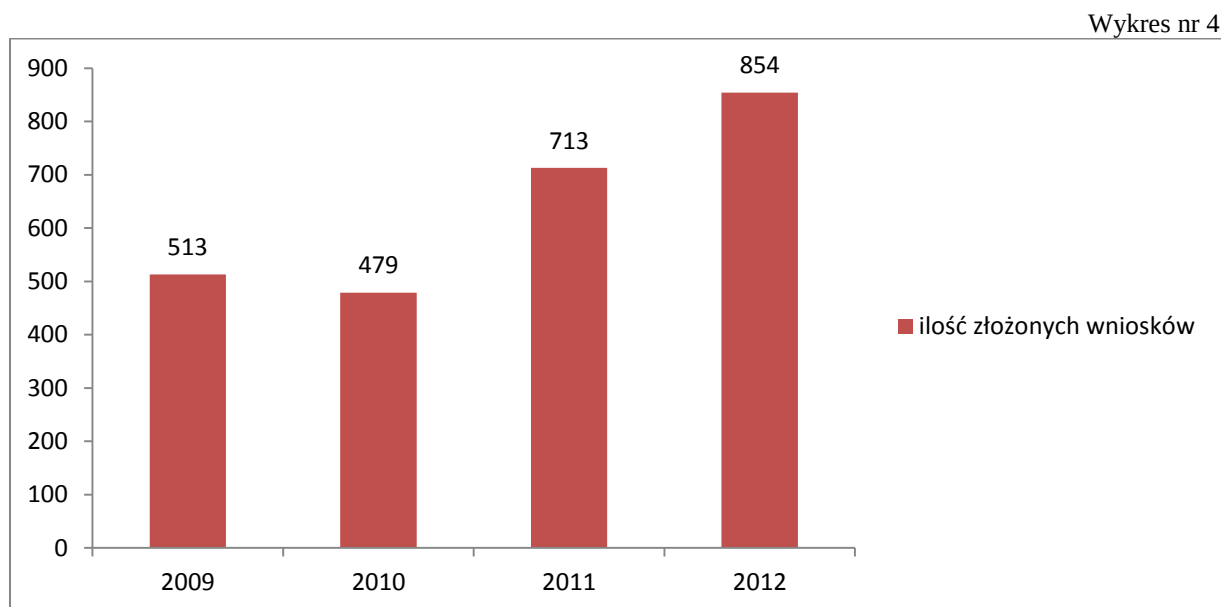
Tabela nr 12

MIASTO GMINA	DZIECI I MŁODZIEŻ*	OSOBY DOROSŁE	RAZEM ZŁOŻONYCH WNIOSKÓW
MIASTO SZCZECINEK	24	414	438
GMINA SZCZECINEK	22	77	99
MIASTO I GMINA BORNE SULINOWO	2	193	195
MIASTO I GMINA GRZMIĄCA	12	22	34
MIASTO I GMINA BIAŁY BÓR	13	20	33
MIASTO I GMINA BARWICE	16	39	55
RAZEM	89	765	854

*młodzież do 26 roku życia ucząca się.

W porównaniu z latami ubiegłymi od 2009 – 2012 roku ilość składanych wniosków na dofinansowanie do zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych przedstawiała się następująco:

**Ilość wniosków o dofinansowanie na środki ortopedyczne i pomocnicze
w latach 2009-2012**

Złożone wnioski z zakresu dofinansowania do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze w 2012 roku dotyczyło:

pieluchomajtki, cewniki, worki do zbiórki moczu, worki stomijne, wkładki anatomiczne - **646**
, aparatów słuchowych z wkładkami usznymi - **139 wniosków** ,
szkła okularowe do blizy i dali, soczewki kontaktowe, epiproteza oka - **5 wniosków** ,
gorsety do leczenia skolioz - **6 wniosków** ,
aparaty tulejkowe na podudzie, ortezy na udo i goleń oraz stabilizatory kolan - **6 wniosków** ,
materac przeciwodleżynowy, poduszki przeciwodleżynowe - **7 wniosków** ,
obuwie ortopedyczne - **13 wniosków** ,
protezy kończyn dolnych - **18 wniosków** ,
peruka - **1 wniosek** ,
wózki inwalidzkie w tym specjalistyczne - **5 wniosków**
pionizator - **1 wniosek**

W 2012 roku nie zostało zrealizowanych jedynie 37 wniosków osób niepełnosprawnych opiewających na kwotę 9 342,30 zł. Osoby kwalifikujące się do otrzymania dofinansowania mogły te wnioski złożyć w roku 2013.

**Sposób rozpatrzenia złożonych wniosków osób ubiegających się o dofinansowanie
do zaopatrzenia w środki pomocnicze i przedmioty ortopedyczne**

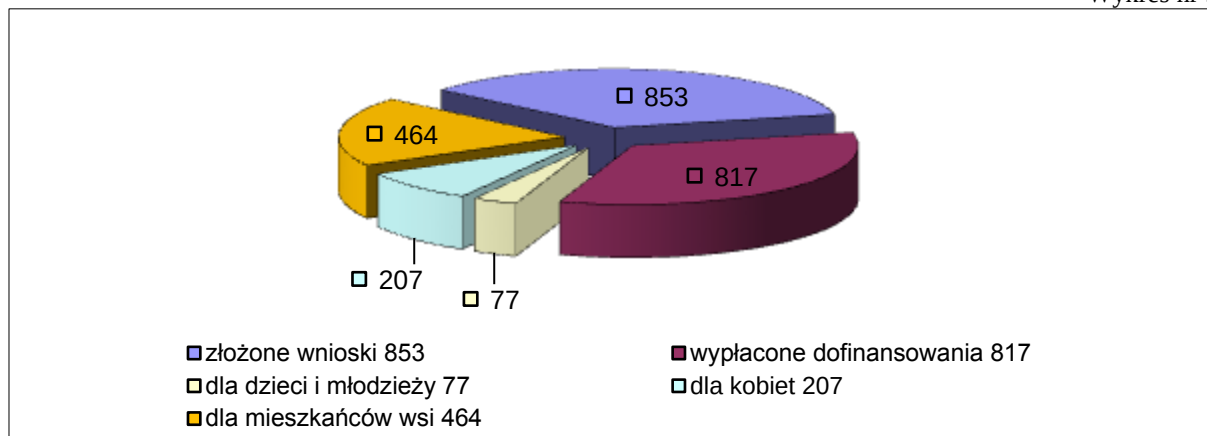
Tabela nr 13

Lp.	Sposób rozpatrzenia złożonego wniosku	Liczba osób	Kwota
1.	Udzielono dofinansowania	817	347.041,38 zł
2.	Nie udzielono dofinansowania*	32	11 391,10 zł
3.	Rezygnacja z ubiegania się o dofinansowanie	5	5 590,00 zł
OGÓŁEM		854	364 022,48 zł

* zgon wnioskodawców, brak ważnego dokumentu potwierdzającego status osoby niepełnosprawnej, przekroczenie kryterium dochodowego, a także niedobór środków finansowych.

Liczby złożonych wniosków na dofinansowanie dla poszczególnej kategorii.

Wykres nr 5

Osoby niepełnosprawne w ramach tego zadania mogą również ubiegać się o dofinansowanie do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, jeżeli:

- spełniają określone przepisami prawa kryterium dochodowego,
- posiadają aktualne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności,
- sprzęt ten jest niezbędny do prowadzenia rehabilitacji domowej (poparte zaświadczeniem lekarskim).

W okresie sprawozdawczym o dofinansowanie do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego ubiegało się 11 osób niepełnosprawnych. W ramach tego zadania przyznano dofinansowanie dla wszystkich 11 wnioskodawców na łączną kwotę 14.350,12 zł, niestety jedna osoba odstąpiła od realizacji umowy, co w konsekwencji przyczyniło się do realnie sfinansowania **10 umów na kwotę 5 246, 26 zł.**

**Szczegółowe dane do przyznanych dofinansowań
na środki ortopedyczne i pomocnicze w 2012 roku**

Tabela nr 14

	Ilość złożonych wniosków	Przyznana kwota dofinansowania	Kwota wyplacona	Zamieszkanie	
				Miasto	Wieś
DZIECI	2	556,75 zł	556,75 zł	1	1
KOBIETY	6	3 279,00 zł	3 279,00 zł	4	2
MĘŻCZYŹNI	3	10 514,36 zł	1 410,50 zł	3	0
RAZEM	11	14 350,11	5 246,25 zł	8	3

Wysokość dofinansowania wyniosła do 50% wartości przedsięwzięcia. Osoby niepełnosprawne ubiegały się o różnego rodzaju sprzęt rehabilitacyjny tj.

urządzenie do rehabilitacji ruchowej nóg i rąk – MOTOMed , rower rehabilitacyjny ,orbitrek, rotor zespolony, rower rehabilitacyjny leżący, stymulator mięśni, przyrząd do rehabilitacji kręgosłupa BACKSTRETCHER, materac gimnastyczny, piłka rehabilitacyjna, poduszka rehabilitacyjna. Zbyt małe środki finansowe otrzymane z PFRON nie pozwoliły na zaspokojenie w 100% potrzeb mieszkańców powiatu szczecińskiego w zakresie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny oraz środki pomocnicze i przedmioty ortopedyczne.

**Ilość osób korzystających z dofinansowania do przedmiotu ortopedycznego, środków
pomocniczych i sprzętu rehabilitacyjnego w roku 2012
oraz środki wykorzystane na te cele.**

Tabela Nr 15

RODZAJ ZADANIA	ILOŚĆ OSÓB/INSTYTUCJI WYPŁACONYM DOFINANSOWANIA	WYSOKOŚĆ ŚWIADCZEŃ
Przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	817	347.041,38 zł
Sprzęt rehabilitacyjny dla osób indywidualnych	10	5.246,25 zł
Sprzęt rehabilitacyjny dla instytucji	0	0,0 zł
RAZEM	827	352.287,63 zł

Ustawodawca przewidział również możliwość ubiegania się o sprzęt rehabilitacyjny dla osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej, jeżeli prowadzą działalność związaną z rehabilitacją osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej 2 lat przed złożeniem wniosku oraz udokumentują posiadanie środków własnych na sfinansowanie przedsięwzięcia w wysokości nieobjętej dofinansowaniem ze środków Funduszu. Maksymalne dofinansowanie ze środków PFRON wynosi 60% wartości przedsięwzięcia. Nadmieniamy, iż z powodu znacznie zmniejszonych środków finansowych otrzymanych z PFRON w okresie sprawozdawczym nie przyznano dofinansowania dla w/w instytucji do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, z uwagi na prowadzenie działalności dochodowej, gdyż mogą z własnych środków finansowych samodzielnie zainwestować w zakup sprzętu rehabilitacyjnego.

Stworzenie dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej warunków sprzyjających społecznej integracji i edukacji – cel ten realizowany był poprzez działania szkół i innych placówek oświatowych (w szczególności Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. Jana Brzechwy) oraz poprzez działania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie ze środków PFRON – dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych, dofinansowania do sportu, kultury, turystyki i rekreacji).

Osobie niepełnosprawnej oraz jej opiekunowi przysługuje raz w roku **dofinansowanie do pobytu na turnusie rehabilitacyjnym.**

Turnus taki jest zorganizowaną formą aktywnej rehabilitacji połączonej z elementami wypoczynku, której celem jest ogólna poprawa psychofizycznej sprawności oraz rozwijanie umiejętności społecznych uczestników, między innymi przez rozwijanie kontaktów społecznych, realizację i rozwijanie zainteresowań, a także przez udział w innych zajęciach przewidzianych programem turnusu.

Aby otrzymać dofinansowanie turnus musi trwać minimum 14 dni, a ponadto musi odbywać się w ośrodku rehabilitacyjnym, który wpisany jest do prowadzonego przez właściwego wojewodę rejestru ośrodków uprawnionych do organizowania turnusów lub uprawnionych do przyjmowania grup turnusowych.

Wniosek na ten cel, składany do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, złożony jest z kilku załączników – które wypełnia osoba wnioskująca, lekarz a następnie organizator turnusu. Dofinansowanie przysługuje osobie, której miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego nie przekracza 50% przeciętnego wynagrodzenia, a w przypadku osób samotnych 65% przeciętnego wynagrodzenia.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie nie kieruje na turnus rehabilitacyjny, nie wybiera ośrodka rehabilitacyjnego osobie niepełnosprawnej oraz nie wybiera terminu turnusu. Wybór ośrodka rehabilitacyjnego oraz termin należy osobiście do osoby niepełnosprawnej. Przyznane przez PCPR dofinansowanie przekazywane jest na konto bankowe organizatora turnusu.

Wysokość dofinansowania wynosi:

- 27% przeciętnego wynagrodzenia dla osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności, osoby niepełnosprawnej do 16 roku życia oraz osoby w wieku 16-24 lat uczącej się i niepracującej bez względu na stopień niepełnosprawności;
- 25% przeciętnego wynagrodzenia dla osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności;
- 23% przeciętnego wynagrodzenia dla osoby z lekkim stopniem niepełnosprawności;
- 18% przeciętnego wynagrodzenia dla opiekuna osoby niepełnosprawnej;
- 18% przeciętnego wynagrodzenia dla osoby niepełnosprawnej zatrudnionej w zakładzie pracy chronionej, niezależnie od posiadanego stopnia niepełnosprawności.

W przypadku przekroczenia kwot dochodu określonych w obowiązujących przepisach dofinansowanie przyznaje się, lecz pomniejszone o kwotę, o którą dochód ten został przekroczony.

W roku 2012 zaplanowaną na turnusy kwotę 378.762,08 zł wydatkowano w 100%.

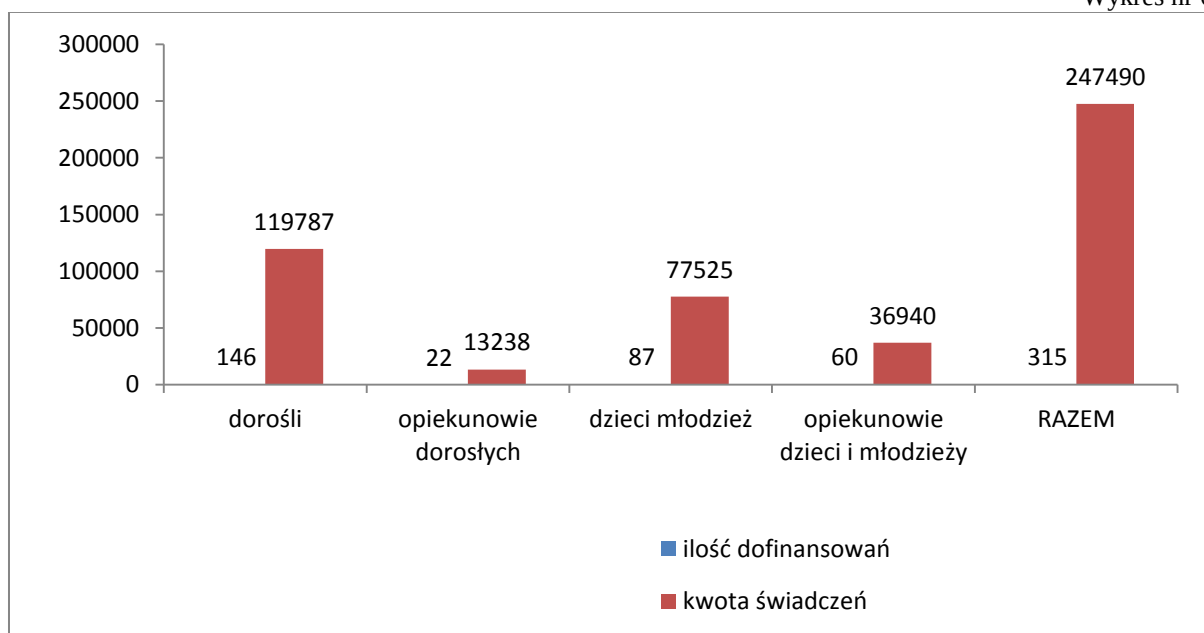
**Ilość osób korzystających z dofinansowania do uczestnictwa w turnusach
rehabilitacyjnych w roku 2012 oraz kwota wydatkowanych środków**

Tabela nr 16

Kategoria osób	Ilość przyznanych dofinansowań	Kwota świadczeń (zł.)
Dorośli niepełnosprawni	250	214.172,00
Opiekunowie osób dorosłych	50	31.022,00
Dzieci i młodzież niepełnosprawna	101	90.219,00
Opiekunowie dzieci i młodzieży	70	43.349,00
Razem	471	378.762,00

Kwota świadczeń i ilość dofinansowań do turnusów rehabilitacyjnych

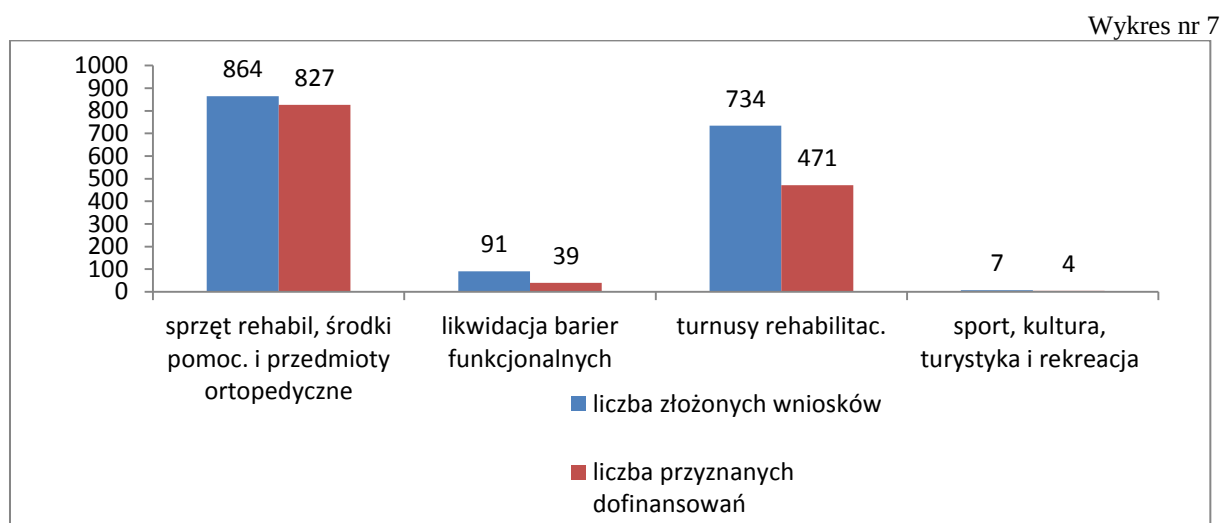
Wykres nr 6

3.3. Działania w zakresie dofinansowania do sportu, kultury, turystyki i rekreacji.

Zakres tego zadania jest bardzo szeroki, ponieważ obejmuje działania jak sama nazwa mówi o charakterze sportowym, kulturalnym, rekreacyjnym i turystycznym. Na podstawie art. 35 a ust. 1 pkt 7 lit. b ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej, zwanej dalej ustawą, o dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych do sportu, kultury, rekreacji i turystyki dla osób niepełnosprawnych mogą ubiegać się osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, osoby prawne i jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej które prowadzą działalność statutową na rzecz osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej 2 lat przed dniem złożenia wniosku oraz udokumentują posiadanie środków własnych lub pozyskanych z innych źródeł na sfinansowanie przedsięwzięcia w wysokości nieobjętej dofinansowaniem ze środków PFRON. Wnioski przyjmowane są do 30 listopada roku poprzedzającego rok realizacji zadania. Wysokość dofinansowania wynosi do 60% wartości przedsięwzięcia. Jak co roku stowarzyszenia działające na terenie powiatu szczecineckiego na rzecz osób niepełnosprawnych organizują różnego rodzaju imprezy integracyjne i wycieczki dla swoich członków. W ramach tego zadania do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie wpłynęło 7 wniosków na łączną kwotę w wysokości 26 791,90 zł. Natomiast w roku 2012 na ten cel przeznaczono kwotę 10 462,76 zł. Zawarto 4 umowy z organizacjami i stowarzyszeniami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych. Przykładowe imprezy to: imprezy integracyjne o charakterze integracyjno - sportowym czy kulturalnym. Łącznie stowarzyszenia i instytucje poprzez te działania objęły wsparciem 311 osób niepełnosprawnych z terenu naszego powiatu z czego 182 osoby to mieszkańcy wsi.

Realizacja złożonych wniosków i zgłoszone potrzeby

Dofinansowania sportu, kultury, turystyki i rekreacji w roku 2012 r.

Tabela Nr 17

Lp.	Nazwa jednostki ubiegającej się o dofinansowanie	Kwota przyznanego dofinansowania	Kwota wypłacona	Nr i data zawarcia umowy
1.	Oddział Zachodniopomorski Polskiego Związku Głuchych Ul. Al. Wojska Polskiego 91/93	2 520,00 zł	1 918,76 zł	Umowa nr 2/12 z dnia 05.09.12
2.	Oddział Zachodniopomorski Polskiego Związku Głuchych Ul. Al. Wojska Polskiego 91/93	300,00 zł	300,00 zł	Umowa nr 4/12 z dnia 08.10.12
3.	Stowarzyszenie ATUT ul. Połczyńska 2A 78-400 Szczecinek	2 244,00 zł	2 244,00 zł	Umowa nr 3/12 z dnia 08.10.12
4.	Stowarzyszenie „Wyprzedzić czas” Ul. Szpitalna 5 78-449 Borne Sulinowo	6 000,00 zł	6 000,00 zł	Umowa Nr 1/12 z dnia 23.07.12
5.	RAZEM:	11 064,00 zł	10 462,76 zł	

Środki finansowe przyznane na rehabilitację społeczną nie wystarczyły na zaspokojenie wszystkich potrzeb osób niepełnosprawnych. Ogółem wpłynęło 1 182 wnioski o dofinansowanie z czego zrealizowano 774 wnioski co stanowi 65,48% wnioskowanego zapotrzebowania.

3.4 Aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych

Cel ten był realizowany poprzez działania Powiatowego Urzędu Pracy oraz Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

Środki finansowe, jakimi dysponuje Powiat na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych przyznawane są według algorytmu przez Prezesa Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Warszawie. Zgodnie z planem finansowym Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na rok 2012, wysokość środków przyznanych Powiatowi Szczecineckiemu z przeznaczeniem na zadania samorządu z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych **wyniosła 2 575.103,00 zł.**

Rada Powiatu w Szczecinku dokonała ostatecznego podziału środków Funduszu w następujący sposób:

na rehabilitację społeczną – 1 973 916 480 zł.

na rehabilitację zawodową – 601 186,52 zł.

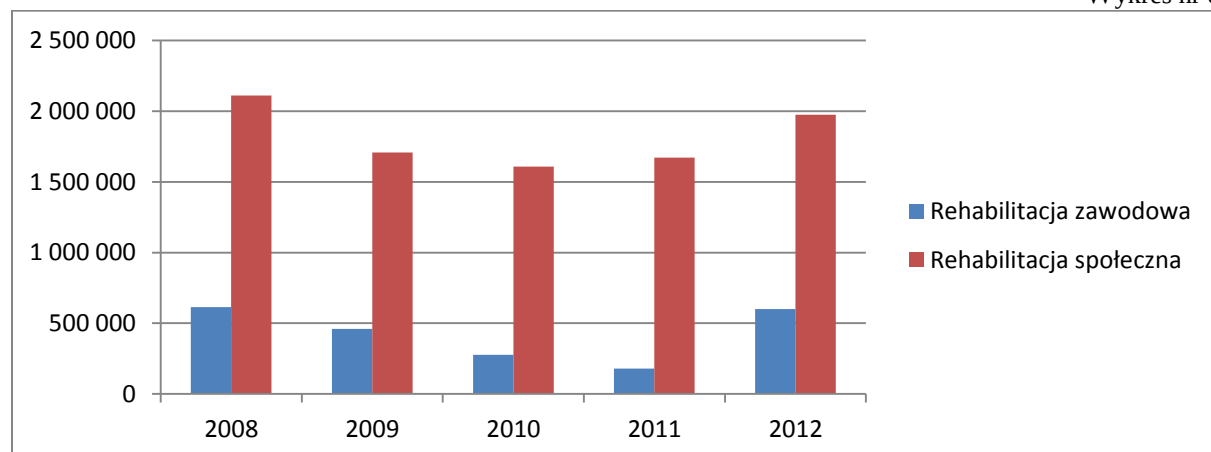
Wysokość środków przyznawanych na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej w latach 2008-2012

Tabela nr 18

Lp.	ZADANIE	PLAN FINANSOWY NA LATA				
		2008	2009	2010	2011	2012
1.	Rehabilitacja zawodowa	615 277,00	461.011,00	276.000,00	179.742,00	601.186,52
2.	Rehabilitacja społeczna	2 110 056,00	1.706.969,00	1.606.979,00	1.671.735,00	1.973.916,48
RAZEM		2.725.333,00	2.167.980,00	1.881.979,00	1.851.477,00	2.575.103,00

Wysokość środków przyznawanych na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej w latach 2008-2012

Wykres nr 8

Podział środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na poszczególne zadania w 2012r.

Tabela nr 19

RODZAJE ZADAŃ POWIATU	Uchwała Rady Powiatu Nr XXII/170/2012 z dnia 23 marca 2012r.	Uchwała Rady Powiatu Nr XXVIII/224/2012 z dnia 9 listopada 2012r.	Uchwała Rady Powiatu Nr XXIX/229/2012 z dnia 30 listopada 2012r.	Uchwała Rady Powiatu Nr XXXI/248/2012 z dnia 28 grudnia 2012r.
Ogółem środki finansowe na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej w tym:	2.575.103,00	2.575.103,00	2.575.103,00	2.575.103,00
środki finansowe na rehabilitację zawodową w tym na:	506.000,00	506.000,00	602.000,00	601.186,52
finansowanie wydatków na instrumenty lub usługi rynku pracy określone w ustawie o promocji w odniesieniu do osób zarejestrowanych jako poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu	36.000,00	34.700,00	34.700,00	34.680,02
przyznawanie osobom niepełnosprawnym środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej	30.000,00	30.000,00	30.000,00	30.000,00
finansowanie kosztów szkolenia i przekwalifikowania zawodowego osób niepełnosprawnych	20.000,00	8.800,00	8.800,00	8.765,56
dokonywanie zwrotu kosztu wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej	420.000,00	432.500,00	528.500,00	527.741,04
środki finansowe na rehabilitację społeczną w tym na:	2.069.103,00	2.069.103,00	1.973.103,00	1.973.916,48
dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej	1.035.720,00	1.035.720,00	1.035.720,00	1.035.720,00
dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	380.000,00	380.000,00	379.284,00	378.762,08
dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów	446.383,00	446.383,00	350.963,43	352.299,65
dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych	172.000,00	172.000,00	176.672,81	176.671,99
dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	15.000,00	15.000,00	10.462,76	10.462,76
dofinansowanie zadań z zakresu rehabilitacji zlecanym przez samorząd powiatowy organizacjom pozarządowym i fundacjom	20.000,00	20.000,00	20.000,00	20.000,00

Podział środków Funduszu oraz przesunięcia tych środków w czasie roku budżetowego pomiędzy zadaniami każdorazowo był zatwierdzany Uchwałami zarządu Powiatu i Rady Powiatu.

Społeczna koncepcja widzi niepełnosprawność jako problem społeczny w aspekcie społecznej integracji. Niepełnosprawność jest nie tylko właściwością osoby, lecz zespołem warunków środowiska społecznego i fizycznego (bariery społeczne, ekonomiczne, prawne, architektoniczne), które powodują trudności, ograniczenia i problemy osoby niepełnosprawnej. W takiej sytuacji rozwiązanie problemów osoby niepełnosprawnej wymaga akcji społecznych, a za ich rozwiązanie odpowiedzialne jest społeczeństwo.

Polityka społeczna wobec osób niepełnosprawnych to ogół działań podmiotów publicznych, organizacji pozarządowych, mających na celu wyrównywanie nieuzasadnionych różnic socjalnych, asekurowanie wobec ryzyk życiowych oraz tworzenie szans funkcjonowania osób niepełnosprawnych we wszystkich dziedzinach życia gospodarczego i społecznego, umożliwiających ich pełną integrację ze społeczeństwem.

Rehabilitacja osób niepełnosprawnych oznacza zespół działań, w szczególności organizacyjnych, leczniczych, psychologicznych, technicznych, szkoleniowych, edukacyjnych i społecznych, zmierzających do osiągnięcia, przy aktywnym uczestnictwie tych osób, możliwie najwyższego poziomu ich funkcjonowania, jakości życia i integracji społecznej. Rehabilitacja społeczna, czyli umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestnictwa w życiu społecznym to:

- wyrabianie zaradności osobistej i aktywności,
- wyrabianie umiejętności samodzielnego odgrywania ról społecznych,
- likwidacja barier, w szczególności architektonicznych, transportowych, technicznych, w komunikowaniu się i dostępie do informacji,
- kształtowanie postaw prointegracyjnych w społeczeństwie.

Do form aktywności zalicza się uczestnictwo osób niepełnosprawnych m.in. w:

- warsztatach terapii zajęciowej,
- turnusach rehabilitacyjnych.

Zadania realizowane są zgodnie z ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011r. Nr 127 poz. 721 z późn. zm.)

Zgodnie z Ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011r. Nr 127 poz. 721 z późn. zm.) w ramach rehabilitacji społecznej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w 2012 roku realizowało następujące zadania:

- dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych,
- dofinansowanie likwidacji barier funkcjonalnych tj. barier architektonicznych w komunikowaniu się i technicznych,
- dofinansowanie do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, pomocniczego i ortopedycznego,
- dofinansowanie do sportu kultury, turystyki i rekreacji osób niepełnosprawnych
- dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej.

Na realizację wyżej wymienionych zadań Powiat Szczecinecki otrzymał w 2012 roku z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych niewystarczające środki finansowe w stosunku do wciąż rosnących rzeczywistych potrzeb osób niepełnosprawnych. Nadmienić należy, że obniżenie środków rehabilitacji społecznej, nastąpiło na zadania bieżące poza zobowiązaniami dotyczącymi kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej, bowiem koszty utrzymania jednego uczestnika warsztatów od 2009 roku wynoszą 14.796 zł nie uległy zmianie. Wobec powyższego na zobowiązania dotyczące zawartych umów dla 70 uczestników warsztatów terapii zajęciowej Powiatu Szczecineckiego PFRON przeznaczył w 2012 roku kwotę 1.035.720,00 zł.

Dzięki decentralizacji Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej realizuje samorząd powiatowy. W przypadku Powiatu Szczecineckiego, dużą część tych zadań Starosta powierzył Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie. Zadania te realizowane były w oparciu o przyjęty przez Radę Powiatu Szczecineckiego i zaopiniowany przez Społeczną Radę ds. Osób Niepełnosprawnych „Powiatowy program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2011-2015”.

- Dokonywanie zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej

Pracodawca może uzyskać zwrot kosztów utworzenia miejsca pracy osoby niepełnosprawnej na podstawie umowy zawartej ze Starostą, ale tylko pod warunkiem, że zobowiąże się do zatrudnienia osoby niepełnosprawnej przez okres co najmniej 36 miesięcy. Z tej formy pomocy mogą skorzystać również jednostki budżetowe. Kwota zwrotu nie może przekroczyć piętnastokrotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej na jedno tworzone stanowisko pracy.

W 2012 roku utworzono **18 nowych miejsc / stanowisk** pracy dla osób niepełnosprawnych. Środki finansowe Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczone na to zadanie to kwota 770.041,00 zł

Z tego kwota 527.711,00 zł pochodziła z algorytmu wg. którego Powiat Szczecinecki otrzymuje środki finansowe z PFRON, a kwota 242.330,00 zł była kwotą uzyskaną z „Programu wyrównywania różnic między regionami” obszar G (umowa zawarta pomiędzy Powiatem Szczecineckim a oddziałem zachodniopomorskim PFRON.)

Średnio na utworzenia jednego stanowiska przypadała kwota 42.782,00 zł

- Dokonywanie dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej lub rolniczej dla osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy jako bezrobotne lub poszukujące pracy.

Ze względu na bardzo małe środki otrzymane z Funduszu, w 2013 roku , dokonano tylko jednej dotacji dla osoby niepełnosprawnej na wyżej wymienione zadanie.

1. Dotację w wysokości 30.000,00 zł beneficjent przeznaczył na działalność małej gastronomii.

- Finansowanie kosztów szkoleń i przekwalifikowania zawodowego,

Ze szkoleń organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy ze środków PFRON skorzystały 2 osoby niepełnosprawne . Kwota na to zadanie 8.766,00 zł

- Finansowanie wydatków na instrumenty lub usługi rynku pracy określone w ustawie o promocji w odniesieniu do osób zarejestrowanych jako poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu

Z tej formy pomocy skorzystało 14 osób niepełnosprawnych. Kwota na to zadanie to 34.680,00 zł.

Ponadto 3 osoby niepełnosprawne skorzystały ze środków „Programu wyrównywania różnic między regionami” obszar G. Kwota 10.773,00 zł przeznaczona była na staże pracownicze.

Zadanie to w imieniu Starosty realizował Powiatowy Urząd Pracy w Szczecinku, a PCPR prowadził rozliczenie i sprawozdawczość. Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej (stanowiska pracy dla osób niepełnosprawnych, dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej) są koordynowane z Powiatowym Urzędem Pracy w celu uniknięcia ewentualnego podwójnego finansowania tego samego zadania, jak również opiniowane przez Powiatową Społeczną Radę ds. Osób Niepełnosprawnych.

Dokonywanie zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej dla pracodawcy jest jedna z lepszych form rehabilitacji zawodowej. Zatrudniona osoba niepełnosprawna ma bowiem gwarancję co najmniej do 3 letniego zatrudnienia w danej firmie co na „ubogim rynku pracy” jest wartością dodaną.

Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej (stanowiska pracy dla osób niepełnosprawnych, dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej) są koordynowane z Powiatowym Urzędem Pracy w celu uniknięcia ewentualnego podwójnego finansowania tego samego zadania.

3.5 Zapewnienie osobom niepełnosprawnym pełnego uczestnictwa w życiu publicznym oraz integracja działań w środowisku lokalnym na rzecz osób niepełnosprawnych

Zadanie to było realizowane poprzez działania organizacji pozarządowych oraz Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku.

W dniach 5-7 września 2012 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku było organizatorem Małego Festiwalu Filmowego „Integracja Ty i Ja” którego głównym celem jest integracja ludzi pełnosprawnych z niepełnosprawnymi. Ubiegłoroczny Festiwal odbywał się pod hasłem: Jestem z XXI wieku – żyję przyszłością. Festiwal odbył się w szczecińskim kinie „Wolność”, które dysponuje miejscami dla 300 osób. Pierwszego i drugiego dnia Festiwalu Kino było wypełnione po brzegi i liczbę widzów szacujemy na ponad 600 osób.

Festiwalowi towarzyszyły występy: **wstawka**

-wokalne, taneczne, muzyczne, występ orkiestry podopiecznych Fundacji Przyszań, Środowiskowego Dom Samopomocy w Bornem Sulimowie oraz Domu Dziennego Pobytu „Walentynka”, artystyczne, występ teatralny z udziałem podopiecznych Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Szczecinku pt. „Szewczyk Dratewka”

7 grudnia 2012 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie było organizatorem imprezy „Tabor Świętego Mikołaja”. Występy artystyczne zapewniły dzieci będące pod opieką Ośrodków Pomocy oraz nauczyciele, wychowawcy Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Szczecinku oraz pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku. Po świetnej zabawie rozdano 300 paczek świątecznych dla dzieci z rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych. **wstawka**

3.6. *Przystosowanie środowiska materialnego do potrzeb osób niepełnosprawnych*

Cele zostały realizowane poprzez działania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie oraz ośrodków pomocy społecznej powiatu szczecineckiego – szczególnie poprzez likwidację barier funkcjonalnych - technicznych.

Bariery architektoniczne to wszelkiego rodzaju utrudnienia występujące w budynku i w jego najbliższej okolicy, które ze względu na rozwiązania techniczne, konstrukcyjne lub warunki użytkowania uniemożliwiają lub utrudniają swobodę ruchu osobom niepełnosprawnym.

Bariery techniczne to bariery utrudniające lub uniemożliwiające osobie niepełnosprawnej usprawnianie. Likwidacja tej bariery powinna powodować sprawniejsze działanie tej osoby w społeczeństwie i umożliwić wydajniejsze jej funkcjonowanie.

Bariery w komunikowaniu się to ograniczenia uniemożliwiające lub utrudniające osobie niepełnosprawnej swobodne porozumiewanie się i/lub przekazywanie informacji.

O dofinansowanie ze środków PFRON tych zadań, jeżeli ich realizacja umożliwi lub w znacznym stopniu ułatwi osobie niepełnosprawnej wykonywanie podstawowych, codziennych czynności lub kontaktów z otoczeniem, mogą ubiegać się:

- a) na likwidację barier architektonicznych- osoby niepełnosprawne, które mają trudności w poruszaniu się, jeżeli są właścicielami nieruchomości lub użytkownikami wieczystymi nieruchomości albo posiadają zgodę właściciela lokalu lub budynku mieszkalnego, w którym stale zamieszkują,
- b) na likwidację barier w komunikowaniu się i technicznych - osoby niepełnosprawne, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami wynikającymi z niepełnosprawności.

W roku 2012 przeznaczono na zadania związane z likwidacją barier funkcjonalnych kwotę 176.672,00 zł. I wydatkowano ją w 100%. Zrealizowano 17 wniosków o likwidację barier technicznych, 12 wniosków o likwidację barier architektonicznych i 10 wniosków o likwidację barier w komunikowaniu się.

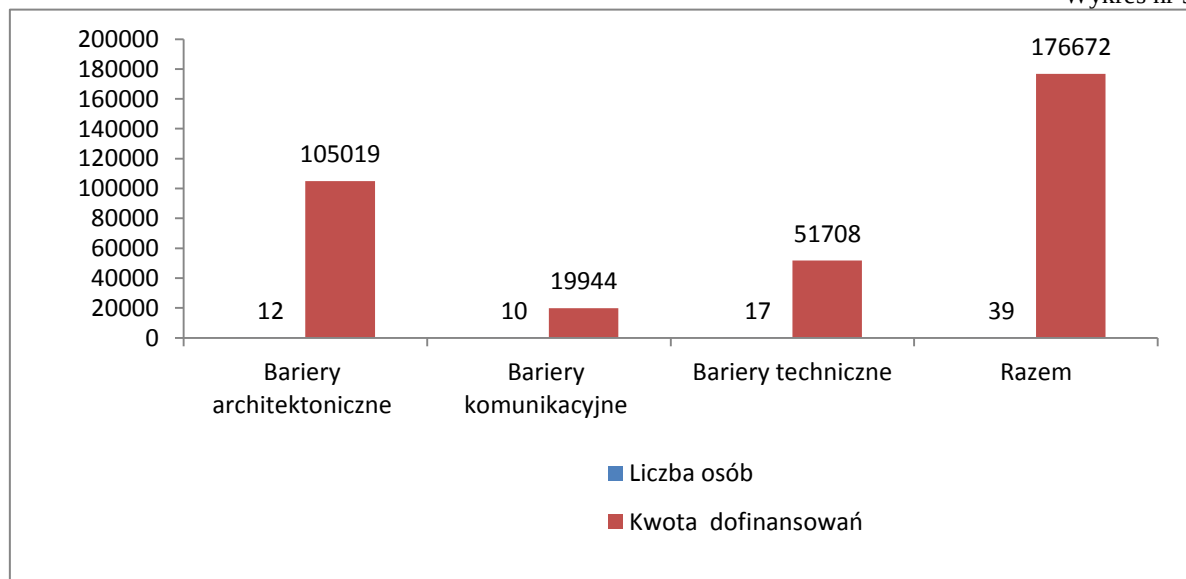
**Ilość osób korzystających z likwidacji barier oraz wysokość środków
wykorzystanych na ten cel w roku 2012.**

Tabela nr 20

Lp	Rodzaj likwidacji barier dla osób niepełnosprawnych	Wnioski przyjęte w 2012 roku		Wnioski zrealizowane w 2011 roku	
		Liczba osób	Kwota w zł wnioskowana	Liczba osób	Kwota w zł wydatkowan
1	Bariery architektoniczne	57	558.599,37	12	105.019
2	Bariery w komunikowaniu się	12	27.212	100	19.944
3	Bariery techniczne	22	88.321,39	17	51.708
OGÓŁEM		91	674.133	39	176.672

**Ilość osób korzystających z likwidacji barier oraz wysokość środków
wykorzystanych na ten cel w roku 2012.**

Wykres nr 9

3.7. Pilotażowy program „Aktywny samorząd” w 2012 r.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w roku 2012 poraz pierwszy z ramienia Powiatu Szczecińskiego było realizatorem pilotażowego programu „Aktywny samorząd”. Działania przewidziane w programie miały uzupełnić plany ujęte w powiatowych strategiach rozwiązywania problemów społecznych i programach działań na rzecz osób niepełnosprawnych.

Głównym celem programu było wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

Program obejmował następujące obszary wsparcia:

- Obszar A - pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu
- Obszar B1 - pomoc w zakupie specjalistycznego sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem
- Obszar B2 - pomoc w zakupie urządzeń lektorskich
- Obszar B3 - pomoc w zakupie urządzeń brajlowskich
- Obszar B4 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu komputerowego i oprogramowania
- Obszar C - pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym
- Obszar D - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym
- Obszar E – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B
- Obszar F - pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dofinansowanie opłaty za pobyt dziecka osoby niepełnosprawnej w żłobku lub przedszkolu)

Cele szczegółowe programu realizowanego przez powiat szczecinecki w 2012 roku obejmowały:

1. likwidację lub ograniczenie bariery transportowej (obszar A),
2. przygotowanie beneficjentów pomocy z zaburzeniami ruchu i percepcji wzrokowej do pełnienia różnych ról społecznych poprzez umożliwienie im włączenia się do tworzącego się społeczeństwa informacyjnego (obszary :B1-B3),
3. likwidację lub ograniczenie bariery w poruszaniu się, umożliwiające uczestnictwo beneficjentów pomocy w aktywności społecznej albo wzrost lub utrzymanie istniejącej aktywności (obszar: C i D),
4. umożliwienie beneficjentom pomocy pełnienia różnych ról społecznych poprzez zastosowanie elementów wspierających ich zatrudnienie (obszar E i F).

Wykres nr 10

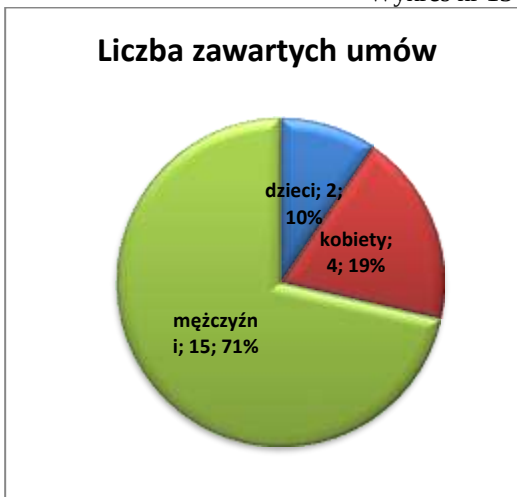
Wykres nr 11

Wykres nr 12

Wykres nr 13

I. Podział środków planowanych w 2012 roku na program „Aktywny samorząd”

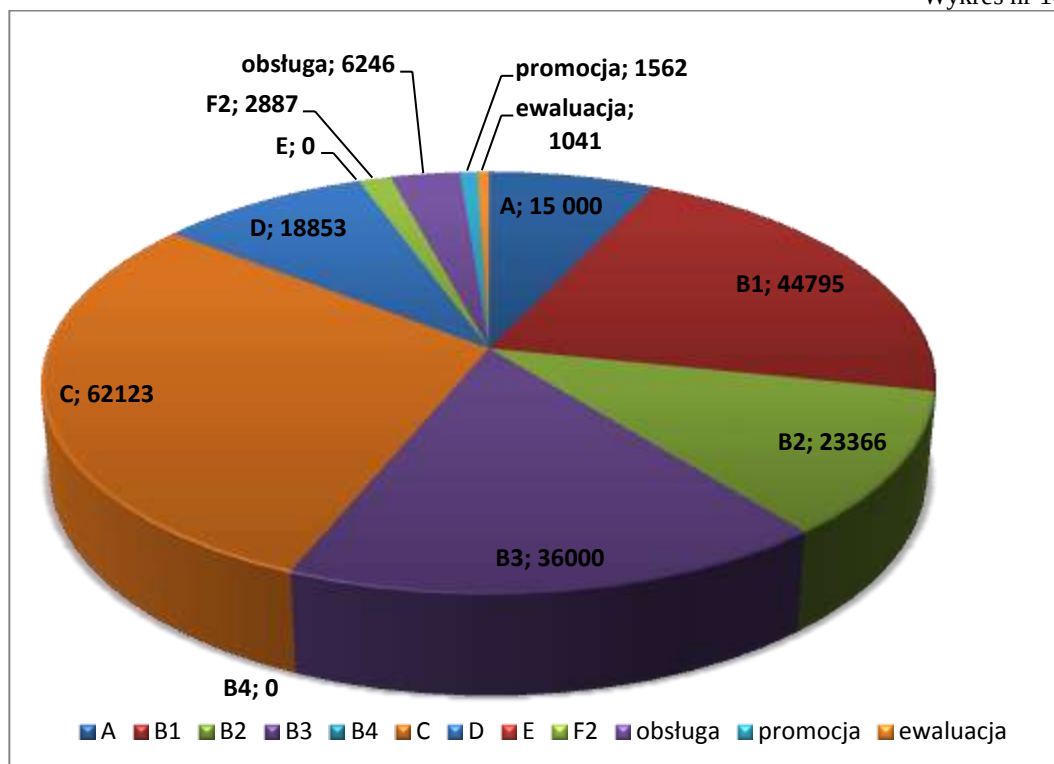
W ramach programu: „Aktywny samorząd” w 2012 roku samorząd Powiatu Szczecineckiego otrzymał łączną kwotę **211.873,00 zł** z podziałem na poszczególne obszary:

- Obszar A - 15.000,00 zł
- Obszar B1 - 44.795,00 zł
- Obszar B2 - 23.366,00 zł
- Obszar B3 - 36.000,00 zł
- Obszar C - 62.123,00 zł
- Obszar D - 18.853,00 zł

- Obszar F - 2.887,00 zł
- oraz na
- obsługę Programu - 6.246,00 zł
 - promocję - 1.562,00 zł
 - ewaluację - 1.041,00 zł

Otrzymane środki PFRON na realizację zadań z podziałem na obszary

Wykres nr 14

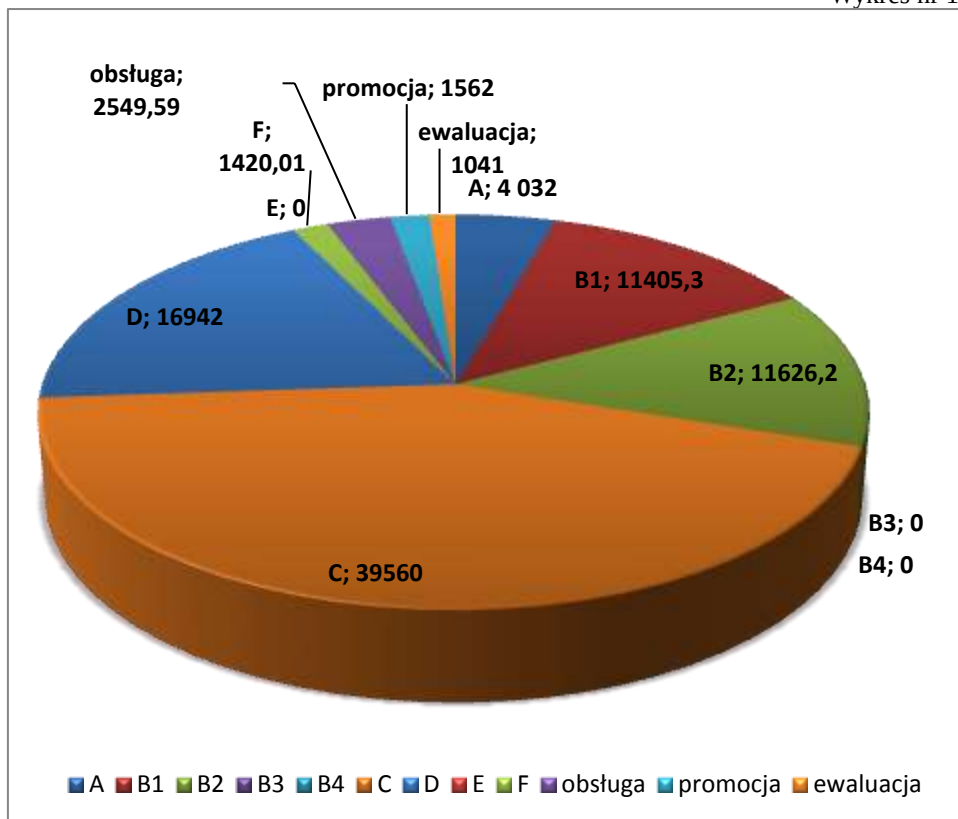
II. Wydatkowanie środków w 2012 roku w programie „Aktywny samorząd”.

Do siedziby Centrum w ramach realizacji programu „Aktywny samorząd” w 2012 roku wpłynęło w sumie **34** wnioski na łączną kwotę **133 079,35 zł** z których pozytywną weryfikację przeszło 21 wniosków o łącznej wartości **84.985,91 zł**.

W ramach planowanych wydatków na realizację całego programu Powiat Szczecinecki wykorzystał kwotę **90.138,50 zł**, co stanowi 44,40 % całości środków przeznaczonych na program.

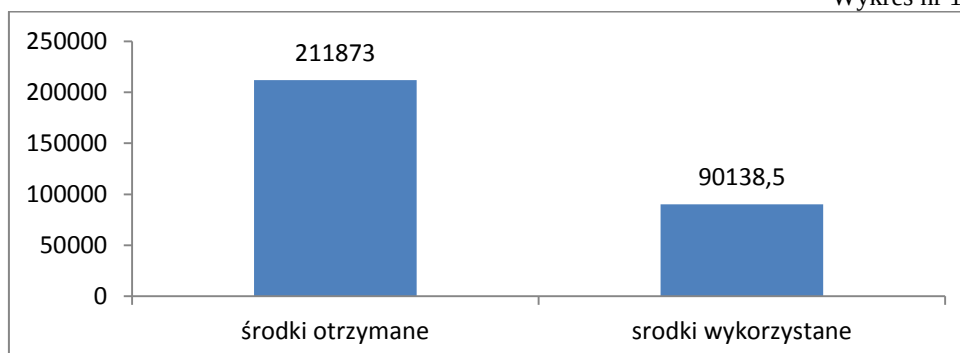
Wydatkowane środki PFRON na realizację zadań z podziałem na obszary

Wykres nr 15

Środki PFRON otrzymane i wydatkowane w ramach programu „Aktywny Samorząd”

Wykres nr 16

Wnioski końcowe z realizacji programu pilotażowego „Aktywny Samorząd”

1. Stosunkowo niski poziom złożonych wniosków na poziomie 34 na cały Powiat Szczecinecki spowodowany był tym, iż procedury obowiązujące w programie „Aktywny samorząd” znacząco różniły się od możliwości ubiegania się o pomoc w ramach programów celowych obsługiwanych przez PFRON (np. PEGAZ, Komputer dla Homera),
2. Wykorzystanie środków w ramach programu ukształtowało się na niskim poziomie. Powiat Szczecinecki w ramach 211.873,00 zł przyznanego limitu wydatkował kwotę 90.138,50 zł bowiem procedury opracowane przez PFRON dla samorządów na 2012 rok były utrudnione dla beneficjenta ostatecznego (np. ograniczenie grupy osób zaliczającej się do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności lub wymóg wieku aktywności zawodowej).
3. Wskaźniki stopnia zaspokojenia potrzeb ukształtowały się na średnim poziomie:
 - liczbowy wskaźnik stopnia zaspokojenia potrzeb na poziomie 62 %,
 - kwotowy wskaźnik stopnia zaspokojenia potrzeb na poziomie 62,81 %.Niepełne zaspokojenie potrzeb środowiska osób niepełnosprawnych dotyczyło osób z dysfunkcjami zarówno narządu wzroku, jak i ruchu. Wynika to m.in. z niekorzystnych dla poszczególnych beneficjentów zmian zasad funkcjonowania programu „Aktywny samorząd” w stosunku do poprzednich programów tego rodzaju realizowanych przez PFRON. W obecnym programie PFRON odstąpił od udzielania pomocy na zakup podstawowego sprzętu komputerowego, ograniczył grupy osób zaliczających się do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, wprowadził wymóg wieku aktywności zawodowej. W związku z tym do programu przystąpiło znacznie mniej osób niż Powiat Szczecinecki zakładał.
4. Wskaźniki skuteczności pomocy w programie uwidaczniają, iż pomoc finansowa dotarła do osób o niepełnosprawności adekwatnej do potrzeb. Niewątpliwie pomoc udzielona w ramach programu „Aktywny samorząd” przyczyniła się do rozwijania własnych zainteresowań oraz do nawiązywania i podtrzymywania kontaktów z innymi ludźmi.
5. Realizacja programu „ Aktywny samorząd” przez powiat szczecinecki w roku 2012 wskazuje na potrzebę wprowadzenia znacznych uproszczeń zapisów programu i procedur związanych z realizacją programu w celu dotarcia do większej ilości beneficjentów ostatecznych.

4. Działanie w obszarze rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.

4.1. Stworzenie warunków do wychowania, rozwoju i wsparcia dzieci pozbawionych trwale lub czasowo opieki rodziców naturalnych.

Z dniem 01.01.2012 r. ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 09.06.2011r. (Dz. U. z 2013 r., poz. 135) wprowadziła szereg zmian w rodzinnej pieczy zastępczej. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku, zgodnie z ww. ustawą realizowało zadania z zakresu:

- zapewnienia dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz placówkach opiekuńczo – wychowawczych;
- finansowania świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo – wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo – terapeutycznych, interwencyjnych, interwencyjnych ośrodkach predykcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu;
- pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo – wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo – terapeutycznych;
- sporządzania sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie;
- podpisywania i prowadzenia wszelkich umów dotyczących m.in. zawodowych rodzin zastępczych i rodzin pomocowych.
- zwrotu od gmin właściwych ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej;
- prowadzenia postępowania administracyjnego dotyczącego ustalania opłaty od rodziców biologicznych za pobyt dzieci w pieczy zastępczej;
- występowanie z powództwem o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych od rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

4.1.1. Rodzinna piecza zastępcza

Od roku 2012 obowiązuje ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2013r. Nr 135, poz. 154). Cytowana ustawa wprowadza założenia:

- dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony osób dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności,

- dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczną oraz naturalnym środowiskiem rozwoju, i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, w przekonaniu, że skuteczna ochrona dzieci oraz pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej przewiduje prawo dziecka do:

- wychowania w rodzinie, a w razie konieczności do wychowywania dziecka poza jego rodziną naturalną - do opieki i wychowania w rodzinnych formach pieczy zastępczej, jeśli jest to zgodne z dobrem dziecka;
- powrotu do rodziny biologicznej;
- utrzymywania osobistych kontaktów z rodzicami, z wyjątkiem przypadków, w których sąd orzekł o zakazie styczności osobistej;
- stabilnego środowiska wychowawczego;
- kształcenia, rozwoju uzdolnień, zainteresowań, przekonań, oraz zabawy i wypoczynku;
- pomocy w przygotowaniu do samodzielnego życia;
- ochrony przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w życie dziecka;
- informacji i wyrażenia opinii w sprawach, które go dotyczą, odpowiednio do jego wieku i stopnia dojrzałości;
- ochrony przed poniżaniem i złym traktowaniem;
- poszanowania tożsamości religijnej i kulturowej;
- dostępu do informacji dotyczących jego pochodzenia.

Zgodnie z cytowaną ustawą na terenie Powiatu Szczecineckiego zadania dotyczące rodzicielstwa zastępczego realizuje Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej. Wyznaczoną przez Starostę Szczecineckiego jednostką wykonującą zadania zgodne z art. 76 ww. ustawy jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku, w którym utworzono zespół do spraw pieczy zastępczej.

W skład zespołu do spraw pieczy zastępczej w roku 2012 wchodził:

Magdalena Niedzielin - starszy pracownik socjalny, pedagog

Dominika Pieczyńska - Bakula - starszy pracownik socjalny, socjolog

Anna Piotrowska - psycholog kliniczny, biegły sądowy

Janina Brusilo – psycholog, pedagog

Robert Zagrzejewski - psycholog

Klaudyna Tarnogrodzka - koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, pedagog

Joanna Konaszewska- koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, socjolog

Piotr Żyjewski- koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, pedagog

Rafał Turlej- koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, pracownik socjalny

Do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej należy w szczególności:

- prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych potwierdzających ukończenie szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania funkcji rodziny zastępczej;
- organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;
- zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby;

- zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych;
- organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy;
- współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi;
- prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej;
- zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego;
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej;
- prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczą;
- przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy, o której mowa w art. 42 ust. 7, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego;
- przedstawianie staroście i radzie powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy;
- zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających;
- organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku.

- Procedura kwalifikowania osób do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

Zgodnie z ustawą, pełnienie funkcji rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka może zostać powierzone osobom, które:

- nie są i nie były pozbawione władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest im ograniczona ani zawieszona;
- wypełniają obowiązek alimentacyjny - w przypadku gdy taki obowiązek wynika z tytułu egzekucyjnego;
- nie są ograniczone w zdolności do czynności prawnych;
- są zdolne do sprawowania właściwej opieki nad dzieckiem, co zostało potwierdzone zaświadczeniami o braku przeciwwskazań zdrowotnych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej wystawionymi przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej;
- przebywają na terenie Rzeczypospolitej Polskiej;
- zapewniają odpowiednie warunki bytowe i mieszkaniowe umożliwiające dziecku zaspokojenie jego indywidualnych potrzeb, w tym: rozwoju emocjonalnego, fizycznego, społecznego; właściwej edukacji i rozwoju zainteresowań; wypoczynku i organizacji czasu wolnego;

W przypadku rodzin zastępczych niezawodowych:

przynajmniej jedna osoba musi posiadać stałe źródło dochodu

Dodatkowo kandydaci na rodziny zastępcze zawodowe i niezawodowe:

nie mogą być skazani prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe

Kandydaci, którzy chcą pełnić funkcję rodziny zastępczej muszą przejść stosowne szkolenie. W przypadku naszego Powiatu szkolenia te przeprowadzają, na zlecenie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku, pracownicy Publicznego Ośrodka Adopcyjnego z Koszalina oraz starszy pracownik socjalny tut. Centrum Pani Magdalena Niedzielin. Ww. szkolenie ma określoną liczbę godzin - nie mniej niż 60.

W trakcie szkolenia osoby szkolące sprawdzają predyspozycje oraz motywacje kandydatów, odbywają się rozmowy, warsztaty, ćwiczenia. Również elementem szkolenia jest ocena sporządzana przez pracowników tut. Centrum pod względem spełniania, przez kandydatów ubiegających się o pełnienie funkcji rodziny zastępczej, warunków określonych w cytowanej ustawie.

W świetle nowej ustawy wymagane są od kandydatów zaświadczenia lekarskie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Także pracownicy tut. Centrum zobowiązują kandydatów do poddania się diagnozie lekarskiej pod kątem ewentualnych uzależnień od alkoholu oraz dostarczenia zaświadczenia od lekarza psychiatry z zapewnieniem, że stan zdrowia pozwala na pełnienie takiej funkcji. Pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku spotykają się z kandydatami w ich domu i sprawdzają warunki bytowe, mieszkaniowe (z uwzględnieniem warunków dla dzieci umieszczanych w potencjalnej rodzinie zastępczej), sytuację dochodową osób chcących pełnić funkcję rodziny zastępczej. Ważna jest też kwestia czy osoby te były skazane prawomocnym wyrokiem sądu, albo czy zostały pozbawione lub ograniczone we władzy rodzicielskiej wobec własnych dzieci. Kolejnym etapem jest odbycie praktyk – tym razem bezpośrednio u doświadczonej zawodowej rodziny zastępczej. Kandydaci przechodzą 10-godzinne praktyki, gdzie dowiadują się jak faktycznie funkcjonuje rodzina zastępcza oraz z jakimi problemami boryka się na co dzień. Jest to czas, kiedy kandydaci mają okazję poruszyć różne kwestie związane z pieczą zastępczą oraz zaobserwować z bliska relacje łączące dzieci i ich opiekunów. Następnie kandydaci są kierowani do psychologa klinicznego (biegłego sądowego) zatrudnionego w tut. Centrum na diagnozę psychologiczną pod kątem predyspozycji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Ostatnim etapem szkolenia jest powołanie komisji kwalifikacyjnej, w skład której wchodzi: Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku, osoby szkolące, psycholog, który diagnozował kandydatów oraz pracownicy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Po przeanalizowaniu opinii psychologicznej, sytuacji rodzinnej, mieszkaniowej oraz na podstawie zgromadzonych dokumentów, m.in. zaświadczeń lekarskich oraz informacji o uczestnictwie w praktykach w zawodowej rodzinie zastępczej komisja podejmuje decyzję o zakwalifikowaniu bądź nie zakwalifikowaniu kandydatów chcących pełnić funkcję rodziców zastępczych. Następnie kandydatom, którzy zostali zakwalifikowani do pełnienia powyższej funkcji tut. Centrum wydaje zaświadczenie kwalifikacyjne zawierające potwierdzenie ukończenia szkolenia, spełnianie warunków zawartych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz posiadanie właściwych predyspozycji i motywacji do sprawowania funkcji rodziny zastępczej. Po zakończeniu wszystkich procedur w rodzinie zastępczej umieszcza się dzieci na mocy postanowienia sądowego zgodnie z zasadą, że dzieci przejmowane do rodziny są młodsze od biologicznych dzieci opiekunów zastępczych.

Pracownicy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej wspierają funkcjonującą rodzinę zastępczą i monitorują pod kątem tego, czy należycie wypełnia powierzone jej obowiązki. Każda z rodzin zastępczych musi dawać rękojmię należytego sprawowania pieczy zastępczej. Kandydaci muszą dawać gwarancję przestrzegania praw dziecka oraz realizację założeń pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 33 ustawy piecza zastępcza zapewnia:

- pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny biologicznej lub gdy jest to niemożliwe - dążenie do przysposobienia dziecka,
- przygotowanie dziecka do:
 - godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia,
 - pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki,
- nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowalnych kontaktów z rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków doświadczania straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych,
- zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturowo – rekreacyjnych

Zgodnie z ustawą, organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonuje analizy sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej kandydatów rodzinnej pieczy zastępczej. Kandydaci otrzymują skierowanie i uczestniczą w szkoleniu organizowanym przez organizatora pieczy zastępczej. Następnie, w trakcie szkolenia rodziny przechodzą badanie diagnostyczne u psychologa, a także uczestniczą w 10 - godzinnej praktyce w zawodowej rodzinie zastępczej. Całość materiału dowodowego pozwala na podjęcie decyzji przez komisję kwalifikacyjną, co do zasadności pełnienia przez kandydatów funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub kwalifikacji na dyrektora placówki opiekuńczo - wychowawczej.

Zgodnie z art. 46 Starosta prowadzi rejestr danych o osobach:

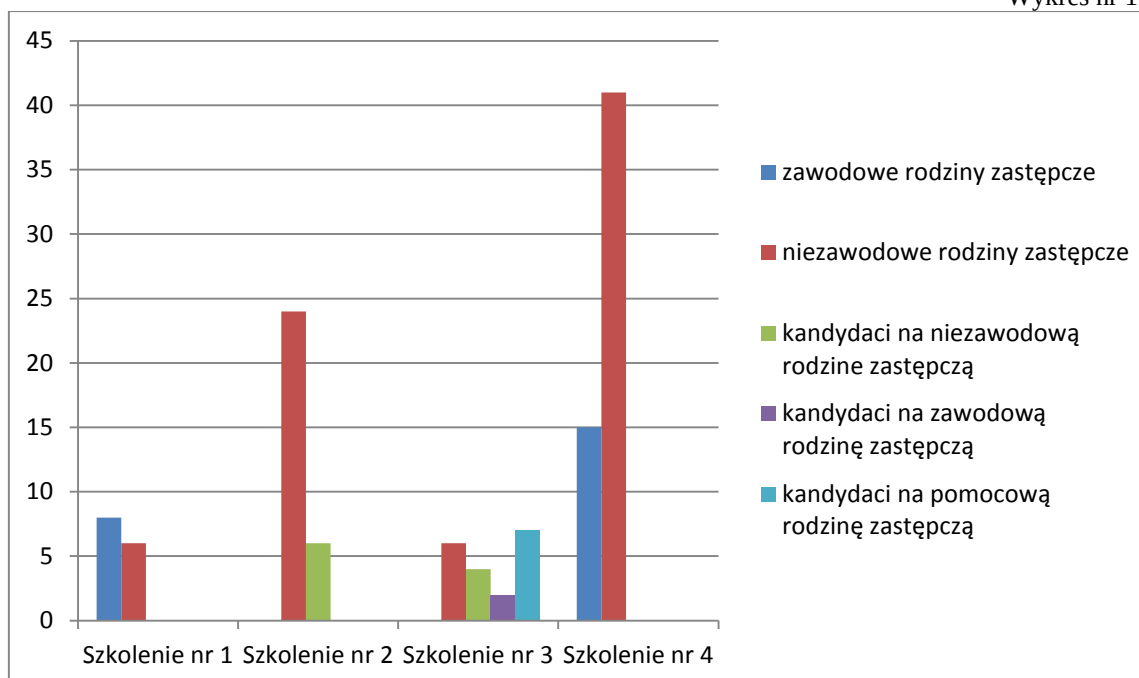
- zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka.

Rejestr danych zawiera następujące dane: imię i nazwisko; datę urodzenia; obywatelstwo; adres miejsca zamieszkania; stan cywilny; wykształcenie; zawód; miejsce pracy; źródła dochodu; dane o warunkach mieszkaniowych; dane o stanie zdrowia niezbędne do stwierdzenia, że osoba może sprawować właściwą opiekę nad dzieckiem; zakres ukończonych szkoleń; liczbę umieszczonych dzieci; informację o pełnieniu przez rodzinę zastępczą zawodową funkcji pogotowia rodzinnego lub funkcji rodziny zastępczej zawodowej specjalistycznej. Ustawa zobowiązuje do poinformowania o każdej zmianie powyższych danych oraz do przedstawienia co 2 lata zaświadczenia od lekarza podstawowej opieki zdrowotnej o braku przeciwwskazań do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

W 2012 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku prowadziło dwukrotnie nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, zawodowej oraz kandydatów na rodziny pomocowe. Ponadto czterokrotnie prowadziło nabór na szkolenia, mające podnieść kwalifikacje i umiejętności funkcjonujących rodzin zastępczych. Ostatecznie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku w roku 2012 zakwalifikowało 135 osób do szkoleń.

Udział grup zakwalifikowanych do udziału w szkoleniach

Wykres nr 17

Szkolenia prowadzono w następujących blokach tematycznych:

„Doskonalenie metod wychowawczych stosowanych w rodzinnych formach opieki zastępczej” – prowadzący mgr Anna Piotrowska – psycholog kliniczny, biegły sądowy

Okres prowadzenia: luty – maj 2012

Szkolenie skierowane do: rodzin zastępczych zawodowych, niezawodowych,

Szkolenie obejmowało: 30 osób – 8 zawodowych rodzin, 6 niezawodowych, niespokrewnionych z dzieckiem, oraz placówkę opiekuńczo – wychowawczą typu rodzinnego.

„Szkolenie dla niezawodowych rodzin zastępczych oraz kandydatów na niezawodowe rodziny zastępcze” – prowadzący: mgr Leszek Jęczkowski pedagog, dyrektor Publicznego Ośrodka Adopcyjnego w Koszalinie, mgr Dominika Tłuszczak – Binaś pedagog Publicznego Ośrodka Adopcyjnego w Koszalinie, mgr Magdalena Niedzielin pedagog, starszy pracownik socjalny Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku, mgr Anna Piotrowska – psycholog kliniczny, biegły sądowy

Okres prowadzenia: maj - czerwiec 2012

Szkolenie skierowane do: rodzin zastępczych niezawodowych, oraz kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe.

Szkolenie obejmowało: 30 osób - 24 osoby pełniące funkcję niezawodowej rodziny zastępczej, 6 kandydatów na niezawodową rodzinę zastępczą.

„Rodzina naszą szansą” - szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej, rodziny pomocowej oraz rodziny zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego” - prowadzący: mgr Leszek Jęczkowski pedagog, dyrektor Publicznego Ośrodka Adopcyjnego w Koszalinie, mgr Dominika Tłuszczak – Binaś pedagog Publicznego Ośrodka Adopcyjnego w Koszalinie, mgr Magdalena Niedzielin pedagog, starszy pracownik socjalny Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku, mgr Anna Piotrowska – psycholog kliniczny, biegły sądowy

Okres prowadzenia: listopad - grudzień 2012

Szkolenie skierowane do: rodzin zastępczych niezawodowych, oraz kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe i zawodowe.

Szkolenie obejmowało: 19 osób - 6 osób pełniących funkcję niezawodowej rodziny zastępczej u których na mocy postanowienia sądu umieszczono dzieci w trybie art. 112 § 2 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, 4 kandydatów na niezawodową rodzinę zastępczą,

7 kandydatów na rodzinę zastępczą pomocową, 2 kandydatów na rodzinę zastępczą zawodową o charakterze pogotowia rodzinnego

Środki na realizację programu pochodziły ze środków Powiatu Szczecineckiego oraz ze środków w ramach Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na rok 2012 „Szkolenia rodzin zastępczych, osób prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego”.

Koszty realizacji zadania „Rodzina naszą szansą”.

Tabela nr 21

Lp.	Źródło	Wykonanie (w zł)	Udział w zadaniu (w %)
1.	Dotacja	6.600,00	49,77%
2.	Środki własne ^(a)	6.660,00	50,27%
	OGÓŁEM:	13.260,00	100%

a) Do środków własnych zalicza się także środki finansowe pozyskane z innych źródeł.

Koszty ze względu na typ kosztów (wydatków) w zł

Tabela nr 22

Lp.	Koszty poszczególnych szkoleń	Koszt		
		Razem, w tym:	wydatki z wnioskowanej dotacji	ze środków własnych i pozostałych źródeł finansowania
1.	Szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, rodziny pomocowej oraz zawod. rodz. zastępczej pełniące funkcje pogotowia rodzinnego	7.560,00	3.780,00	3.780,00
2.	Szkolenie indywidualne oraz diagnozy psychologiczne	5.700,00	2.820,00	2.880,00
	OGÓŁEM:	13.260,00	6.600,00	6.660,00

„Wiedza naszą szansą” – szkolenie adresowane do 41 osób, które pełnią funkcję niezawodowych rodzin zastępczych oraz 15 osób tworzących zawodowe rodziny zastępcze

- prowadzący mgr Anna Piotrowska – psycholog kliniczny, biegły sądowy – tematyką szkolenia był „Przekrój rozwojowy dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej”
- prowadzący mgr Adam Klusek – prawnik - tematyką szkolenia był „Doskonalenie zawodowe rodzicielstwa zastępczego – wybrane aspekty prawne dotyczące pieczy zastępczej”

Okres prowadzenia: październik - grudzień 2012

Szkolenie skierowane do: rodzin zastępczych niezawodowych, oraz zawodowych

Szkolenie obejmowało: 56 osób - 41 osób pełniących funkcję niezawodowej rodziny zastępczej, 15 osób tworzących zawodowe rodziny zastępcze

Środki na realizację programu pochodziły ze środków Powiatu Szczecineckiego oraz ze środków w ramach Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na rok 2012 „Szkolenia rodzin zastępczych, osób prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego”.

Koszty realizacji zadania „Wiedza naszą szansą” .

Tabela nr 23

Lp.	Źródło	Wykonanie (w zł)	Udział w zadaniu (w %)
1.	Dotacja	6.480,00	50%
2.	Środki własne ^(a)	6.480,00	50%
	OGÓŁEM:	12.960,00	100%

a) Do środków własnych zalicza się także środki finansowe pozyskane z innych źródeł.

Koszty ze względu na typ kosztów w zł

Tabela nr 15

Lp.	Koszty poszczególnych szkoleń	Koszt		
		Razem, w tym:	wydatki z wnioskowanej dotacji	ze środków własnych i pozostałych źródeł finansowania
1.	PSYCHOLOG	10.080,00	5.040,00	5.040,00
2.	PRAWNIK	2.880,00	1.440,00	1.440,00
OGÓŁEM:		12.960,00	6.480,00	6.480,00

Formy pieczy zastępczej:

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, od stycznia 2012 r. wprowadza nowe nazewnictwo rodzicielstwa zastępczego. Zgodnie z art. 39 ww. ustawy formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

1. rodziny zastępcze, w tym spokrewnione, niezawodowe oraz zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowe specjalistyczne;
2. rodzinne domy dziecka.

Funkcjonującą od 2012 roku rodzinną pieczę zastępczą przedstawia poniższy schemat.

Ustawa przewiduje, że rodzinami zastępczymi:

- spokrewnionymi są wyłącznie - pradiadkowie, dziadkowie bądź siostra, brat;
- niezawodowymi bądź zawodowymi - mogą być osoby, które nie są wstępnymi bądź rodzeństwem dziecka. W rodzinach tych, w tym samym czasie nie może przebywać więcej niż 3 dzieci lub osób, które osiągnęły pełnoletność będąc w pieczy zastępczej. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, za zgodą rodziny zastępczej i pozytywnej opinii koordynatora dopuszczalne jest zwiększenie liczby dzieci w rodzinie.

Ustawa przewiduje również wyszczególnienie pewnej specyfiki zawodowstwa, jakim jest pogotowie rodzinne oraz rodzina specjalistyczna.

Rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego to nadal bardzo charakterystyczna forma opieki, zabezpieczająca dzieci na potrzeby danej sytuacji interwencyjnej. W rodzinie umieszcza się dzieci na podstawie orzeczenia sądu, ale również doprowadzone przez Policję lub Straż Graniczną czy na wniosek rodziców dziecka lub innej osoby z uwagi na przemoc w rodzinie. Rodzina ma obowiązek przyjąć dziecko do 10 roku życia. Może jednak odmówić przyjęcia dziecka w przypadku umieszczenia w tej rodzinie powyżej trojga dzieci. W przypadku przyjęcia dziecka bez orzeczenia sądowego, rodzina niezwłocznie zawiadamia o tym fakcie sąd, starostę oraz ośrodek pomocy społecznej. Ustawodawca zdecydowanie ograniczył okres pobytu dziecka w ww. rodzinie zastępczej, do czterech miesięcy. W szczególnie uzasadnionych przypadkach może on być jednak przedłużony do ośmiu miesięcy lub do zakończenia postępowania sądowego.

W zawodowej rodzinie zastępczej specjalistycznej umieszcza się dzieci legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub umiarkowanym czy znacznym stopniem niepełnosprawności. Ponadto umieszcza się dzieci wobec, których toczy się postępowanie o demoralizację lub małoletnie matki z dziećmi. W ustawie zastrzega się łączenia dzieci niepełnosprawnych z dziećmi zdemoralizowanymi.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej przewiduje również formę rodzinnej pieczy zastępczej jaką jest **rodzinny dom dziecka**. W rodzinnym domu dziecka może w tym samym czasie przebywać nie więcej niż ośmioro dzieci i osób dorosłych przebywających w pieczy zastępczej. Jedynie spełniając określone warunki ustawowe dopuszcza się zwiększenie ilości dzieci przebywających w tym samym czasie, tj. zgoda prowadzącego i pozytywna opinia koordynatora.

W rodzinach zastępczych umieszczone są dzieci, których rodzice biologiczni są ograniczeni bądź pozbawieni władzy rodzicielskiej, lub też władza ta została im zawieszona. Rodziny zastępcze są szansą dla opuszczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym dzieci. Tylko w rodzinie możemy przekazać dziecku wartości, normy społeczne, pozytywne postawy, dobre nawyki i wzorce życiowe. Dom rodzinny wyznacza dziecku drogę życiową. W nim znajduje poczucie przynależności, bezpieczeństwa, a także wsparcie, szacunek i miłość. Rodzina zastępcza zapewnia dziecku całkowitą opiekę, odpowiednie warunki bytowe, daje możliwość rozwoju fizycznego, psychicznego i społecznego, zapewnia właściwą edukację i rozwój zainteresowań dziecka. Pokazuje jak tworzyć więzi, dbać o innych i o siebie. Rodzina zastępcza wypełnia obowiązki rodzicielskie bez przyjmowania pełni rodzicielskich praw. Umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej skutkuje przeniesieniem na opiekunów zastępczych wszelkich atrybutów bieżącej pieczy (codziennej opieki i troski) nad dzieckiem, natomiast obszar tzw. reprezentacji ustawowej (podejmowanie względem dziecka wszystkich ważnych decyzji życiowych) - nadal należy do rodziców naturalnych, z wyjątkiem sytuacji pozbawienia władzy rodzicielskiej rodziców.

Rodziny zastępcze na co dzień opiekują się nie swoimi dziećmi. To zadanie bardzo trudne i odpowiedzialne. Dzieci umieszczone w rodzinie zastępczej z różnych powodów nie mogą się wychowywać w swoich rodzinach naturalnych. Zadaniem rodziny zastępczej jest stworzenie dziecku odpowiednich warunków do prawidłowego rozwoju i funkcjonowania oraz zapewnienie mu rodzinnej atmosfery z poszanowaniem jego indywidualnych cech. Zadaniem rodziny zastępczej jest także podtrzymywanie więzi łączących dziecko z jego rodziną naturalną oraz współpraca na rzecz powrotu dziecka pod opiekę jego rodziców, o ile jest taka możliwość. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku wspiera rodziny zastępcze w wypełnianiu ich obowiązków oraz pomaga w rozwiązywaniu różnych spraw związanych z pieczą zastępczą. Należy dodać, że oprócz pracowników tut. Centrum, koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej pomoc rodzinom zastępczym świadczy trzech psychologów w tym psycholog kliniczny biegły sądowy. Rodziny zastępcze funkcjonujące na terenie Powiatu Szczecineckiego otrzymują w tut. Centrum bezpłatną pomoc prawnika, pedagoga, czy psychologa.

Na terenie Powiatu Szczecineckiego w roku 2012 funkcjonowało 85 zastępczych spokrewnionych, 31 rodzin zastępczych niezawodowych oraz 8 rodzin zastępczych zawodowych, w których przebywało 214 dzieci – zgodnie z poniższą tabelą i wykresem:

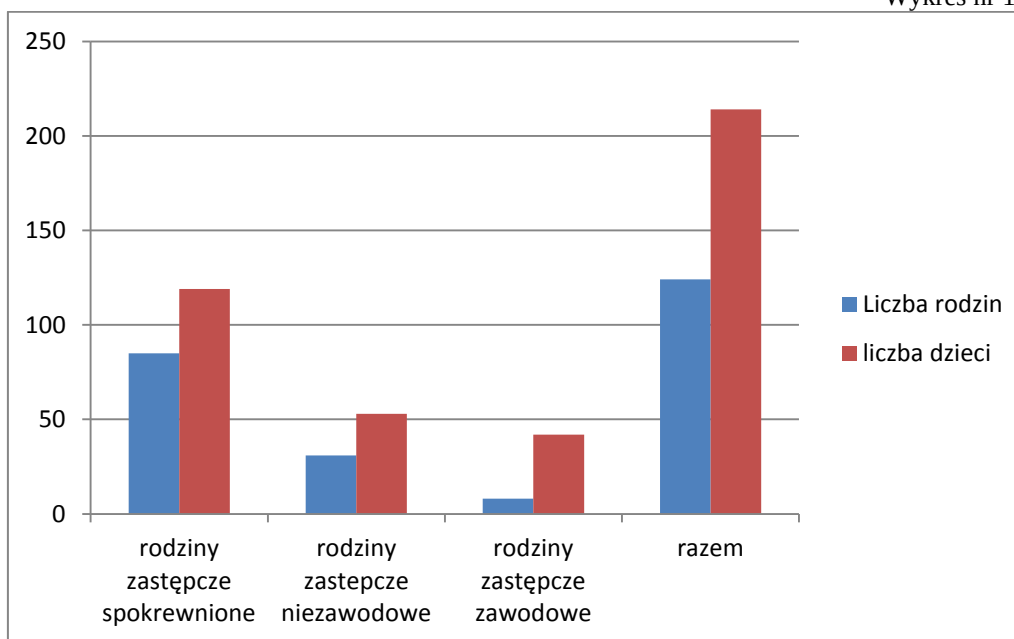
Liczyby rodzin zastępczych i przebywających tam dzieci

Tabela nr 25

Rodziny zastępcze	Liczba rodzin	Liczba dzieci
Spokrewnione	85	119
Niezawodowe	31	53
Zawodowe	8	42
Razem	124	214

Liczyby rodzin zastępczych i przebywających tam dzieci

Wykres nr 18

W roku 2012 na terenie Powiatu Szczecineckiego funkcjonowało 214 dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej. 42 dzieci w roku sprawozdawczym umieszczonych zostało w rodzinach zastępczych po raz pierwszy. Ponadto 45 dzieci w tym okresie opuściło rodziny zastępcze. Szczegółową rotację w strukturach rodzin zastępczych przedstawiają poniższe zestawienia.

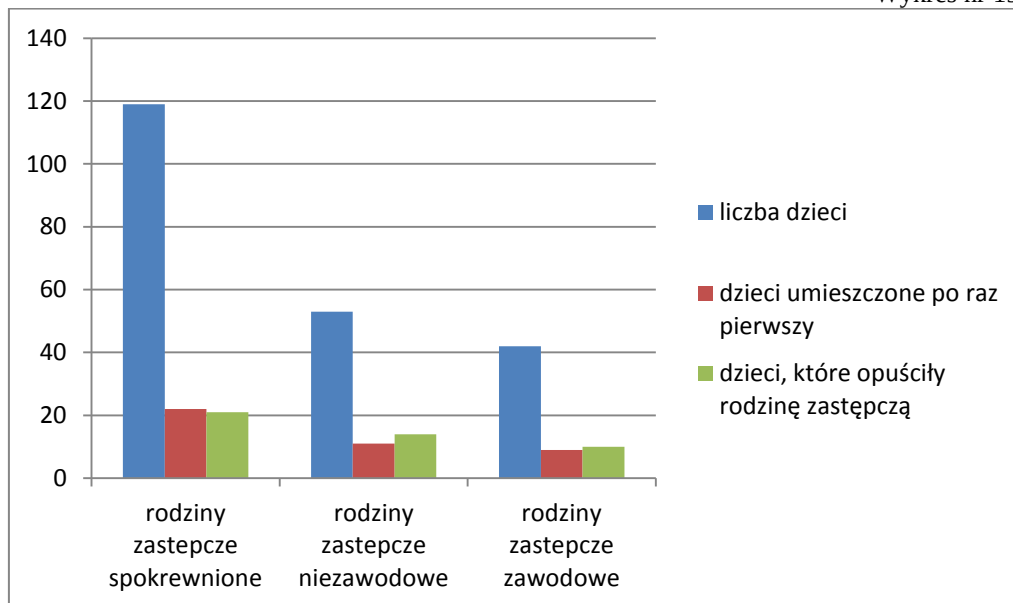
Rotacja dzieci w rodzinach zastępczych w 2012 roku

Tabela nr 26

Rodziny zastępcze	Liczba dzieci	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinie po raz pierwszy w roku	Liczba dzieci, które opuściły rodzinę zastępczą
Spokrewnione	119	22	21
Niezawodowe	53	11	14
Zawodowe	42	9	10
Razem	214	42	45

Rotacja dzieci w rodzinach zastępczych w 2012 roku

Wykres nr 19

Pieczna zastępcza powinna trwać tak długo, aż ustaną przyczyny kryzysu rodziny biologicznej dziecka będące podstawą do orzeczenia o umieszczeniu dziecka w opiece poza własną rodziną.

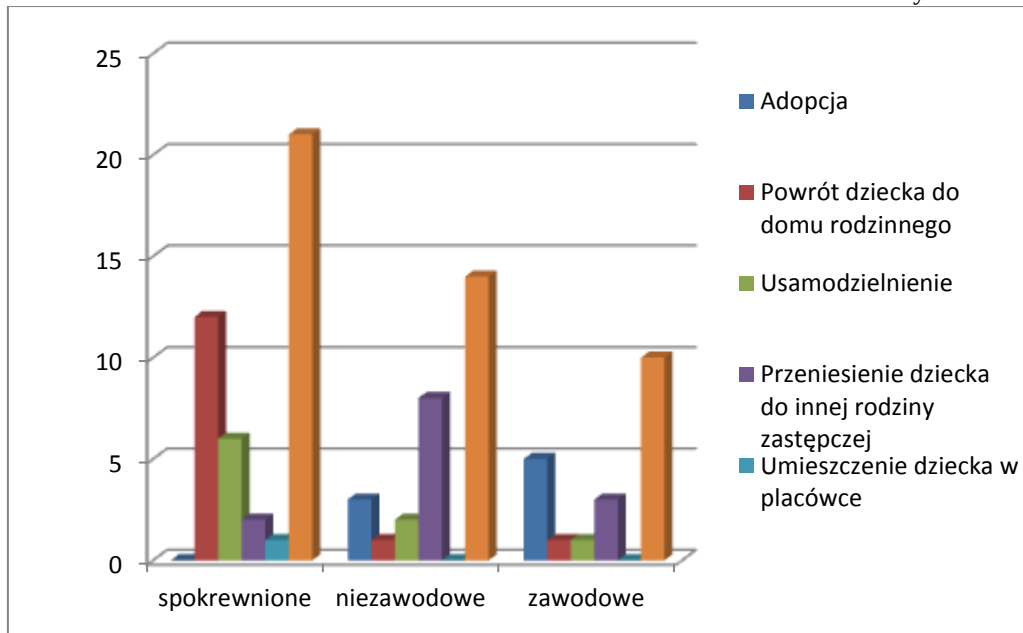
**Przyczyny rotacji dzieci przebywających w rodzinach zastępczych
w 2012 roku**

Tabela nr 27

Przyczyny opuszczenia przez dziecko rodziny zastępczej	Spokrewnione	Niezawodowe	Zawodowe
Adopcja	0	3	5
Powrót dziecka do domu rodzinnego	12	1	1
Usamodzielnienie	6	2	1
Przeniesienie dziecka do innej rodziny zastępczej	2	8	3
Umieszczenie dziecka w placówce	1	0	0
Łączna liczba dzieci, które opuściły rodzinę zastępczą	21	14	10

Przyczyny rotacji dzieci przebywających w rodzinach zastępczych w 2012 roku

Wykres nr 20

Pracownicy tut. Centrum współpracują z rodziną naturalną na rzecz powrotu małoletnich dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej pod opiekę swoich rodziców. W przypadku rażących zaniedbań ze strony rodziców naturalnych w stosunku do ich dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych sąd pozbawia władzy rodzicielskiej rodziców dziecka, a tut. Centrum zgłasza dziecko z uregulowaną sytuacją prawną do Publicznego Ośrodka Adopcyjnego w celu rozpoczęcia procedury adopcyjnej. W przypadku zakwalifikowania dziecka do adopcji rolą Publicznego Ośrodka Adopcyjnego jest znalezienie dziecku docelowej rodziny adopcyjnej. Stąd ideą rodzicielstwa zastępczego jest zastąpienie dziecku rodziny do czasu kiedy nie będzie mogło powrócić do swoich rodziców naturalnych bądź zostanie umieszczone w rodzinie adopcyjnej. W 2012 r. ośmioro dzieci przebywających w rodzinach zastępczych zostało umieszczonych w rodzinach adopcyjnych. Bywają także sytuacje, w których dzieci przebywają w rodzinie zastępczej do uzyskania pełnoletności z uwagi na fakt, gdyż niemożliwy jest ich powrót pod bezpośrednią opiekę rodziców biologicznych, a ich sytuacja prawna nie pozwala na rozpoczęcie procedury adopcyjnej.

W 2012 roku aż 14 dzieci z naszego powiatu powróciło do swoich domów. Jest to niewątpliwie efekt dobrej współpracy między rodziną zastępczą, rodziną naturalną dziecka, sądem rodzinnym i Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku. I oby tak dalej.

Należy dodać, że w sytuacjach, w których to docierają do tut. Centrum sygnały, że w rodzinie zastępczej dzieje się coś złego wtedy pracownicy Centrum informują o nieprawidłowościach sąd rodzinny czy prokuraturę rejonową. Zdarzają się przypadki, w których konieczne jest wystąpienie do sądu z wnioskiem o rozwiązanie rodziny zastępczej.

Koordinator rodzinnej pieczy zastępczej

Rodziny zastępcze oraz rodzinne domy dziecka obowiązkowo zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej obejmuje się wsparciem nowego pracownika jakim jest koordinator rodzinnej pieczy zastępczej. Jest to osoba zatrudniona u organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, posiadająca pod swoją opieką nie więcej jak 30 rodzin zastępczych lub rodzinnych domów dziecka. Przepisy przejściowe ustawy stanowią, że rodziny zastępcze oraz rodzinne domy dziecka posiadające co najmniej 2-letnie doświadczenie jako rodzina zastępcza obligatoryjnie zostaną objęte opieką koordynatora w okresie 3 lat od dnia wejście w życie ustawy.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku wzięło udział w resortowym programie wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej na rok 2012 pt. „*Koordinator rodzinnej pieczy zastępczej*”. Program zakładał dofinansowanie do wynagrodzeń trzech koordinatorów rodzinnej pieczy zastępczej w okresie od 01.06.2012 r. do 31.12.2012 r. Jednostka otrzymała 70% dotację na realizację zadania, której kosztorys przedstawia poniższa tabela:

Koszty realizacji programu „Koordinator rodzinnej pieczy zastępczej”.

Tabela nr 28

Lp.	Źródło	Wykonanie (w zł)	Udział w zadaniu (w %)
1.	Dotacja	19.190,21	70%
2.	Środki własne	8.224,38	30%
3.	Inne źródła finansowania:		
	OGÓŁEM:	27.414,59	100%

Rodzina pomocowa

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r. wprowadza nowe pojęcie rodziny pomocowej.

W myśl cytowanej ustawy rodzinie pomocowej można powierzyć dzieci w przypadku czasowego niesprawowania opieki nad dziećmi przez opiekunów zastępczych lub prowadzącego rodzinny dom dziecka.

Rodzina pomocowa zapewnia opiekę dzieciom w przypadkach:

- czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem przez opiekunów zastępczych bądź prowadzącego rodzinny dom dziecka w związku z wypoczynkiem opiekunów, udziałem w szkoleniu opiekunów lub ich pobytem w szpitalu;
- nieprzewidzianych trudności lub zdarzeń losowych w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka.

Rodziną pomocową może być:

- rodzina zastępcza niezawodowa, zawodowa lub prowadzący dom dziecka;
- małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim przeszkoleni do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub rodziny przysposabiającej.

Funkcjonująca zawodowa czy niezawodowa rodzina zastępcza lub prowadzący rodzinny dom dziecka może przyjąć dziecko jako rodzina pomocowa bez względu na liczbę dzieci pozostających pod ich opieką. Czas pobytu dziecka w rodzinie pomocowej nie może przekroczyć okresu powyżej dwóch miesięcy. Z rodziną pomocową starosta zawiera umowę, która określa m.in. liczbę dzieci powierzonych rodzinie pomocowej, miejsce sprawowania pieczy zastępczej, sposób i zakres finansowania pieczy zastępczej oraz czas na jaki umowa zostaje zawarta. W 2012 roku jedynie jedna rodzina zastępcza zawodowa skorzystała z urlopu wypoczynkowego i w tym czasie troje dzieci umieszczonych w ww. rodzinie zostało przeniesionych na okres dwóch tygodni do zaprzyjaźnionej niezawodowej rodziny zastępczej, z którą Starosta Szczecinecki podpisał umowę o pełnienie funkcji rodziny pomocowej.

Należy dodać, że w 2012 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku przeszkoliło w ramach Projektu Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, o którym była mowa we wcześniejszej części sprawozdania dwóch kandydatów do pełnienia funkcji rodziny pomocowej.

Pomoc finansowa rodzinom zastępczym

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, rodzinie zastępczej przysługuje świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania każdego umieszczonego w niej dziecka. Starosta właściwy ze względu zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go w rodzinie zastępczej zobowiązany jest wypłacić takie świadczenie każdej rodzinie zastępczej uwzględniając stan zdrowia dziecka oraz dochód własny dziecka. Na wysokość świadczenia ma również wpływ, to czy dziecko zostało umieszczone w rodzinie zastępczej na podstawie ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich.

Wysokość świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania przysługującego rodzinie zastępczej uzależniona jest od tego czy rodzina zastępcza jest spokrewniona z dzieckiem czy jest rodziną zastępczą niezawodową bądź zawodową. Rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka, ma każde umieszczone dziecko, przysługuje świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania, nie niższe niż kwota:

1. 660,00 zł – w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej;
2. 1000,00 zł - w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej niezawodowej, zawodowej lub rodzinnym domu dziecka.

Każde świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej pomniejszane jest o kwotę nie wyższą niż 50% dochodu małoletniego w niej umieszczonego, nie więcej jednak niż o 80% kwoty świadczenia.

Rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka na dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności przysługuje dodatek nie niższy niż kwota 200 zł miesięcznie na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania tego dziecka. Ponadto, rodzinie zastępczej zawodowej na dziecko umieszczone na podstawie ustawy z dnia 26.10.1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich, przysługuje dodatek nie niższy niż kwota 200,00 zł miesięcznie.

Według ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka starosta może przyznać:

1. dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka w wieku od 6 do 18 roku życia- raz w roku,
2. świadczenia na pokrycie:
 - niezbędnych wydatków związanych z przyjęciem dziecka do rodziny zastępczej.

- wydatków związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki – jednorazowo lub okresowo.

Powyższe kwoty oraz zasady przyznania są uregulowane w Zarządzeniu Nr 3/2012 Starosty Szczecineckiego z dnia 05.01.2012r. w sprawie ustalenia Regulaminu zatrudnienia osoby do pomocy oraz udzielania świadczeń dla rodziny zastępczej, zmienionego Zarządzeniem Nr 51/2012 z dnia 05.12.2012 r.

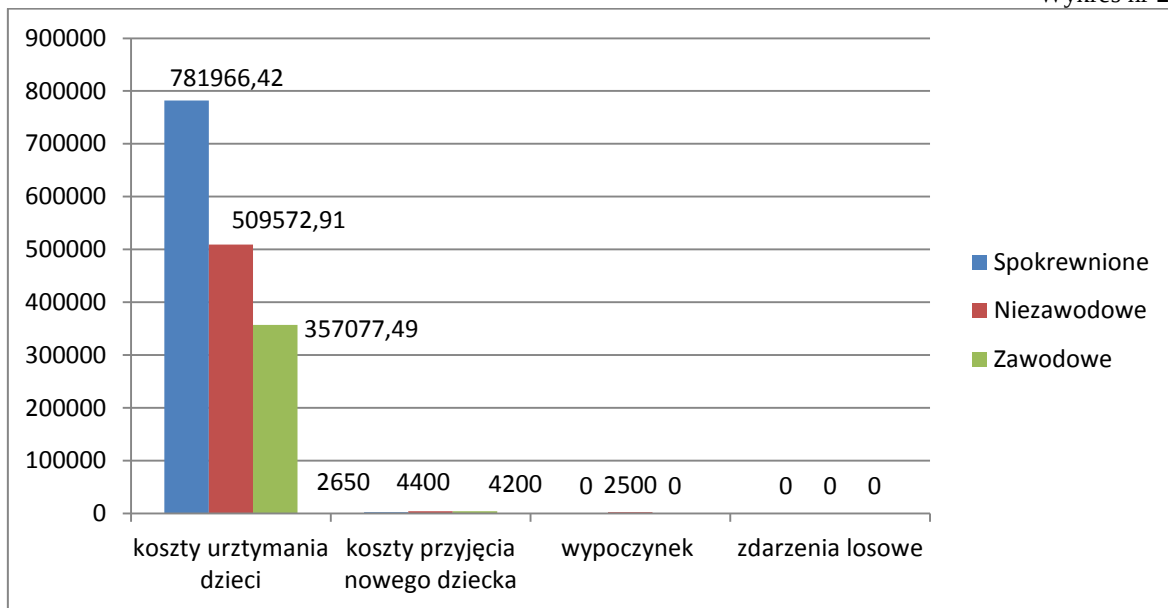
Koszt utrzymania dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej w 2012r

Tabela nr 29

L p	Wyszczególnienie	Rodziny zastępcze			
		spokrewnione	niezawodowe	zawodowe	ogółem
1	Świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dzieci	781 966	509 572	357 077	1 648 616
2	Świadczenie na pokrycie niezbędnych kosztów w związku z przyjęciem dziecka do rodziny zastępczej	2 650	4 400	4 200	11 250
3	Dofinansowanie do wypoczynku dzieci w wieku 6-18 r. ż.	0	2 500	0	2 500

Koszt utrzymania dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej w 2012r

Wykres nr 21

Nowa ustawa dotycząca pieczy zastępczej zmieniła podział rodzinnej pieczy zastępczej. Od stycznia 2012 r. funkcjonują spokrewnione, niezawodowe oraz zawodowe rodziny zastępczej- w tym zawodowe pełniące funkcje pogotowia rodzinnego i zawodowe specjalistyczne a także rodzinne domy dziecka. Istotną różnicą jest fakt, że spokrewnione rodziny zastępcze tworzą tylko wstępni lub rodzeństwo. Rodziny zastępcze utworzone z innych osób, w tym także wujostwa bądź dalszej rodziny dziecka stały się niezawodowymi rodzinami zastępczymi. W związku z powyższym w styczniu 2012 roku 22 rodziny zostały rodzinami niezawodowymi, w których umieszczonych było 27 dzieci- średnio świadczenie każdego dziecka wzrosło o 340,00 zł.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku korzysta z wszelkich możliwości zwiększenia środków finansowych na realizację zadań własnych. W miesiącu wrześniu 2012 roku Wojewoda Zachodniopomorski zwrócił się do jednostek powiatowych z informacją o możliwości dofinansowania zadania publicznego w ramach dotacji celowej dla samorządu terytorialnego z przeznaczeniem na zwiększenie wysokości świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w niezawodowych rodzinach zastępczych.

We wrześniu złożono zapotrzebowanie na dofinansowanie powyższego zadania na kwotę 73 664,00 zł. Wojewoda przekazał, na realizację wspomnianego zadania kwotę 36 832,00 zł, która została zgodnie z procentowym (50%) udziałem, wykorzystana w całości.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wprowadziła dodatkowe świadczenia fakultatywne, których dotychczasowa ustawa nie przewidywała. Rodzina zastępcza niezawodowa i zawodowa może otrzymać środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego w wysokości odpowiadającej wydatkom ponoszonym przez rodzinę zastępczą zawodową na czynsz, opłaty z tytułu najmu, opłaty za energię elektryczną i ciepłą, wodę, gaz, odbiór nieczystości stałych i płynnych, dźwig osobowy, antenę zbiorczą, abonament telewizyjny i radiowy, usługi telekomunikacyjne oraz związanym z kosztami eksploatacji, obliczonym przez podzielenie łącznej kwoty tych wydatków przez liczbę osób zamieszkujących w tym lokalu lub domu jednorodzinnego i pomnożenie przez liczbę dzieci i osób, które osiągnęły pełnoletniość przebywając w pieczy zastępczej, umieszczonych w rodzinie zastępczej wraz z osobami towarzyszącymi tę rodzinę zastępczą.

**Wysokość przyzanych świadczeń dla zawodowych rodzin zastępczych na utrzymanie
lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego
w roku 2012**

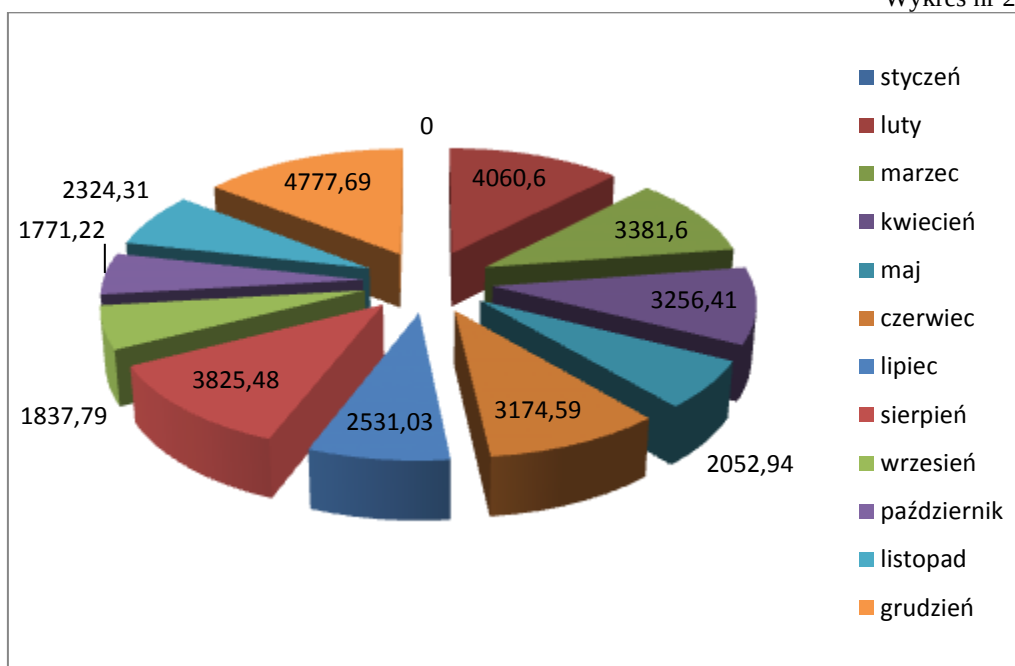
Tabela nr 30

Lp.	Miesiąc	Liczba rodzin uprawnionych	Liczba umieszczonych dzieci	Kwota świadczenia
1	Styczeń			
2	Luty	5	23	4060,60
3	Marzec	5	23	3381,60
4	Kwiecień	5	22	3256,41
5	Maj	4	17	2052,94
6	Czerwiec	5	23	3174,59
7	Lipiec	5	23	2531,03
8	Sierpień	4	18	3825,48
9	Wrzesień	4	18	1837,79
10	Październik	4	19	1771,22
11	Listopad	4	19	2324,31
12	Grudzień	4	21	4777,69
	Ogółem			32 993,66

Zgodnie z Zarządzeniem Nr 3/2012 Starosty Szczecineckiego z dnia 05.01.2012r. w sprawie ustalenia Regulaminu zatrudnienia osoby do pomocy oraz udzielania świadczeń dla rodziny zastępczej ww. środki finansowe Starosta przyznaje rodzinie zastępczej zawodowej, w której umieszczono powyżej 3 dzieci i osób które osiągnęły pełnoletniość przebywając w pieczy zastępczej. Zasadność tych środków musi zostać potwierdzona w opinii organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

**Kwoty świadczeń dla zawodowych rodzin zastępczych na utrzymanie lokalu
mieszkalnego w 2012 roku**

Wykres nr 22

Rodzinie zawodowej starosta może raz do roku przyznać, także świadczenie na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem niezbędnego remontu lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego. Świadczenie przyznaje się po raz pierwszy po 3 latach pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej. Przyznanie świadczenia następuje wyłącznie w przypadku, gdy wymaga tego poprawa warunków zamieszkania dzieci umieszczonych w zawodowej rodzinie zastępczej, bądź w przypadku konieczności pozyskania miejsc dla kolejnych dzieci, które będą umieszczone w tej rodzinie. W roku 2012 przyznano jedno świadczenie na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzonym remontem zawodowej rodziny zastępczej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego na kwotę 1920,42 zł.

Kolejną formą wsparcia dla zawodowych i niezawodowych rodzin zastępczych, jakiej nie było dotychczas, jest możliwość zatrudnienia osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad niezawodowej rodziny zastępczej w przypadku gdy w rodzinie przebywa więcej niż 3 dzieci. Należy dodać, że na wniosek rodziny zastępczej zawodowej, w której przebywa więcej niż 3 dzieci starosta zatrudnia osobę do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarczych albo przyznaje środki finansowe na utrzymanie lokalu. Starosta na wniosek rodziny może przyznać ww. pomoce łącznie. Wymiar czasu zatrudnienia osoby do pomocy nie może przekroczyć 10 godzin tygodniowo. Wynagrodzenie za 1 godzinę zatrudnienia osoby do pomocy, jest równe stawce przeliczeniowej za 1 godzinę wynagrodzenia minimalnego.

W 2012 r. Starosta Szczecinecki wyraził zgodę na zatrudnienie osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich tylko jednej zawodowej rodzinie zastępczej. W rodzinie tej umieszczonych jest 5 dzieci.

Koszt utrzymania zatrudnionej osoby do pomocy w poszczególnych miesiącach

Tabela nr 31

Lp.	Miesiąc	Liczba przepracowanych godzin	Kwota wynagrodzenia brutto + pochodne
1	Styczeń		
2	Luty		
3	Marzec		
4	Kwiecień		
5	Maj	33	353,60
6	Czerwiec		
7	Lipiec		
8	Sierpień		
9	Wrzesień	40	439,80
10	Październik	40	382,63
11	Listopad	40	418,70
12	Grudzień	40	462,79
	Ogółem	193	2 057,52

W powiecie szczecineckim w 2012 r. funkcjonowało 8 zawodowych rodzin zastępczych w tym 1 zawodowa rodzina zastępcza pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego. Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej podpisano z 8 rodzinami umowy zlecenia na pełnienie funkcji zawodowych rodzin zastępczych na okres 4 lat. Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zawodowa rodzina zastępcza oraz prowadzący rodzinny dom dziecka przysługuje wynagrodzenie nie niższe niż 2000,00 zł, natomiast zawodowej rodzinie zastępczej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego nie niższe niż 2600,00 zł. Ustawodawca, zgodnie z art. 226 ust. 5 ustawy, dał możliwość rodzinom zastępczym pozostania na zasadach dotychczasowych zarówno w kwestii świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania dzieci, dodatków oraz wynagrodzenia. W związku z powyższym 4 zawodowe rodziny zastępcze wnioskowały o przyznanie wynagrodzenia na dotychczasowych warunkach.

Koszty związane z wynagrodzeniem dla zawodowych rodzin zastępczych

Tabela nr 32

Rodziny zawodowe	Liczba dzieci (umieszczonych w 2012 r.)	Kwota wynagrodzenia rocznego (wyn. brutto + pochodne)
1)	5	28 683,60
2)	4	28 683,60
3)	4	28 683,60
4)	5	28 683,60
5)	5	35 431,33
6)	9	35 431,33
7)	6	29 646,00
Pogotowie rodzinne	4	43 460,05
RAZEM	42	258 703,11

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku systematycznie korzysta z wszelkich konkursów oraz możliwości dofinansowań zadań realizowanych przez Centrum. We wrześniu 2012 r. zostało złożone zapotrzebowanie do Wojewody Zachodniopomorskiego na dofinansowanie zadania publicznego w ramach dotacji celowej dla samorządu terytorialnego z przeznaczeniem na wynagrodzenia dla zawodowej rodziny zastępczej, w łącznej kwocie 130 303,37 zł. Tut. Centrum otrzymało dotację na powyższe zadanie w kwocie 63 691,00 zł. Centrum objęło dotacją 8 zawodowych rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie Powiatu Szczecińskiego. We wskazanym poniżej okresie wypłacono 56 wynagrodzeń na łączną kwotę 127 382,00 zł. Zgodnie z zawartą umową kwota dotacji, w całkowitych kosztach zadania nie mogła przekroczyć 50%.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 09.06.2011r. zawodowa rodzina zastępcza oraz prowadzący rodzinny dom dziecka mają prawo do czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem w związku z wypoczynkiem, w wymiarze 30 dni kalendarzowych w okresie 12 miesięcy.

Wcześniejsze regulacje prawne związane w ustawie o pomocy społecznej nie dawały zawodowym rodzinom zastępczym takiej możliwości. W okresie czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem w związku z wypoczynkiem, zawodowym rodzinom zastępczym oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka przysługuje wynagrodzenie. Opiekę na dziećmi w czasie urlopu zawodowych rodzin zastępczych podejmuje rodzina pomocowa, z którą Starosta podpisuje stosowną umowę. Rodzina pomocowa zgodnie z zawartą umową otrzymuje świadczenie w wysokości nie niższej niż 20% z kwoty 2000,00 zł. Ponadto, rodzinie pomocowej przysługuje, również świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania umieszczonego dziecka, proporcjonalnie do liczby dni przebywania w danej rodzinie pomocowej.

Koszty rodziny pomocowej opieki nad dzieckiem w 2012 r

Tabela nr 33

Liczba dzieci objętych opieką rodziny pomocowej	Czas pobytu dzieci w rodzinie pomocowej	Kwota świadczenia za pełnienie funkcji rodziny pomocowej	Świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinie pomocowej
3	17 dni	262,49	1 754,85

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła na gminy, po raz pierwszy, obowiązek współfinansowania pobytu dzieci w pieczy zastępczej. Zgodnie z art. 191 ust. 9 ustawy w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;

30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;

50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Każda gmina, z terenu Powiatu Szczecineckiego zobowiązana jest do zwrotu określonej kwoty na rzecz utrzymania dzieci z pochodzących z ich terenu.

Zwrot z gmin na rzecz utrzymania dzieci

Tabela nr 34

Lp.	Gmina	Liczba umieszczonych dzieci w pieczy zastępczej w roku 2012	Kwota przekazana z gmin w 2012 r.
1.	Barwice	5	4.455,15
2.	Biały Bór	0	0
3.	Borne Sulinowo	5	3.127,68
4.	Grzmiąca	4	2.281,86
5.	Szczecinek	2	2.143,72
6.	Szczecinek miasto	16	7.730,54
	Razem	32	19.738,95

Po wprowadzeniu nowej ustawy dotyczącej pieczy zastępczej nadal obowiązują zasady związane z ponoszeniem kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych, pochodzących z innych powiatów.

Zgodnie z art. 191 ust. 1 cytowanej ustawy, w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej na terenie innego powiatu, powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w rodzinie zastępczej ponosi wydatki na jego opiekę i wychowanie w łącznej kwocie świadczeń przysługujących danej rodzinie zastępczej. Powiat prowadzący rodzinę zastępczą przyjmującą dziecko zawiera z powiatem właściwym ze względu na miejsce zamieszkania przyjętego dziecka przed umieszczeniem w rodzinie zastępczej porozumienie w sprawie umieszczenia dziecka i wysokości wydatków na jego utrzymanie.

W roku 2012 Powiat Szczecinecki wydatkował na dzieci pochodzące z terenu naszego Powiatu w rodzinach zastępczych funkcjonujących na terenie innych powiatów kwotę 339.160,90 zł. Natomiast od innych powiatów otrzymaliśmy analogiczną dotację na kwotę 395.921,52 zł. Szczegółowe zestawienie w tym zakresie przedstawiają poniższe tabele.

Dotacje otrzymane w ramach rodzinnej opieki zastępczej od innych powiatów i miast

Tabela nr 35

Lp.	Powiat	Kwota dotacji
1	Powiat Drawski	25.497,62
2	Powiat Złotowski	14.766,96
3	Powiat Koszaliński	12.599,67
4	Powiat Bytowski	4.060,92
5	Powiat Wałbrzyski	11.858,40
6	Powiat Świdwiński	48.828,30
7	Miasto Jastrzębie Zdrój	12.000,00
8	Powiat Czulchowski	7.905,60
9	Powiat Kołobrzeski	13.990,94
10	Powiat Warszawski (Warszawskie WCPR)	50.587,80
	RAZEM	395.921,52

Dotacje przekazane w ramach rodzinnej opieki zastępczej innym powiatom i miastom

Tabela nr 36

Lp.	Powiat	Kwota dotacji
1	Powiat Poznański	12.000,00
2	Miasto Koszalin	11.858,40
3	Powiat Koszaliński	6.354,84
4	Powiat Świdwiński	31.406,44
5	Powiat Złotowski	63.422,52
6	Powiat Człuchowski	43.241,30
7	Powiat Sławieński	14.053,16
8	Powiat Goleniowski	23.760,00
9	Miasto Warszawa	7.014,22
10	Powiat Drawski	11.258,40
11	Powiat Czarnkowsko-Trzcianecki	50.400,00
12	Powiat Chodzieski	11.745,00
13	Powiat Bydgoski	31.680,00
14	Powiat Piaseczyński	12.000,00
15	Powiat Leszczyński	8.966,62
	RAZEM	339.160,90

4.1.2. Instytucjonalna piecza zastępcza.

Jednym z najważniejszych oraz najbardziej odpowiedzialnych zadań, które zostało powierzone Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku jest obowiązek zapewnienia opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo, pozbawionym tego w środowisku rodzinnym. Jednym ze sposobów zapewnienia opieki jest tworzenie i prowadzenie placówek opiekuńczo – wychowawczych przez powiat.

Rok 2012 był rokiem przełomowym w organizacji pieczy zastępczej zarówno rodzinnej jak i instytucjonalnej, Spowodowało to wejście w życie z dniem 1 stycznia 2012r. ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W chwili obecnej Instytucjonalna piecza zastępcza sprawowana jest w formie:

- 1) placówki opiekuńczo-wychowawczej;
- 2) regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej;
- 3) interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego.

Placówkę opiekuńczo – wychowawczą prowadzi powiat lub podmiot, któremu powiat zlecił realizację tego zadania. Regionalną placówkę opiekuńczo – terapeutyczną lub interwencyjny ośrodek preadopcyjny prowadzi samorząd województwa lub podmiot, któremu samorząd zlecił to zadanie.

W dniu wejścia w życie ww. ustawy zmienił się także podział placówek opiekuńczo – wychowawczych który obowiązywał do 31 grudnia 2011.

Placówka opiekuńczo – wychowawcza, zgodnie z obowiązującymi przepisami dzieli się na:

1. Placówkę socjalizacyjną.
2. Placówkę interwencyjną.
3. Placówkę specjalistyczno – terapeutyczną.
4. Placówkę rodzinną.

Placówka socjalizacyjna zapewnia całodobową opiekę i wychowanie dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodzicielskiej, dla których nie znaleziono rodzinnej opieki zastępczej.

Zadaniem placówki opiekuńczo-wychowawczej typu interwencyjnego jest:

doraźna opieka nad dzieckiem w czasie trwania sytuacji kryzysowej, w szczególności placówka jest obowiązana przyjąć dziecko w przypadkach wymagających natychmiastowego zapewnienia dziecku opieki.

Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu specjalistyczno-terapeutycznego sprawuje opiekę nad dzieckiem o indywidualnych potrzebach, w szczególności:

legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności;

wymagającym stosowania specjalnych metod wychowawczych i specjalistycznej terapii;

wymagającym wyrównywania opóźnień rozwojowych i edukacyjnych.

Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu rodzinnego:

wychowuje dzieci w różnym wieku, w tym dorastające i usamodzielniające się;

umożliwia wspólne wychowanie i opiekę licznemu rodzeństwu;

współpracuje z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej i asystentem rodziny.

Celem placówek w zależności od specyfiki działania jest tworzenie właściwych dla prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży warunków wychowawczych, zdrowotnych i materialnych oraz umożliwienie prawidłowego przebiegu procesów rozwoju i socjalizacji. Cele są realizowane we współpracy z rodzinami wychowanków, koordynatorami pieczy zastępczej, ośrodkami pomocy społecznej, asystentami rodziny, powiatowymi centrami pomocy rodzinie, organizatorem pieczy zastępczej i sądami.

W trzech pierwszych typach placówki opiekuńczo-wychowawczej umieszczane są dzieci powyżej 10. roku życia, wymagające szczególnej opieki lub mające trudności w przystosowaniu się do życia w rodzinie. W wyjątkowych przypadkach, szczególnie gdy przemawia za tym stan zdrowia dziecka lub dotyczy to rodzeństwa możliwe jest umieszczenie dzieci poniżej 10 roku życia.

W placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub specjalistyczno-terapeutycznego do roku 2021 może zostać umieszczone trzydzieścioro dzieci, po upływie tego czasu liczba dzieci nie może przekraczać 14.

W rodzinnej placówce opiekuńczo - wychowawczej może przebywać jednocześnie nie więcej niż 8 dzieci, ale także w razie konieczności umieszczenia rodzeństwa, po uzyskaniu zgody dyrektora placówki dopuszczalne jest umieszczenie w tym samym czasie większej ilości dzieci, nie więcej jednak niż 10. Co jest bardzo ważne - placówka opiekuńczo-wychowawcza zapewnia możliwość przyjmowania dzieci przez całą dobę, pozwala to mieć pewność, że w każdym momencie jeśli wystąpi konieczność nagłego zabezpieczenia dziecka możliwe będzie przyjęcie go do placówki opiekuńczo – wychowawczej.

Placówka opiekuńczo-wychowawcza, każdego z wymienionych wyżej typów zobowiązana jest do zapewnienia dzieciom i młodzieży całodobowej, ciągłej opieki i wychowania. Placówki zaspokajają potrzeby bytowe, rozwojowe, emocjonalne, społeczne i religijne. Obowiązkiem placówki jest zapewnienie przysługujących świadczeń zdrowotnych i kształcenia. Umożliwia kontakt z rodzicami oraz innymi bliskimi dla dziecka osobami.

Pobyty dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej powinien mieć charakter przejściowy, trwać do momentu powrotu małoletniego do domu rodzinnego, umieszczenia w rodzinie adopcyjnej lub w rodzinie zastępczej.

W realizacji powyższego zadania Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku ściśle współpracuje z sądem rodzinnym i nieletnich, kuratorami, pracownikami placówek opiekuńczo - wychowawczych, w których przebywają dzieci, ośrodkami pomocy społecznej, innymi centrami pomocy rodzinie, asystentami rodziny a także z każdą inną osobą oraz instytucją dzięki, której pomocy można doprowadzić do zakończenia pobytu dziecka w Placówce.

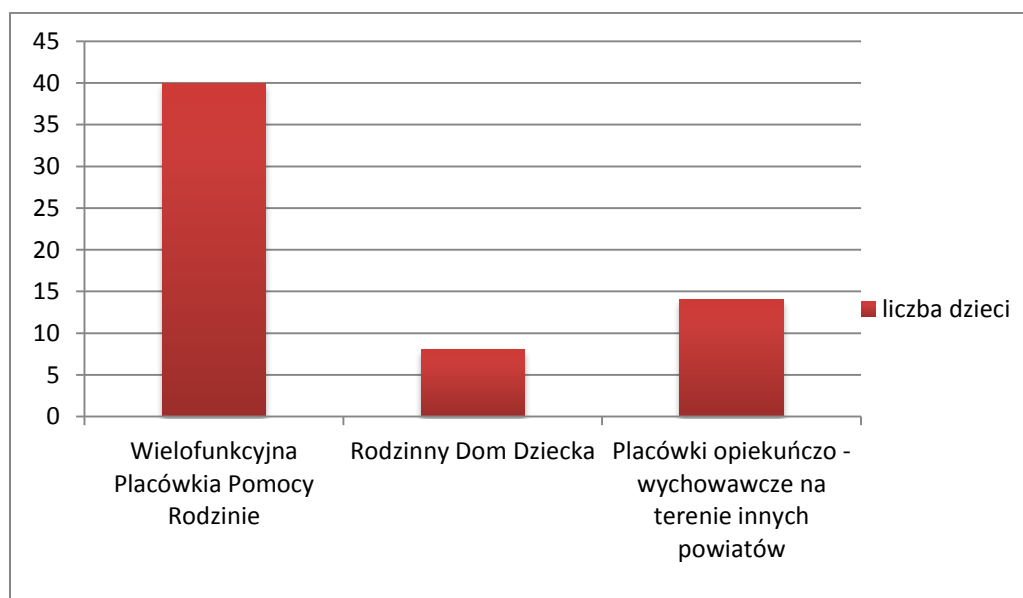
Placówka opiekuńczo-wychowawcza zobowiązana jest do stworzenia dzieciom warunków fizycznego, psychicznego i poznawczego rozwoju, poszanowania podmiotowości dziecka, wysłuchania jego zdania i w miarę możliwości uwzględnienia jego wniosków we wszelkich dotyczących go sprawach oraz informowania dziecka o podejmowanych wobec niego działaniach. Placówka dba o poszanowanie i podtrzymywanie związków emocjonalnych dziecka z rodzicami, rodzeństwem i innymi osobami zarówno spoza placówki, jak i przebywającymi lub pracującymi w placówce, uczy nawiązywania więzi uczuciowych oraz związków interpersonalnych, uczy poszanowania tradycji, ciągłości kulturowej, uczy planowania i organizowania codziennych zajęć stosownie do wieku dziecka, a także organizowania czasu wolnego, w tym uczestniczenia w zajęciach kulturalnych, rekreacyjnych i sportowych. Placówka zapewnia dziecku poczucie bezpieczeństwa, kształtowanie nawyków i uczenie zachowań prozdrowotnych. Powinna przygotować dzieci do podejmowania odpowiedzialności za własne postępowanie i dba o wyrównanie deficytów rozwojowych dzieci.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku zajmuje się kierowaniem małoletnich do placówek opiekuńczo-wychowawczych. Umieszczenie dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej następuje po wyczerpaniu wszystkich możliwości udzielenia pomocy rodzinie biologicznej przez osoby, które zajmują się pracą w obszarze pomocy dziecku i rodzinie. Jest to realizowane między innymi dzięki wprowadzeniu przez ustawę z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej funkcji asystenta rodziny, który jest zatrudniany przez gminę i do jego głównych zadań należy m.in. praca z rodziną, udzielanie pomocy w rozwiązywaniu codziennych problemów wychowawczych, socjalnych, psychologicznych itp. Pomocne jest także korzystanie przez rodzinę z placówek wsparcia dziennego, których zadaniem jest wspieranie rodziny w jej podstawowych funkcjach, udzielanie pomocy rodzinie i dzieciom, która organizuje zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne oraz logopedyczne.

W pierwszej kolejności, kiedy wystąpi konieczność zapewnienia opieki całodobowej, rozważana jest możliwość umieszczenia dziecka w rodzinnej formie pieczy zastępczej, a tylko w przypadkach gdy jest to niemożliwe małoletni zostaje umieszczony w placówce opiekuńczo – wychowawczej. Kierowanie do placówki opiekuńczo – wychowawczej odbywa się na podstawie prawomocnych orzeczeń sądu rodzinnego. W przypadkach konieczności zapewnienia natychmiastowej opieki – na polecenie sędziego kiedy jest doprowadzone przez Policję, szkołę lub inne osoby, placówki powinny przyjąć dzieci bez skierowania oraz postanowienia sądu.

Dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych – stan na 31.12.2012r.

Wykres nr 23

Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych przez PCPR w Szczecinku w roku 2012

Tabela nr 37

Typ placówki	Liczba dzieci umieszczonych w placówkach	
	na terenie powiatu	poza terenem powiatu
Placówka socjalizacyjna	12	1
Placówka interwencyjna	0	0
Placówka rodzinna	0	0
Razem	12	1

Na terenie Powiatu Szczecineckiego funkcjonują dwie placówki opiekuńczo – wychowawcze, tj.:

- Wielofunkcyjna Placówka Pomocy Rodzinie w Szczecinku.
- Rodzinny Dom Dziecka Nr1 Godziszewiu.

Wielofunkcyjna Placówka Pomocy Rodzinie w Szczecinku jest jedyną placówką opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego, zapewniającą całodobową, instytucjonalną opiekę i wychowanie dzieciom, które są pozbawione takiej opieki ze strony rodziców biologicznych.

Wielofunkcyjna Placówka Pomocy Rodzinie w Szczecinku tworzy dzieciom warunki do fizycznego, psychicznego i poznawczego rozwoju. Wychowawcy dbają o poszanowanie i podtrzymywanie związków emocjonalnych dzieci z rodzicami, rodzeństwem i innymi osobami ważnymi dla dzieci. Starają się pokazać w jaki sposób nawiązać prawidłowe relacje interpersonalne, jak podtrzymywać i umacniać więzi emocjonalne, uczą wychowanków poszanowania tradycji, uczą planowania i organizowania codziennych zajęć stosownie do wieku dziecka, a także organizowania czasu wolnego, w tym uczestniczenia w zajęciach kulturalnych, rekreacyjnych i sportowych.

Wychowankowie placówki otrzymują niezbędną odzież dostosowaną do pór roku, zaopatrywani są środki higieniczne, podręczniki szkolne oraz, kieszonkowe. Finansowane są również wszystkie wycieczki i wyjazdy organizowane przez szkoły, do których uczęszczają wychowankowie. Każde z dzieci objęte jest ubezpieczeniem zdrowotnym i leczeniem podstawowym. Wychowankowie, którzy wymagają specjalistycznego leczenia korzystają z konsultacji lekarzy specjalistów. Na terenie placówki prowadzone są zajęcia wyrównawcze, rozwijające wiedzę i zainteresowania oraz zajęcia socjoterapeutyczne. Wychowankowie placówki biorą również udział w pozalekcyjnych zajęciach sportowych: basen, piłka nożna, sztuki walki, siłownia. Wychowankowie wspólnie z wychowawcami i innymi pracownikami placówki organizują i przygotowują święta, uroczystości i imprezy okolicznościowe, na które zapraszani są rodzice, przyjaciele, władze samorządowe, sponsorzy.

W strukturach Wielofunkcyjnej Placówki Pomocy Rodzinie funkcjonuje Grupa Usamodzielnienia tzw. Grupa „U”, w której przebywają wychowankowie powyżej 16 roku życia. Są to dzieci objęte wieloaspektowym procesem usamodzielnienia mającym na celu przygotowanie do samodzielnego funkcjonowania po opuszczeniu placówki.

Średni miesięczny koszt utrzymania dziecka w Wielofunkcyjnej Placówce Pomocy Rodzinie w Szczecinku w roku 2012 wynosił 5 381,38 zł.

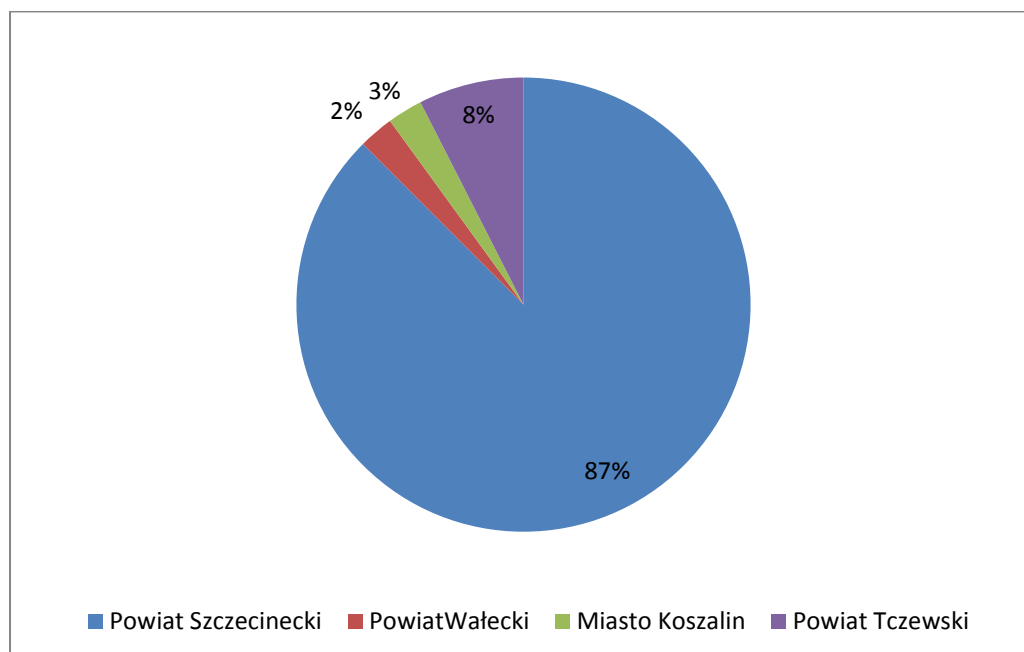
W 2012 roku do placówki opiekuńczo – wychowawczej typu socjalizacyjnego w Szczecinku zostało skierowanych 12 dzieci, wszystkie dzieci pochodziły z terenu Powiatu Szczecineckiego w tym:

- jedno dziecko zostało przeniesione do placówki ze spokrewnionej rodziny zastępczej, którą rozwiązał Sąd Rejonowy w Szczecinku, Wydział Rodzinny i Nieletnich ze względu na występujące nieprawidłowości.
- jedno dziecko na początku roku sprawozdawczego w trybie interwencyjnym na podstawie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, zostało umieszczone w WPPR, a następnie zostało przeniesiony do placówki opiekuńczo – wychowawczej w Miechowie.

Powyższe działanie miało na celu pomoc w utrzymaniu więzi emocjonalnych i uczuciowych między dzieckiem a ciocią chłopca, która na stałe zamieszkuje w Krakowie i była jedyną osobą kontaktującą się z dzieckiem.

Liczba dzieci przebywających w wielofunkcyjnej placówce pomocy rodzinie z podziałem na powiat pochodzenia - stan na 31.12.2012 r.

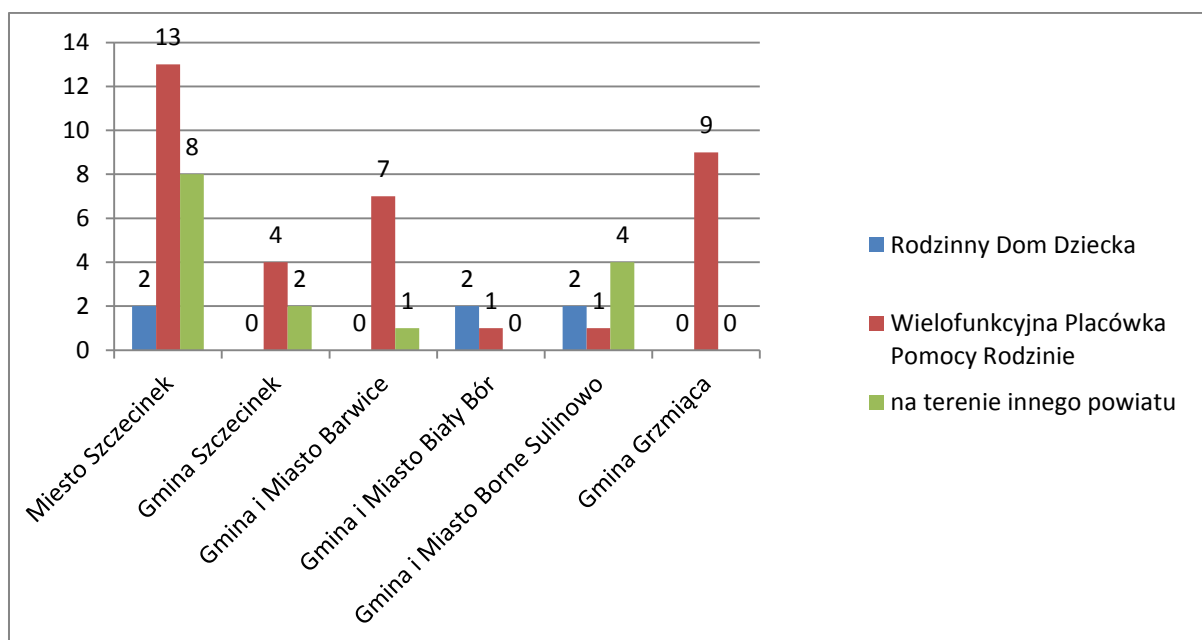
Wykres nr 24

W przypadku, gdy w Wielofunkcyjnej Placówce Pomocy Rodzinie w Szczecinku nie ma wolnych miejsc, a Sąd Rodzinny i Nieletnich wydał postanowienie o umieszczeniu małoletnich w instytucjonalnej formie opieki Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku, rozumiejąc konieczność niezwłocznego zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom, na podstawie porozumienia, korzysta z zasobów innych powiatów na terenie naszego kraju i umieszcza takie dzieci w placówkach, które na daną chwilę dysponują wolnymi miejscami.

**Liczba dzieci i miejsce pochodzenia z podziałem na gminy pochodzenia
stan na 31.12.2012 r.**

Wykres nr 25

W roku 2012 żadne z dzieci (oprócz wspomnianego chłopca, który został przeniesiony z WPPR), wobec których wydano postanowienie o konieczności zabezpieczenia opiekuńczego, nie zostało umieszczone poza Powiatem Szczecineckim, a tym samym poza miejscem zamieszkania rodziców. Takie działanie miało na celu podtrzymywanie więzi z rodzicami biologicznymi oraz zintensyfikowanie pracy na rzecz powrotu dziecka do domu rodzinnego. To jedno dziecko trafiło do Powiatu Miechowskiego, a średni koszt utrzymania go w placówce z 2012 roku wyniósł 3638 zł.

Na dzień 31.12.2012r. w placówkach opiekuńczo wychowawczych, które działają na innym terenie przebywało 15 dzieci z terenu Powiatu Szczecineckiego.

Koszty pobytu dzieci ponosił Powiat Szczecinecki (właściwy ze względu na miejsce pobytu dziecka przed skierowaniem do placówki opiekuńczo – wychowawczej).

Dotacje w ramach opieki instytucjonalnej od innych powiatów i miast

Tabela nr 38

Lp.	Powiat	Kwota dotacji
1.	Powiat Tczewski	191 360,46
2.	Powiat Drawski	29 704,74
3.	Powiat Koszaliński	47 642,68
4.	Miasto Koszalin	63 786,82
5.	Powiat Wałecki	63 786,82
	RAZEM	395 921,52

Dotacje przekazane w ramach zastępczej pieczy instytucjonalnej innym powiatom i miastom

Tabela nr 39

Lp.	Powiat	Kwota dotacji
1.	Powiat Miechowski	39 205,58
2.	Powiat Myśliborski	41 684,37
3.	Powiat Białogardzki	103928,92
5.	Powiat Stargardzki	53 260,47
6.	Powiat Gryfiński	139 153,04
7.	Powiat Jasielski	97 656,12
8.	Powiat Człuchowski	99 376,09
	RAZEM	574 264,59

Biorąc pod uwagę, że obowiązkiem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie oraz placówki opiekuńczo – wychowawczej, w której przebywa dziecko jest dbanie o utrzymywanie więzi dzieci z rodziną naturalną oraz pracę w kierunku powrotu małoletnich pod opiekę rodziców biologicznych, PCPR w Szczecinku podejmował wzmożone starania aby dzieci, które przebywają w instytucjonalnej pieczy zastępczej powrócił do domu rodzinnego.

Wynikiem tych starań było to, że 4 dzieci z naszego powiatu, które przebywały w placówkach powróciło pod opiekę swoich rodziców, a 6 rozpoczęło proces usamodzielnienia.

W roku 2012 placówki opiekuńczo – wychowawcze na terenie kraju opuściło 4 dzieci w tym:

2 powróciło do domu rodzinnego,

2 rozpoczęło proces usamodzielnienia,

2 dzieci zostało umieszczonych w specjalistycznych placówkach tj. Młodzieżowych Ośrodkach Socjoterapii.:

Wielofunkcyjną Placówkę Pomocy Rodzinie w Szczecinku opuściło 7 wychowanków, w tym:

2 dzieci powróciło do domu rodzinnego,

4 wychowanków rozpoczęło proces usamodzielnienia,

1 wychowanek WPPR zmarł śmiercią tragiczną.

1 dziecko zostało umieszczone w innej placówce (młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, domach pomocy społecznej, placówkach opiekuńczo-wychowawczych),

Dzięki realizacji przez WPPR programu naprawczego bazę lokalową placówki oraz zakres jej funkcjonowania dostosowano do obowiązujących przepisów i poziomu wymaganych standardów w związku z czym Starosta Szczecinecki otrzymał od Wojewody Zachodniopomorskiego zezwolenie na prowadzenie placówki na czas nieokreślony.

Z końcem roku 2012 stan przebywających jednocześnie wychowanków był zgodny ze standardem określonym w ustawie z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, a zakładający, że do roku 2021 w placówce socjalizacyjnej może jednocześnie przebywać nie więcej niż 30 dzieci.

Rodzinny Dom Dziecka Nr 1 w Godzisławiu

Drugą placówką opiekuńczo – wychowawczą funkcjonującą na terenie Powiatu Szczecineckiego jest placówka rodzinna i jest to Rodzinny Dom Dziecka Nr 1 w Godzisławiu. Niniejsza Placówka powstała w grudniu 2010 roku i jej utworzenie było odpowiedzią na stale wzrastające potrzeby w zakresie zapewniania odpowiedniej opieki i wychowania dzieciom, które tego potrzebują. Rodzinny Dom Dziecka Nr 1 w Godzisławiu jest prowadzony przez Państwo Marka i Danielę Biedrzyckich, która jednocześnie pełni funkcję Dyrektora Placówki.

Działanie rodzinnych domów dziecka oparte jest na ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011r.

Rodzinne Domy Dziecka są placówkami opiekuńczo – wychowawczymi typu rodzinnego. Podstawowym zadaniem tego typu placówek jest zapewnienie dzieciom opieki i wychowania w warunkach najbardziej zbliżonych do środowiska prawidłowo funkcjonującej rodziny. Tak, jak w placówce socjalizacyjnej, w placówce rodzinnej dzieci przebywają do momentu powrotu do rodziny biologicznej, umieszczenia w rodzinie adopcyjnej lub osiągnięcia pełnoletności i usamodzielnienia się. Skierowanie do rodzinnego domu dziecka wydaje powiat właściwy ze względu na siedzibę rodzinnego domu dziecka.

Rodzinne placówki od placówek socjalizacyjnych różni przede wszystkim to, że rodzinne domy dziecka stanowią dużą rodzinę, gdzie jest „mama i tata”, gdzie dzieci wspólnie się uczą, spędzają czas wolny, dzielą ze sobą pokoje.

Rodzinnym domem dziecka kieruje dyrektor, który musi mieć wykształcenie wyższe bądź średnie, doświadczenie w pełnieniu opieki nad dziećmi oraz zaświadczenie kwalifikacyjne do pełnienia tej funkcji wydane przez Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy. W powyższej formie opieki zastępczej schronienie może uzyskać od 4 do 8 dzieci, jednakże w przypadku liczego rodzeństwa liczba dzieci może być większa.

Koszt utrzymania dziecka w Rodzinnym Domu Dziecka Nr 1 w Godzisławiu wynosi 2 545,77 zł. Placówka ta obejmuje swoją opieką i wychowaniem ośmioro wychowanków. W roku sprawozdawczym nie zostało skierowane do RDD w Godzisławiu żadne dziecko, z uwagi na brak wolnych miejsc.

5. Projekt systemowy „Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji społecznej w powiecie szczecineckim”

Powiatowe Centrum Pomocy rodzinie realizując od 2008 roku projekt systemowy pn. „Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji społecznej w powiecie szczecineckim” spełnia jednocześnie kilka celów strategicznych programu Kapitał Ludzki. Jednocześnie aktywnie uczestniczy w realizacji Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Szczecineckim. Szczególne działania prowadzone są w obszarze opieki nad osobami niepełnosprawnymi jak i w obszarze pomocy społecznej.

Głównym celem realizowanego projektu jest zwiększenie aktywności zawodowej, integracji ze społeczeństwem oraz podniesienie u Beneficjentów jakości życia pozwalającego im uniknąć wykluczenia społecznego.

Projekt realizowany jest w partnerstwie z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Szczecinku, Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Barwicach, Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie, Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Białym Borze, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Grzmiącej oraz Powiatowym Urzędem Pracy w Szczecinku. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jako Lider powyższego projektu odpowiada za zarządzanie, organizację, nadzór i koordynację tego projektu. O szczegółowym podziale zadań pomiędzy Liderem i Partnerem w ramach projektu mówi Porozumienie z dnia 28 stycznia 2008 roku na rzecz partnerskiej współpracy przy realizacji projektu systemowego w ramach Priorytetu VII Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. W czasie realizacji projektu z różnego typu wsparcia skorzystało prawie **750 osób**, z tego **315 osób niepełnosprawnych**.

Nabór Beneficjentów do udziału w projekcie odbywał się zgodnie z regulaminem rekrutacji. Rekrutacja rozpoczęła się od umieszczenia ogłoszenia w lokalnej gazecie i wysłania ankiet do potencjalnych uczestników. Prowadzona była również bezpośrednio przez pracownika socjalnego, który przedstawiał korzyści płynące z udziału w projekcie. Kolejnym etapem rekrutacji były rozmowy kwalifikacyjne prowadzone przez powołaną do tego celu komisję, która na bieżąco weryfikowała ankiety pod względem formalnym.

Wartość projektów systemowych realizowanych w latach 2008-2012 wyniosła 7.082.080,80 zł. z czego dofinansowanie to 6.372.656,67 zł., a wkład własny 709.424,13zł.

Środki otrzymane na realizację projektu PO KL na rok 2012 to **1.564.165,80 zł.**, w tym środki otrzymane dla PCPR – **633.720,60 zł** oraz środki dla Partnerów **930.445,20 zł.** Budżet za rok 2012 w części dotyczącej **PO KL wykonany został w 100,00%.**

Podział środków dla poszczególnych partnerów i lidera.

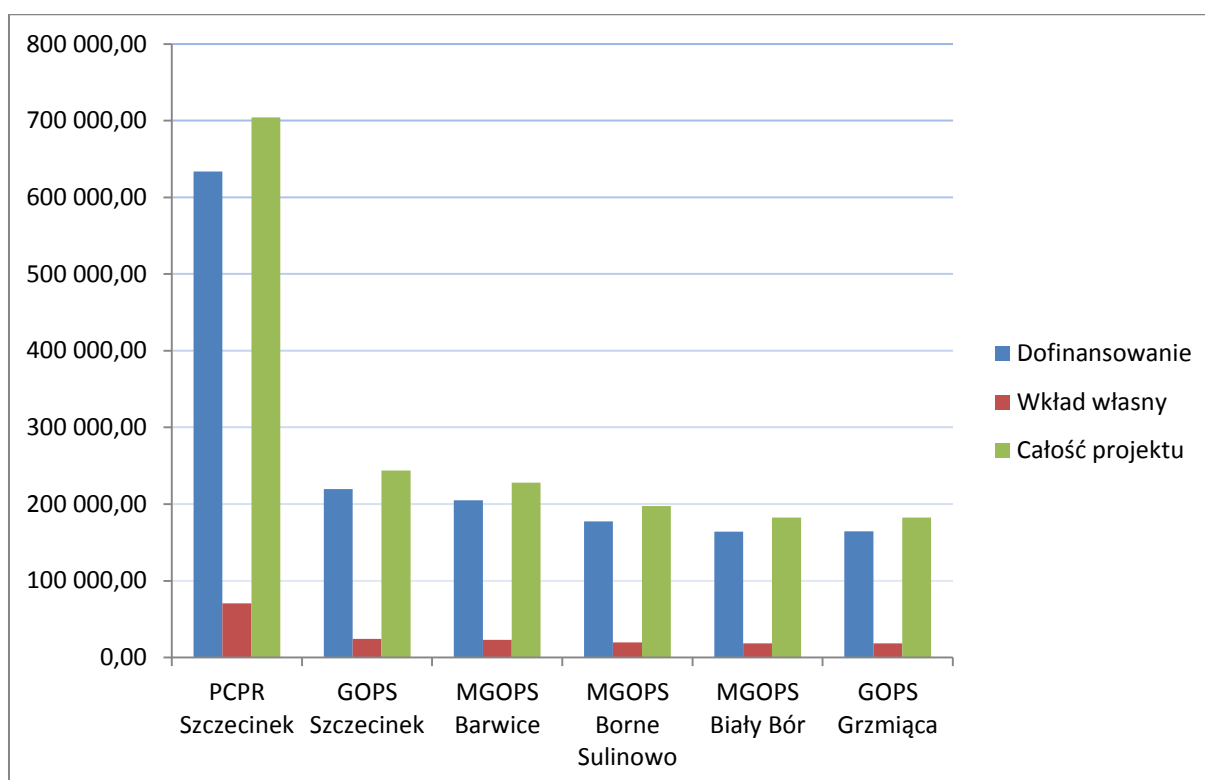
Tabela nr 40

	Dofinansowanie	Wkład własny	Całość projektu
PCPR Szczecinek	633 720,60	70 413,40	704 134,00
GOPS Szczecinek	219 396,60	24 277,40	243 674,00
MGOPS Barwice	205 107,30	22 789,70	227 897,00
MGOPS Borne Sulinowo	177 549,30	19 727,70	197 277,00
MGOPS Białý Bór	164 092,50	18 232,50	182 325,00
GOPS Grzmiąca	164 299,50	18 255,50	182 555,00
OGÓŁEM	1 564 165,80	173 696,20	1 737 862,00

Jak wynika z powyższej tabeli większość wydatkowania środków finansowych przypada na Lidera zadania czyli PCPR w Szczecinku bo ponad 40% .Wiąże się to również z tym, że na Lidera przypada ponad 46% Beneficjentów a pozostałość na 5 Ośrodków Pomocy jako Partnerów Projektu.

Podziału środków dla poszczególnych realizatorów projektu

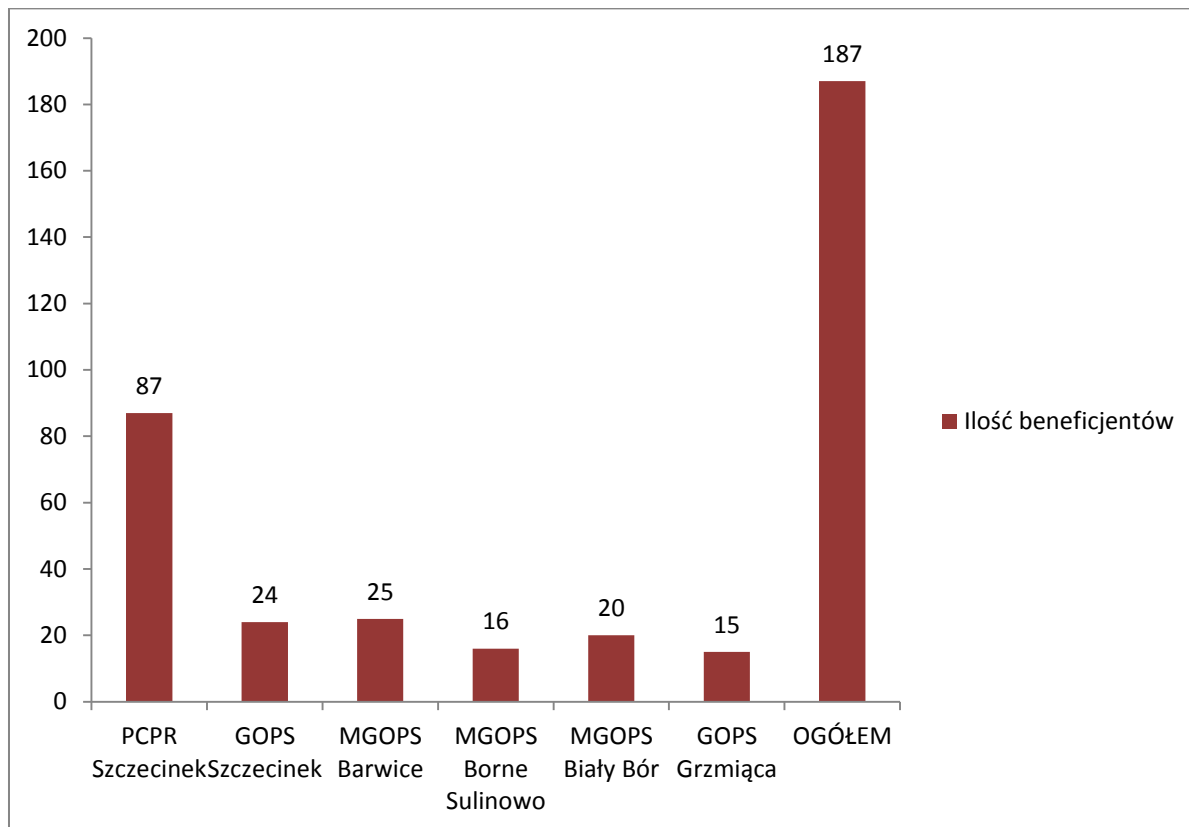
Wykres nr 26

W wyniku naboru **do projektu zakwalifikowano w 2012 roku 187 uczestników**. Pozostałe osoby, które zainteresowane były projektem, znalazły się na liście rezerwowej. Wśród zakwalifikowanych do projektu znalazło się 92 bezrobotnych, 70 nieaktywnych zawodowo i 25 zatrudnionych. W ogólnej liczbie zakwalifikowanych **było 99 osób niepełnosprawnych**.

Ilość beneficjentów u poszczególnych realizatorów projektu

Wykres nr 27

Bardzo liczną grupę Beneficjentów Projektu w 2012 r. stanowiła młodzież niepełnosprawna, wychowankowie Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. Jana Brzechwy w Szczecinku. Z uwagi na obniżony poziom rozwoju intelektualnego młodzież ta została objęta szczególnym wsparciem, a wszystkie realizowane działania były dostosowane do ich możliwości intelektualnych. Należy bowiem pamiętać, że wychowankowie Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego to przede wszystkim osoby, których poziom codziennego funkcjonowania jest znacznie obniżony, gdyż są to osoby całkowicie lub częściowo niezdolne do samodzielnej egzystencji. Ponadto niepełnosprawności intelektualnej często towarzyszą zaburzenia sprawności motorycznej, zaburzenia zachowania, motywacji i emocjonalności, co jest przyczyną ich izolacji społecznej.

Walka z izolacją społeczną wymaga szczególnych działań zmierzających przede wszystkim do zmiany sposobu myślenia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym jak i osób z ich otoczenia.

Ważne jest bowiem, aby ludzie o „mniejszych szansach” mogli aktywnie uczestniczyć w życiu społecznym. W ramach aktywizacji społecznej młodzież uczestniczyła w cyklu Treningów kompetencji i umiejętności społecznych.

Głównym celem programu było zwiększenie umiejętności i kompetencji społecznych w zakresie: nawiązywania kontaktów z ludźmi, radzenia sobie z emocjami, kultura zachowania, dbałość o higienę i estetyczny wygląd.

Zajęcia prowadzone były metodą aktywną, polegającą na uczeniu się przez własne doświadczenie i wyciąganie z przeżywanych sytuacji autonomicznych, subiektywnych wniosków. Podczas zajęć młodzież uczyła się kulturalnego zachowania przy stole w Hotelu Zieliński w Szczecinku. Oprócz zasad *savoir vivre* nasi podopieczni poznali zasady podawania do stołu i układania zastawy stołowej.

Młodzi Beneficjenci uczyli się również dbałości o własny wygląd i estetykę uczestnicząc w zajęciach praktycznych w Zespole Szkół Zawodowych im. Ks. Warcisława IV w Szczecinku, gdzie korzystając z gościnności uczniów Technikum Fryzjerskiego każda osoba została poddana zabiegom upiększającym tj. kosmetycznym oraz fryzjerskim.

Ponadto Beneficjenci nabywali umiejętności adaptowania się do nowego otoczenia i budowania więzi emocjonalnych z innymi podczas trzydniowej wycieczki edukacyjnej do Warszawy. Założeniami programowymi wycieczki było także zintegrowanie grupy w warunkach różnych szkoły. W trakcie wycieczki młodzież zwiedzała wybrane miejsca Warszawy m. in. Zamek Królewski, Rynek Starego Miasta, Łazienki, Wilanów. Grupa gościła także w gmachu Sejmu, gdzie w kulisy pracy Posłów wprowadził ich Pan Poseł Wiesław Suchowiejko. Ważnym dla uczestników wycieczki wydarzeniem była również wizyta w Telewizji Polskiej, oraz na Lotnisku Okęcie im. Fryderyka Chopina.

Kolejną formą wsparcia młodzieży w ramach Treningów kompetencji i umiejętności społecznych był Pokaz Mody pod nazwą „Piękniejsi mimo wszystko”. Pokaz Mody, który odbył się w Internacie Zespołu szkół Zawodowych Nr 2 w Szczecinku zakładał prezentację nie tylko mody, ale przede wszystkim miał na celu pokazanie osób niepełnosprawnych, jako zwykłych ludzi słowem ludzi o różnych potrzebach związanych ze strojem, ale i ludzi, którzy poprzez uczestnictwo w Projekcie pokonują swoją nieśmiałość, budują pozytywny obraz siebie, nawiązują kontakty oraz zwiększają poczucie własnej wartości.

Projekt niósł za sobą ideę integracji i tolerancji. Miał na celu łamanie barier oraz wyjście z izolacji społecznej osób niepełnosprawnych. Z całą pewnością cel został osiągnięty, a udział w działaniach projektu umożliwił jego uczestnikom zwiększenie poczucia własnej wartości i samooceny, wzrost wiary we własne możliwości oraz wpłynął na pozytywne postrzeganie siebie.

Kursy i szkolenia zawodowe

Instrumenty aktywizacji edukacyjnej przewidują możliwość m.in. sfinansowania działań umożliwiających nabycie kwalifikacji, wykształcenia i umiejętności zawodowych. Realizacja działań w powyższym obszarze umożliwiła zorganizowanie i sfinansowanie kursów i szkoleń zawodowych dla Beneficjentów. W związku z indywidualnymi potrzebami uczestników Projektu zorganizowano i sfinansowano 22 różne kursy i szkolenia zawodowe, których ukończenie pozwoliło na nabycie nowych kwalifikacji i umiejętności zawodowych dla 61 osób uczestniczących w Projekcie.

Największą popularnością wśród Beneficjentów cieszył się kurs prawo jazdy. Możliwość uzyskania uprawnień do prowadzenia pojazdów wybrało łącznie 16 osób.

W 2012 r. grupa Beneficjentów wyraziła chęć nauki języków obcych, głównie języka angielskiego i niemieckiego. W rezultacie nowe umiejętności językowe nabyło 10 osób, które uczestniczyły w kursach prowadzonych przez BLUE HOUSE S.C. w Szczecinku.

Na uwagę zasługuje także fakt ukończenia przez dwie uczestniczki kursu, podczas którego nabyły praktyczne umiejętności posługiwania się językiem migowym. Beneficjentki w okresie od 21.09.2012r. do 09.11.2012r. uczestniczyły w 60-godzinnych zajęciach edukacyjnych zorganizowanych przez BLUE HOUSE S.C. w Szczecinku.

W okresie od 02.08.2012r. do 15.11.2012r. Centrum Kariery Zawodowej w Szczecinku zrealizowało szereg kursów i szkoleń dla uczestników Projektu.

Wobec zgłaszanych potrzeb przez uczestników związanych z nauką podstawowej obsługi komputera w okresie od 24.09.2012r. do 30.10.2012r. zorganizowano kurs komputerowy – poziom podstawowy, który ukończyło dziewięć osób. W tematyce komputerowej pozostały również trzy inne osoby, które zrealizowały kurs projektowania stron www – poziom zaawansowany.

Nowe uprawnienia nabyli także uczestnicy, którzy ukończyli szkolenie operatora wózków jezdniowych (trzy osoby) oraz magazyniera z obsługą wózków widłowych (cztery osoby), a także szkolenie spawacz metoda MAG (dwie osoby).

Różnorodność kursów i szkoleń zrealizowanych w 2012r. w ramach projektu systemowego pn. „Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji społecznej w powiecie szczecineckim” przedstawia poniższa tabela.

Kursy i szkolenia zawodowe

Tabela nr 41

Lp.	Nazwa kursu/szkolenia zawodowego	Liczba osób
1.	PRAWO JAZDY KAT. B	13
2.	PRAWO JAZDY KAT. C	1
3.	PRAWO JAZDY KAT. C+E	1
4.	PRAWO JAZDY KAT. D	1
5.	FLORYSTYKA	2
6.	JĘZYK ANGIELSKI	5
7.	JĘZYK NIEMIECKI	5
8.	JĘZYK MIGOWY	2
9.	DIETETYK	1
10.	KURS FOTOGRAFII	1
11.	KURS KOMPUTEROWY	9
12.	KURS KRAWIECKI	1
13.	KURS KSIĘGOWOŚCI	1
14.	MAGAZYNIER Z OBSŁUGĄ WÓZKÓW WIDŁOW.	4
15.	MASAŻ LECZNICZY	1
16.	OPERATOR WÓZKÓW JEZDNIOWYCH	3
17.	OPIEKUNKA DZIECIĘCA	1
18.	OPIEKUNKA ŚRODOWISKOWA	1
19.	PRACOWNIK ADMINISTRACYJNO – BIUROWY	1
20.	PROJEKTOWANIE STRON WWW	3
21.	SPAWACZ METODA MAG	2
22.	ZARZĄDZANIE ZASOBAMI LUDZKIMI	1

Turnusy i zajęcia rehabilitacyjne

Szczególnie ważnym elementem działań projektowych skierowanych do osób niepełnosprawnych, była realizacja instrumentów aktywizacji zdrowotnej w formie turnusów i zajęć rehabilitacyjnych. Powyższa forma wsparcia miała na celu podwyższenie poziomu funkcjonowania w codziennym życiu oraz integrację osoby niepełnosprawnej ze środowiskiem.

Beneficjenci uczestniczyli w turnusach rehabilitacyjnych zorganizowanych w dwóch terminach od 12.05.2012r. do 25.05.2012r. oraz od 26.05.2012r. do 08.06.2012r. w NZOZ „Panorama Morska” w Jarosławcu. Z 14-dniowego turnusu rehabilitacyjnego skorzystało łącznie 70 osób niepełnosprawnych. Podczas 14-dniowego pobytu Beneficjenci uczestniczyli w cyklu rehabilitacji leczniczo – społecznej prowadzącej do rewalidacji w zakresie schorzenia podstawowego oraz percepcji sensorycznej i poprawy koordynacji psychoruchowej.

Poza uczestnictwem w zabiegach fizjoterapeutycznych osoby niepełnosprawne miały zapewnioną możliwość udziału w zajęciach integracyjnych i sportowych oraz rekreacyjno – wypoczynkowych. Wobec licznych schorzeń, a zarazem potrzeb uczestników Projektu, skierowano niepełnosprawnych Beneficjentów do udziału w cyklu zajęć rehabilitacyjnych mających na celu podwyższenie ich sprawności fizycznej oraz podniesienie poziomu funkcjonowania w życiu codziennym. Beneficjenci Projektu uczestniczyli w zabiegach rehabilitacyjnych realizowanych przez Prywatny Zakład Rehabilitacji i Fizykoterapii Elżbieta Suchowiejko w Szczecinku. Zgodnie ze wskazaniami lekarskimi 49 osób w okresie od 19.11.2012r. do 14.12.2012r. realizowało różnorodne zabiegi fizjoterapeutyczne.

Warsztaty psychospołeczne i doradztwo zawodowe

W 2012r. Beneficjenci projektu mieli możliwość uczestnictwa w warsztatach obejmujących zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego oraz wsparcia psychospołecznego. Wśród zaproponowanych form realizacji powyższych działań 21 osób wybrało udziału w Zorganizowanych 7-dniowych wyjazdowych warsztatach i treningach psychospołecznych oraz zajęciach z doradcą zawodowym, które odbyły się w okresie od 22.04.2012r. do 28.04.2012r. w SM Spółka z o.o. w Bornem Sulinowie.

Program warsztatów obejmował grupowe zajęcia z doradcą zawodowym mające na celu nabycie umiejętności zawodowych. Ponadto zrealizowano Trening interpersonalny oraz warsztaty pn. Podniesienie kompetencji życiowych i umiejętności społeczno – zawodowych umożliwiających docelowo powrót do życia społecznego, w tym powrót na rynek pracy i aktywizację zawodową w zakresie pracy nad podniesieniem poczucia własnej wartości”.

Podczas pobytu Beneficjenci mieli zapewnione także :

- zajęcia rekreacyjno – kulturalne, ćwiczenia rehabilitacyjno – relaksacyjne oraz udział w wycieczce „Na tropach przeszłości – Borne Sulinowo i okolice”.
- 7-dniowe wyjazdowe warsztaty i treningi psychospołeczne oraz zajęcia z doradcą zawodowym w SM Spółka z o.o. w Bornem Sulinowie.

Grupa 33 uczestników wybrała możliwość realizacji powyższych form wsparcia w formie *Zorganizowanych dwóch wyjazdowych weekendowych warsztatach psychospołecznych oraz zajęciach z doradcą zawodowym.*

Wyjazdowe weekendowe warsztaty psychospołeczne oraz zajęcia z doradcą zawodowym w SM Spółka z o.o. w Bornem Sulinowie.

Zajęcia grupowe z doradcą zawodowym pozwoliły na wsparcie w przezwyciężeniu problemów z aktywizacją zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych.

Wyjazdowe weekendowe warsztaty psychospołeczne oraz zajęcia z doradcą zawodowym w SM Spółka z o.o. w Bornem Sulinowie

Wyjazd integracyjny

W dniu 16.11.2012r. w ramach Projektu zorganizowano wyjazd, który miał na celu integrację Beneficjentów oraz podwyższenie poziomu ich funkcjonowania w życiu społecznym. Uczestnicy mogli podziwiać przygotowaną przez bydgoską operę widowisko „Hrabina Marica”.

Ponadto w ramach aktywizacji społecznej w dniach od 11.12.2012r. do 14.12.2012r. odbyły się warsztaty grupowe pn. „Zdrowy styl odżywiania z socjologicznego punktu widzenia”, których celem było poznanie zasad zdrowego stylu życia i pogłębienie wiedzy o zasadach racjonalnego odżywiania

6. Podsumowanie

Strategia Rozwiązywania Problemów społecznych w Powiecie Szczecineckim ukierunkowana jest na rozpowszechnienie, rozszerzenie i pogłębienie form pracy socjalnej poprzez współpracę z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się pomocą społeczną w powiecie oraz instytucjami działającymi w szerszym obszarze polityki społecznej.

W ramach wypracowanej strategii przyjmuje się nowoczesne podejście do tak ważnej sfery, jaka jest problematyka społeczna nastawiona na:

- 1) wzmocnienie postaw aktywnych,
- 2) wdrożenie modelu pomocy zintegrowanej,
- 3) ścisłe powiązanie działań instytucji i organizacji społecznych: sfery oświaty, służby zdrowia, sądownictwa w wypracowaniu lokalnego systemu reintegracji społecznej i zawodowej osób z problemami społecznymi.

W „strategicznym modelu pomocy społecznej” istotną rolę odgrywa system wsparcia psychologicznego, umocnienie postaw aktywnych w każdej sferze obszaru społecznego i problemów indywidualnych, poradnictwa prawnego, pedagogicznego, terapii i wyspecjalizowanej pracy socjalnej połączonej ze stymulowaniem postaw „pro gospodarczych” wśród lokalnej społeczności.

Zaznaczyć należy, że informacje zawarte w niniejszym dokumencie stanowią jedynie część działań podejmowanych na terenie Powiatu Szczecineckiego. Zawarte zostały te działania, które zostały zgłoszone przez różne instytucje i organizacje w odpowiedzi na wniosek Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie dotyczący podejmowania działań na rzecz polityki społecznej w powiecie.

Realizacja Strategii jest wynikiem pracy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku przy współudziale przedstawicieli samorządu Powiatu Szczecineckiego samorządów gminnych, instytucji, organizacji pozarządowych oraz społeczności lokalnej.

Spis tabel i wykresów:

Tabele:

Nr 1 Ilość decyzji kierujących do DPS Borne Sulinowo z OPS.....	str. 9
Nr 2 Wysokość świadczeń przyznanych z tytułu usamodzielniania ze środków powiatu w 2012 roku.....	str.17
Nr 3 Ilość osób którym przyznano świadczenia z tytułu usamodzielniania ze środków powiatu w 2012 roku	tr.17
Nr 4 Ilość osób którym przyznano świadczenia z tytułu usamodzielniania.....	str.19
Nr 5 Wysokość świadczeń przyznanych świadczenia z tytułu usamodzielniania ze środków powiatu w 2012 roku.....	str.20
Nr 6 Bezrobocie w powiecie szczecineckim w latach 2008 – 2012.....	str.22
Nr 7 Działania realizowane przez PUP Szczecinek w 2012 r. skierowane Do osób niepełnosprawnych.....	str. 24
Nr 8 Asortyment żywności otrzymanej w 2012r.	str.26
Nr 9 Ilość interwencji domowych oraz wszczętych procedur w ramach „Niebieskiej Kraty” przez policję w roku 2012.....	str. 32
Nr 10 Ilość wszczętych i zakończonych procedur w ramach „Niebieskiej Karty ” przez zespoły interdyscyplinarne w roku 2012.....	str. 34
Nr 11 Liczba osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w roku 2012.....	str.38
Nr 12 Wnioski złożone przez gminy na dofinansowanie na środki ortopedyczne i pomocnicze w 2012 roku.....	str. 49
Nr 13 Sposób rozpatrzenia złożonych wniosków osób ubiegających się o dofinansowanie do zaopatrzenia w środki pomocn.i ortopedyczne.....	str. 51
Nr 14 Szczegółowe dane do przyznanych dofinansowań na przedmioty ortopedyczne i pomocnicze w 2012	str.52
Nr 15 Ilość osób korzystających z dofinansowania do przedmiotu ortopedyczn. środków pomocniczych oraz środki wykorzystane na ten cel.....	Str.52
Nr 16 Ilość osób korzystających z dofinansowania do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych w roku 2012 oraz kwota wydatkowanych środków.....	str.55
Nr 17 Dofinansowanie sportu, kultury, turystyki i rekreacji w 2012 roku	str. 57
Nr 18 Wysokość środków przyznawanych na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej w latach 2008 – 2012.....	str. 58
Nr 19 Podział środków PFRON na poszczególne zadania w 2012 roku	str. 59
Nr 20 Ilość osób korzystających z likwidacji barier oraz wysokość środków wykorzystanych na ten cel.....	str. 65
Nr 21 Koszty realizacji zadania „Rodzina naszą szansą”	str. 80
Nr 22 Koszty ze względu na typ kosztów zadania „Rodzina naszą szansą”	str. 80
Nr 23 Koszty realizacji zadania „Wiedza naszą szansą”.....	str. 81
Nr 24 Koszty ze względu na typ kosztów zadania „Wiedza naszą szansą”	str. 82
Nr 25 Liczba rodzin zastępczych i przebywających tam dzieci.....	str. 85
Nr 26 Rotacja dzieci w rodzinach zastępczych w 2012 roku	str. 86
Nr 27 Przyczyny rotacji dzieci przebywających w rodzinach zastępczych	str. 87
Nr 28 Koszt realizacji programu „ Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”.....	str.89
Nr 29 Koszt utrzymania dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej w 2012 roku... ..	str.92
Nr 30 Wysokość przyznanych świadczeń dla zawodowych rodzin zastępczych na utrzymanie lokalu w 2012 roku.....	str.94
Nr 31 Koszt utrzymania zatrudnionej osoby do pracy w poszczeg. miesiącach.....	str.96

Nr 32 Koszty wynagrodzenia dla zawodowych rodzin zastępczych.....	str.97
Nr 33 Koszty rodziny pomocowej opieki nad dzieckiem.....	str. 98
Nr 34 Zwrot z gmin na rzecz utrzymania dzieci	str.99
Nr 35 Dotacje otrzymane od innych powiatów i miast	str.100
Nr 36 Dotacje przekazane innym powiatom i miastom.....	str.101
Nr 37 Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych przez PCPR w szczecinku w 2012 roku	str.105
Nr 38 Dotacje otrzymane w ramach pieczy instytucjonalnej od innych powiatów i miast	str.109
Nr 39 Dotacje przekazane w ramach zastępczej pieczy instytucjonalnej dla innych powiatów i miast.....	str.109
Nr 40 Podział środków programu dla poszczególnych partnerów i lidera	str.112
Nr 41 Kursy i szkolenia zawodowe.....	str.116

Wykresy:

Nr 1 Ilość decyzji kierujących do DPS Borne Sulinowo w 2012 roku.....	str. 9
Nr 2 Nabiał otrzymany w 2012 roku	str.27
Nr 3 Pozostałe produkty żywnościowe otrzymane w 2012 roku	str.27
Nr 4 Ilość wniosków o dofinansowanie na środki ortopedyczne i pomocnicze w latach 2009 – 2012.....	str.50
Nr 5 Liczba złożonych wniosków na dofinansowanie dla kategorii.....	str.51
Nr 6 Kwota świadczeń i ilość dofinansowań do turnusów rehabilitacyjnych.....	str.55
Nr 7 Realizacja złożonych wniosków i zgłoszone potrzeby.....	str.56
Nr 8 Wysokość środków przyznanych na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej w latach 2008 – 2012.....	str.58
Nr 9 Ilość osób korzystających z likwidacji barier oraz wysokość środków wykorzystanych na ten cel w 2012 roku.....	str.65
Nr 10 Liczba złożonych wniosków z podziałem na miasto i wieś.....	str.67
Nr 11 Liczba zawartych umów z podziałem na miasto i wieś.....	str.67
Nr 12 Liczba złożonych wniosków.....	str.67
Nr 13 Liczba zawartych umów.....	str.67
Nr 14 Otrzymane środki PFRON na realizację zadań z podziałem na obszary.....	str.68
Nr 15 Wydatkowane środki PFRON na realizację zadań z podziałem na obszary.....	str.69
Nr 16 Środki PFRON otrzymane i wydatkowane w ramach programu „Aktywny samorząd”.....	str.69
Nr 17 Udział grup zakwalifikowanych do udziału w szkoleniach.....	str.78
Nr 18 Liczba rodzin zastępczych i przebywających tam dzieci.....	str.85
Nr 19 Rotacja dzieci w rodzinach zastępczych w 2012 roku.....	str.86
Nr 20 Przyczyny rotacji dzieci w rodzinach zastępczych w 2012 roku.....	str.88
Nr 21 Koszt utrzymania dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej w 2012 roku.....	str.93
Nr 22 Koszt świadczeń dla zawodowych rodzin zastępczych na utrzymanie lokalu mieszkalnego w 2012 roku.....	str.95
Nr 23 Dzieci umieszczone w placówkach opiek-wychow. Stan na 31.12.1012.....	str.105
Nr 24 Liczba dzieci przebywających w wielofunkcyjnej placówce pomocy rodzinie z podziałem na powiat pochodzenia.....	str.107
Nr 25 Podział środków na poszczególnych realizatorów projektu.....	str.113
Nr 26 Ilość beneficjentów uczestniczących w programie.....	str.114